

Úradný vestník

Európskej únie

C 36

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

Ročník 66

31. januára 2023

Obsah

II Oznámenia

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

Európska komisia

2023/C 36/01 Oznámenie komisie – Usmernenia o štátnej pomoci pre širokopásmové siete 1

IV Informácie

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

Rada

2023/C 36/02 Oznámenie určené fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom a orgánom, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia ustanovené v rozhodnutí Rady 2014/145/SZBP zmenenom rozhodnutím Rady (SZBP) 2023/193 a v nariadení Rady (EÚ) č. 269/2014 vykonávanom vykonávacím nariadením Rady (EÚ) 2023/192 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny 43

Európska komisia

2023/C 36/03 Výmenný kurz eura – 30. januára 2023 44

SK

V Oznamy

KONANIA TÝKAJÚCE SA VYKONÁVANIA POLITIKY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Európska komisia

2023/C 36/04	Predbežné oznámenie o koncentrácii (Vec M.10999 – SABIC AN / ETG WORLD / EIHL) – Vec, ktorá môže byť posúdená v rámci zjednodušeného postupu ⁽¹⁾	45
--------------	---	----

INÉ AKTY

Európska komisia

2023/C 36/05	Uverejnenie žiadosti o zmenu špecifikácie výrobku na úrovni Únie v súvislosti s názvom v sektore vinohradníctva a vinárstva v zmysle článku 97 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013.....	47
--------------	--	----

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

II

(Oznámenia)

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

EURÓPSKA KOMISIA

OZNÁMENIE KOMISIE

Usmernenia o štátnej pomoci pre širokopásmové siete

(2023/C 36/01)

Obsah

	<i>Strana</i>
1. ÚVOD	3
2. ROZSAH PÔSOBNOSTI, VYMEDZENIE POJMOV, DRUHY ŠIROKOPÁSMOVÝCH SIETÍ	4
2.1. Rozsah pôsobnosti	4
2.2. Vymedzenie pojmov	5
2.3. Druhy širokopásmových sietí	6
2.3.1. Pevné ultrarýchle prístupové siete	7
2.3.2. Mobilné prístupové siete	7
2.3.3. Medziuzlové siete	8
3. POSÚDENIE ZLUČITEĽNOSTI PODĽA ČLÁNKU 106 ODS. 2 ZMLUVY	8
4. POSÚDENIE ZLUČITEĽNOSTI PODĽA ČLÁNKU 107 ODS. 3 PÍSM. C) ZMLUVY	9
5. POMOC NA ZAVÁDZANIE ŠIROKOPÁSMOVÝCH SIETÍ	10
5.1. Prvá podmienka: uľahčenie rozvoja hospodárskej činnosti	10
5.1.1. Siete ako sprostredkovatelia hospodárskych činností	10
5.1.2. Stimulačný účinok	10
5.1.3. Súlad s inými ustanoveniami práva Únie	11
5.2. Druhá podmienka: pomoc nesmie neprimerane ovplyvniť podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom	11
5.2.1. Pozitívne účinky pomoci	11
5.2.2. Nutnosť štátnej intervencie	11
5.2.3. Primeranosť pomoci ako nástroja politiky	18
5.2.4. Proporcionalita pomoci	21
5.2.5. Transparentnosť, podávanie správ a monitorovanie pomoci	28
5.3. Negatívne účinky na hospodársku súťaž a obchod	28
5.4. Porovnávanie pozitívnych účinkov pomoci s negatívnymi účinkami na hospodársku súťaž a obchod	28

6. POSÚDENIE ZLUČITELNOSTI OPATRENÍ NA VYUŽÍVANIE SIETE	29
6.1. Sociálne poukazy	30
6.2. Poukazy na pripojenie	31
6.2.1. Prvá podmienka: uľahčenie rozvoja hospodárskej činnosti	31
6.2.2. Druhá podmienka: pomoc nesmie neprimerane ovplyvniť podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom	31
7. TRANSPARENTNOSŤ, PODÁVANIE SPRÁV A MONITOROVANIE	32
7.1. Transparentnosť	32
7.2. Podávanie správ	33
7.3. Monitorovanie	33
8. PLÁN HODNOTENIA EX POST	33
9. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	34
PRÍLOHA I Mapovanie pevných a mobilných prístupových sietí – najlepšie postupy uvedené v oddiele 5.2.2.4.1 týchto usmernení	35
PRÍLOHA II Informácie, ktoré majú uverejniť členské štáty podľa bodu 202 písm. b) týchto usmernení	39
PRÍLOHA III Informácie, ktoré majú poskytnúť členské štáty podľa bodu 208 týchto usmernení	41
PRÍLOHA VI Bežné intervencie na podporu širokopásmového pripojenia	42

1. ÚVOD

1. Základným stavebným prvkom digitálnej transformácie je pripojiteľnosť. Má strategický význam pre rast a inovácie vo všetkých sektoroch hospodárstva Únie, ako aj pre sociálnu a teritoriálnu súdržnosť.
2. Únia si stanovila ambiciózne ciele v oblasti pripojenia v Oznámení o gigabitovej spoločnosti ⁽¹⁾, Oznámení o formovaní digitálnej budúcnosti Európy ⁽²⁾, Oznámení o digitálnom kompase ⁽³⁾ a vo svojom návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje politický program Cesta k digitálnemu desaťročiu do roku 2030 ⁽⁴⁾ (návrh politického programu digitálneho desaťročia).
3. V Oznámení o gigabitovej spoločnosti si Komisia stanovila tieto ciele v oblasti pripojenia na rok 2025: a) všetky domácnosti v Únii, či už vidiecke, alebo mestské, by mali mať internetové pripojenie s rýchlosťou sťahovania minimálne 100 Mb/s, s možnosťou nadstavby na rýchlosť 1 Gb/s; b) sociálno-ekonomickí aktéri, ako sú intenzívne digitalizované podniky, školy, nemocnice a verejná správa, by mali mať k dispozícii rýchlosť sťahovania minimálne 1 Gb/s a rýchlosť odosielania minimálne 1 Gb/s) a c) všetky mestské oblasti a všetky hlavné dopravné trasy by mali mať neprerušené pokrytie 5G ⁽⁵⁾.
4. V Oznámení s názvom Formovanie digitálnej budúcnosti Európy sa vysvetľuje, že výraz „100 Mb/s, s možnosťou nadstavby na gigabitovú rýchlosť“ vyjadruje očakávanie Komisie, že v priebehu tohto desaťročia budú domácnosti čoraz viac potrebovať rýchlosť 1 Gb/s ⁽⁶⁾.
5. V Oznámení o digitálnom kompase sa ako cieľ v oblasti pripojenia do roku 2030 uvádza, že všetky domácnosti v Únii by mali byť pokryté gigabitovou sieťou ⁽⁷⁾ a všetky obývané oblasti by mali byť pokryté sieťou 5G ⁽⁸⁾. V návrhu politického programu digitálneho desaťročia sa zdôrazňuje, že „[s]poločenské potreby v súvislosti so šírkou pásma odosielania a sťahovania neustále rastú. Do roku 2030 by mali byť siete s gigabitovými rýchlosťami za prijateľných podmienok dostupné pre všetkých, ktorí takúto kapacitu potrebujú alebo chcú“ ⁽⁹⁾.
6. Na dosiahnutie cieľov Únie na roky 2025 a 2030 sú potrebné primerané investície. Tieto investície pochádzajú predovšetkým od súkromných investorov a môžu byť v prípade potreby doplnené verejnými prostriedkami v súlade s pravidlami štátnej pomoci.
7. Pandémia ochorenia COVID-19 zdôraznila význam výkonných elektronických komunikačných sietí pre ľudí, firmy a verejné inštitúcie. Komisia 27. mája 2020 predložila svoj návrh veľkého plánu obnovy na zmiernenie hospodárskych a sociálnych dôsledkov pandémie, nástroj NextGenerationEU ⁽¹⁰⁾. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti zriadením nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 ⁽¹¹⁾ je súčasťou tohto plánu. Jednu z kľúčových priorít Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti je podpora digitálnej transformácie prostredníctvom opatrení v oblasti pripojenia zameraných najmä na prekonanie digitálnej nerovnosti medzi mestskými a vidieckymi oblasťami a riešenie zlyhaní trhu v súvislosti so zavádzaním výkonných sietí. V nariadení (EÚ) 2021/241, sa vyžaduje, aby každý členský štát venoval aspoň 20 % pridelených finančných prostriedkov na opatrenia na podporu digitálnej transformácie.

⁽¹⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov zo 14. septembra 2016, *Pripojenie pre konkurencieschopný jednotný digitálny trh – smerom k európskej gigabitovej spoločnosti*, COM(2016) 587 final.

⁽²⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 19. februára 2020, *Formovanie digitálnej budúcnosti Európy*, COM(2020) 67 final.

⁽³⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 9. marca 2021, *Digitálny kompas do roku 2030: digitálne desaťročie na európsky spôsob*, COM(2021) 118 final.

⁽⁴⁾ Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje politický program Cesta k digitálnemu desaťročiu do roku 2030, COM(2021) 574 final, 2021/0293(COD).

⁽⁵⁾ Oddiel 3 oznámenia o gigabitovej spoločnosti.

⁽⁶⁾ Koncová poznámka č. 3 oznámenia s názvom Formovanie digitálnej budúcnosti Európy.

⁽⁷⁾ V súčasnej fáze vývoja sú rýchlosti sťahovania 1 Gb/s schopné zabezpečiť tieto technológie: optická prístupová sieť do domácnosti, optické vlákno do budovy a výkonné káblové siete (minimálne DOCSIS 3.1).

⁽⁸⁾ Oddiel 3.2 oznámenia o digitálnom kompase.

⁽⁹⁾ Odôvodnenie 7 návrhu politického programu digitálneho desaťročia.

⁽¹⁰⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 27. mája 2020, *Správny čas pre Európu: náprava škôd a príprava budúcnosti pre ďalšie generácie*, COM(2020) 456 final.

⁽¹¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17). Pozri aj nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 23).

8. Okrem toho môžu elektronické komunikačné siete pomôcť dosiahnuť ciele udržateľnosti. Cieľ Únie týkajúci sa klimatickej neutrality do roku 2050, ako sa uvádza v Európskej zelenej dohode⁽¹²⁾ a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119⁽¹³⁾, nemožno dosiahnuť bez zásadnej digitálnej transformácie spoločnosti. Jednou zo základných zložiek digitálnej transformácie Únie je rozvoj zabezpečených a výkonných elektronických komunikačných sietí, ktoré zásadným spôsobom pomáhajú pri plnení hlavných environmentálnych cieľov Únie. Zároveň bude nutné, aby aj samotné elektronické komunikačné siete boli udržateľnejšie a účinnejšie využívali energiu a zdroje.
9. Sektor elektronickej komunikácie prešiel procesom dôkladnej liberalizácie a v súčasnosti podlieha sektorovej regulácii. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972⁽¹⁴⁾ poskytuje regulačný rámec pre elektronické komunikácie.
10. Politika hospodárskej súťaže, a najmä pravidlá štátnej pomoci, zohrávajú dôležitú úlohu pri plnení cieľov digitálnej stratégie a rozvoji koordinovanej investičnej stratégie pre pripojenie. Cieľom kontroly štátnej pomoci v odvetví širokopásmového pripojenia je preto zabezpečiť, aby štátna pomoc viedla k vyššej úrovni širokopásmového pokrytia a jeho využívania v porovnaní so situáciou bez tejto štátnej intervencie, podporovať vyššiu kvalitu, dostupnejšie služby a investície podporujúce hospodársku súťaž. Každá štátna intervencia by mala v čo najväčšej miere obmedzovať možné riziko vytlačenia súkromných investícií, zmien motivácie na komerčné investície a v konečnom dôsledku riziko narušenia hospodárskej súťaže v rozpore so spoločným záujmom.
11. V roku 2020 Komisia začala hodnotenie usmernení pre širokopásmové pripojenie z roku 2013⁽¹⁵⁾ s cieľom posúdiť, či sú stále vhodné na daný účel. Výsledky⁽¹⁶⁾ ukázali, že hoci pravidlá v zásade fungovali účinne, boli potrebné cielené úpravy, aby sa zohľadnili posledné zmeny na trhoch a technologický vývoj, ako aj legislatívny vývoj a súčasné priority⁽¹⁷⁾.

2. ROZSAH PÔSOBNOSTI, VYMEDZENIE POJMOV, DRUHY ŠIROKOPÁSMOVÝCH SIETÍ

2.1. Rozsah pôsobnosti

12. S cieľom zabrániť tomu, aby štátna pomoc neprimerane narušala alebo ohrozovala hospodársku súťaž na vnútornom trhu a významne ovplyvňovala obchod medzi členskými štátmi, sa v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“) stanovuje zásada, že štátna pomoc je zakázaná. V určitých prípadoch však takáto pomoc môže byť zlučiteľná s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 2 a 3 zmluvy.
13. Členské štáty sú povinné informovať Komisiu o zámere poskytnúť štátnu pomoc podľa článku 108 ods. 3 zmluvy, pokiaľ sa pomoc netýka jednej z kategórií, ktoré sú oslobodené od notifikačnej povinnosti podľa článku 109 zmluvy⁽¹⁸⁾.

⁽¹²⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 11. decembra 2019, *Európska zelená dohoda*, COM(2019) 640 final.

⁽¹³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií (Ú. v. EÚ L 321, 17.12.2018, s. 36).

⁽¹⁵⁾ Oznámenie Komisie z 26. januára 2013, Usmernenia EÚ pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí (Ú. v. EÚ C 25, 26.1.2013, s. 1) (ďalej len „usmernenia pre širokopásmové pripojenie z roku 2013“).

⁽¹⁶⁾ Pozri pracovný dokument útvarov Komisie o výsledkoch hodnotenia zo 7. júla 2021, SWD(2021) 195 final.

⁽¹⁷⁾ Pozri pracovný dokument útvarov Komisie, zhrnutie hodnotenia pravidiel štátnej pomoci na zavádzanie širokopásmovej infraštruktúry zo 7. júla 2021, SWD(2021) 194 final.

⁽¹⁸⁾ Napríklad nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

14. V týchto pokynoch sa poskytuje usmernenie k tomu, ako bude Komisia na základe článku 106 ods. 2, článku 107 ods. 2 písm. a) a článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy posudzovať zlučiteľnosť štátnej pomoci pri zavádzaní a využívaní pevných a mobilných širokopásmových sietí a služieb.
15. Štátne intervencie, ktoré nespĺňajú jednu z podmienok stanovených v článku 107 ods. 1 zmluvy, nepredstavujú štátnu pomoc. Posudzovanie zlučiteľnosti stanovené v týchto usmerneniach sa na ne teda nevzťahuje.
16. Štátnu pomoc nepredstavuje najmä financovanie z prostriedkov Únie, ktoré je centrálné riadené inštitúciami, agentúrami, spoločnými podnikmi alebo inými orgánmi Únie a ktoré nie je priamo ani nepriamo pod kontrolou členských štátov ⁽¹⁹⁾.
17. Pomoc na zavádzanie a využívanie širokopásmových sietí a služieb nemožno poskytnúť podnikom v ťažkostiach, ako sa uvádza v usmerneniach Komisie o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach ⁽²⁰⁾.
18. Pri posudzovaní pomoci poskytnutej podniku, voči ktorému sa nárokuje vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie, ktorým bola pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom, Komisia zohľadní výšku pomoci, ktorá sa ešte má vymôcť ⁽²¹⁾.

2.2. Vymedzenie pojmov

19. Na účely týchto usmernení sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „širokopásmová sieť“ je elektronická komunikačná sieť vymedzená v článku 2 ods. 1 smernice (EÚ) 2018/1972, ktorá poskytuje širokopásmové elektronické komunikačné služby (ďalej len „širokopásmové služby“);
- b) „prístupová sieť“ je segment širokopásmovej siete, ktorý spája medziuzlovú sieť s priestormi alebo zariadeniami koncových používateľov;
- c) „pevná prístupová sieť“ je širokopásmová sieť poskytujúca služby prenosu údajov koncovým používateľom na pevnom mieste pomocou rôznych technológií vrátane kábla, digitálnej účastníckej prípojky (ďalej len „DSL“), optických vlákien a bezdrôtovej siete;
- d) „pevná ultrarýchla prístupová sieť“ je pevná prístupová sieť, ktorá poskytuje širokopásmové služby s rýchlosťou sťahovania aspoň 100 Mb/s (ďalej len „pevné ultrarýchle širokopásmové služby“);
- e) „mobilná prístupová sieť“ je bezdrôtová komunikačná sieť, ktorá poskytuje pripojenie koncovým používateľom na akomkoľvek mieste v oblasti pokrytej sieťou s uplatnením jednej alebo viacerých noriem pre technológie medzinárodnej mobilnej komunikácie (International Mobile Communications, ďalej len „IMT“);
- f) „mediuzlová sieť“ je časť siete, ktorá pripája prístupovú sieť k chrbticovej sieti. Je to časť siete, v ktorej je agregovaný tok koncových používateľov;
- g) „chrbticová sieť“ je jadrová sieť, ktorá prepája medziuzlové siete z rôznych zemepisných oblastí alebo regiónov;
- h) „aktívna sieť“ je širokopásmová sieť s aktívnymi zložkami (ako sú transpondéry, smerovače a prepínače, aktívne antény) a pasívnymi zložkami (ako sú káblovody, stĺpy, stožiare, nenasvietené optické vlákna, rozvodné skrine a šachty);

⁽¹⁹⁾ Napríklad financovanie poskytované podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153 zo 7. júla 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014 (Ú. v. EÚ L 249, 14.7.2021, s. 38).

⁽²⁰⁾ Oznámenie Komisie – *Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach*, oddiel 2.2 (Ú. v. EÚ C 249, 31.7.2014, s. 1).

⁽²¹⁾ Pozri rozsudok z 13. septembra 1995, TWD/Komisia, spojené veci T-244/93 a T-486/93, EU:T:1995:160, bod 56. Pozri aj oznámenie Komisie: *oznámenie Komisie o vymáhaní neoprávnenej a nezlučiteľnej štátnej pomoci* (Ú. v. EÚ C 247, 23.7.2019, s. 1).

- i) „infraštruktúra“ je širokopásmová sieť bez akejkoľvek aktívnej zložky, ktorá zvyčajne zahŕňa fyzickú infraštruktúru vymedzenú v článku 2 druhom odseku bode 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/61/EÚ ⁽²²⁾ a káble (vrátane nenasvietených optických vlákien a medených káblov);
- j) „čas špičky“ je časť dňa, ktorá bežne trvá jednu hodinu a počas ktorej zaťaženie siete zvyčajne dosahuje svoje maximum;
- k) „podmienky prevádzky v čase špičky“ sú podmienky siete, ktoré sa očakávajú, keď bude sieť fungovať v „čase špičky“;
- l) „priestory nachádzajúce sa v dosahu infraštruktúry“ sú priestory koncových používateľov, do ktorých môže prevádzkovateľ na žiadosť koncových používateľov a do štyroch týždňov od dátumu žiadosti zaviesť širokopásmové služby (bez ohľadu na to, či sú tieto priestory už pripojené k danej sieti alebo nie). Cena, ktorú prevádzkovateľ účtuje za poskytovanie takýchto širokopásmových služieb v priestoroch koncových používateľov, v tomto prípade nesmie presiahnuť bežné poplatky za pripojenie. To znamená, že nesmie zahŕňať žiadne dodatočné ani mimoriadne náklady v porovnaní s bežnou obchodnou praxou a v žiadnom prípade nesmie prekročiť obvyklú cenu v dotknutom členskom štáte. Túto cenu musí stanoviť príslušný vnútroštátny orgán;
- m) „príslušný časový rámec“ je časový rámec používaný na overenie plánovaných súkromných investícií, ktorý zodpovedá časovému rámcu, v ktorom členský štát odhaduje zavedenie plánovanej siete financovanej štátom, od uverejnenia verejnej konzultácie o plánovanej štátnej intervencii až do začatia prevádzkovania siete, a to až do začiatku poskytovania veľkoobchodných alebo maloobchodných služieb siete financovanej štátom. Príslušný časový rámec, ktorý sa berie do úvahy, nemôže byť kratší ako dva roky;
- n) „prekrytie“ je zavedenie siete financovanej štátom popri jednej alebo viacerých existujúcich sieťach v určitej oblasti;
- o) „vytlačenie“ je hospodársky dôsledok štátnej intervencie, ktorý vedie k odradeniu od súkromných investícií, ich zamedzeniu, zníženiu, či dokonca k ich eliminácii. Môže ísť napríklad o prípad, keď súkromní investori vidia pokles ziskovosti svojej predchádzajúcej alebo plánovanej investície v dôsledku poskytnutia štátnej pomoci alternatívnej investícii, čo ich môže viesť k tomu, že sa rozhodnú znížiť, zastaviť či zmeniť svoje investície, úplne opustíť trh alebo nevstúpiť na nový trh alebo do novej zemepisnej oblasti;
- p) „skoková zmena“ je významné zlepšenie dosiahnuté vďaka sieťam financovaným štátom, ktoré prináša značné nové investície do širokopásmových sietí a významné nové možnosti na trh, pokiaľ ide o dostupnosť širokopásmových služieb, kapacitu, rýchlosť alebo iné relevantné vlastnosti siete a hospodárskej súťaže;
- q) „digitálna priepasť“ je rozdiel medzi oblasťami alebo regiónmi, ktoré majú prístup k primeraným širokopásmovým službám, a tými, ktoré prístup nemajú.

2.3. Druhy širokopásmových sietí

20. Na účely posúdenia štátnej pomoci sa v týchto usmerneniach rozlišuje medzi pevnými ultrarýchlymi prístupovými sieťami, mobilnými prístupovými sieťami a medziazlovými sieťami, ako sú vymedzené v oddieloch 2.3.1, 2.3.2 a 2.3.3. „Pevné ultrarýchle prístupové siete“ a „mobilné prístupové siete“ sa používajú zastupiteľne s „pevnými sieťami“ a „mobilnými sieťami“. Všetky rýchlosti uvedené v týchto usmerneniach sa predpokladajú v podmienkach prevádzky v čase špičky.

⁽²²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/61/EÚ z 15. mája 2014 o opatreniach na zníženie nákladov na zavedenie vysokorýchlostných elektronických komunikačných sietí (Ú. v. EÚ L 155, 23.5.2014, s. 1).

2.3.1. **Pevné ultrarýchle prístupové siete**

21. V súčasnej fáze technologického rozvoja existujú rôzne typy pevných ultrarýchlych prístupových sietí vrátane: a) optických sietí (FTTx) ⁽²³⁾ a b) rozšírených modernizovaných káblových sietí využívajúcich aspoň normu DOCSIS 3.0 ⁽²⁴⁾. Aj bezdrôtové siete, ako sú niektoré pevné bezdrôtové prístupové siete ⁽²⁵⁾ a družicové siete ⁽²⁶⁾, môžu poskytovať pevné ultrarýchle širokopásmové služby.

2.3.2. **Mobilné prístupové siete**

22. V súčasnej fáze vývoja trhu a technológií existuje vedľa seba niekoľko generácií mobilných technológií ⁽²⁷⁾.
23. Prechod na každú novú mobilnú generáciu je vo všeobecnosti postupný ⁽²⁸⁾. V súčasnej fáze sa v niektorých častiach Únie naďalej zavádzajú siete 4G a zavádzanie nesamostatných sietí 5G závisí od existujúcich sietí 4G LTE a LTE Advanced ⁽²⁹⁾. Očakáva sa, že siete 5G sa postupne osamostatnia a v budúcnosti nebudú závislé od existujúcich sietí 4G. Očakáva sa, že samostatné siete 5G prinesú výkonnejšie mobilné služby vrátane menšieho oneskorenia a vyšších prenosových možností a umožnia pokročilé scenáre použitia a aplikácie.
24. Na zabezpečenie účinného a efektívneho využívania rádiového frekvenčného spektra môžu členské štáty pripojiť k jednotlivým právam na používanie rádiového frekvenčného spektra podmienky, ako sú povinnosti týkajúce sa pokrytia a kvality služieb. Takéto povinnosti môžu zahŕňať geografické pokrytie, pokrytie obyvateľstva a dopravných trás s určitými požiadavkami na minimálnu kvalitu služieb ⁽³⁰⁾.

⁽²³⁾ Skratka FTTx označuje rôzne typy sietí vrátane optického vlákna do budovy (FTTB), optickej prístupovej siete pre domácnosti (FTTH), optického vlákna do priestorov (FTTP) a optického vlákna do skrine (FTTC). Siete FTTC sú však schopné poskytovať pevné ultrarýchle služby iba pri použití vektorizácie liniek určitej dĺžky [technológia, ktorá zvyšuje výkon VDSL (vysokorychlostná digitálna účastnícka prípojka)].

⁽²⁴⁾ DOCSIS je skratka pre *Data Over Cable Service Interface Specifications* (špecifikácia dát cez medziplošnú káblovú službu). Ide o celosvetovo uznávanú telekomunikačnú normu, ktorou sa vyvíjajú a zabezpečujú generácie špecifikácií (DOCSIS 1.0, DOCSIS 1.1, DOCSIS 2.0, DOCSIS 3.0, DOCSIS 3.1 atď.). Pri súčasnom stave trhu boli vyvinuté špecifikácie pre DOCSIS 4.0.

⁽²⁵⁾ Napríklad pevné bezdrôtové prístupové siete založené na technológii 5G, prípadne aj ďalšie bezdrôtové technológie, ktoré zahŕňajú pevné rádiové riešenia, najmä Wi-Fi novej generácie (Wi-Fi 6).

⁽²⁶⁾ Satelitné technologické riešenia sa v súčasnosti v niektorých prípadoch využívajú v odľahlých alebo izolovaných oblastiach v situáciách, keď môžu poskytnúť vhodnú úroveň pevných širokopásmových služieb. Očakáva sa, že v budúcnosti budú k dispozícii modernejšie družice (vrátane družíc s veľmi vysokou priepustnosťou), ktoré dokážu výrazne zvýšiť kvalitu širokopásmových služieb a zabezpečiť ultrarýchly prenos. Družice takisto zohrávajú významnú úlohu pri poskytovaní služieb orgánom verejnej správy. Pripravuje sa niekoľko satelitných konštelácií na nízkej obežnej dráhe (LEO), od ktorých sa očakáva, že budú schopné znížiť oneskorenie.

⁽²⁷⁾ Všetky mobilné širokopásmové systémy (2G, 3G, 4G a 5G) sú založené na normách pre medzinárodnú mobilnú telekomunikáciu (IMT – International Mobile Telecommunication) Medzinárodnej telekomunikačnej únie. Normy pre technológie medzinárodnej mobilnej komunikácie (normy IMT) sú špecifikácie a požiadavky pre vysokorychlostné mobilné širokopásmové služby, ktoré vychádzajú z technologického pokroku v príslušnom časovom rámci. Mobilné siete postupne začleňujú funkcie a možnosti nových noriem. Okrem toho rozsah a druh použitého frekvenčného spektra s rôznymi vlastnosťami šírenia významne ovplyvňujú kvalitu poskytovaných služieb. Napríklad pri troch priekopníckych pásmach identifikovaných pre služby 5G sa odhaduje, že pásmo 700 MHz je vhodné na pokrytie rozsiahlej oblasti a pokrytie v interiéri; pásmo 3,6 GHz (3,4 – 3,8 GHz) sa vyznačuje vysokou kapacitou, ale nižším pokrytím ako pásmo 700 MHz, pásmo 26 GHz (24,25 – 27,5 GHz) sa pravdepodobne použije na nasadenie hotspotov v malých oblastiach s veľmi vysokým dopytom, napríklad v dopravných uzloch, miestach určených pre zábavné podujatia, priemyselných alebo maloobchodných priestoroch alebo pozdĺž hlavných ciest a železničných tratí vo vidieckych oblastiach, a nebude sa používať na pokrytie rozsiahlej oblasti. Nové mobilné generácie môžu využívať aj frekvenčné pásma pôvodne používané predchádzajúcimi generáciami.

⁽²⁸⁾ Nasledujúce verzie sietí 2G (tzv. vylepšené 2G alebo 2.xG) boli výkonnejšie ako samotné 2G. Postupné modernizácie siete 3G (verzie 3.xG) mali lepší výkon v porovnaní s 3G. Aj v prípade siete 4G je mobilný komunikačný systém 4.5G vo viacerých aspektoch lepší ako 4G. Sieť 4.5G je výsledkom evolúcie LTE, ktorej dedičstvom je technológia LTE Advanced. Počiatočné zavádzanie sietí 5G sa pravdepodobne zameria na vylepšené mobilné širokopásmové služby (jedna z množín príkladov použitia vymedzených pre 5G). Očakáva sa, že samostatné siete 5G v porovnaní s predchádzajúcimi generáciami prinesú výrazné zlepšenie z hľadiska rýchlosti a oneskorenia, pričom podpora zvýšenie hustoty pripojených zariadení a prístupia nové funkcie, napríklad network slicing, čo následne umožní nové množiny prípadov použitia sietí 5G.

⁽²⁹⁾ Na zabezpečenie lepšej kvality služieb môžu nesamostatné siete 5G využívať nové vybavenie a frekvencie 5G, ale stále môžu využívať prvky siete 4G.

⁽³⁰⁾ Doterajšie povinnosti týkajúce sa pokrytia spojené s niektorými pásmami spektra napríklad vyžadujú v závislosti od typov spektra pokrytie určitého percentuálneho podielu obyvateľstva alebo územia a splnenie minimálnych požiadaviek na kvalitu z hľadiska rýchlosti a oneskorenia. Takéto povinnosti týkajúce sa pokrytia často treba splniť do piatich rokov od pridelenia príslušného spektra, niekedy do siedmich rokov.

2.3.3. Medziuizlové siete

25. Medziuizlové siete sú nevyhnutným predpokladom na podporu pevných aj mobilných prístupových sietí. Medziuizlové siete môžu byť založené na metalických, optických, mikrovlnných a družicových riešeniach ⁽³¹⁾.

3. POSÚDENIE ZLUČITELNOSTI PODĽA ČLÁNKU 106 ODS. 2 ZMLUVY

26. V niektorých prípadoch môžu členské štáty klasifikovať poskytovanie širokopásmových služieb ako službu všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „SVHZ“) podľa článku 106 ods. 2 zmluvy ⁽³²⁾ a podporovať zavedenie siete poskytujúcej takéto služby. Náhrada nákladov vzniknutých pri poskytovaní takejto SVHZ nepredstavuje štátnu pomoc, ak sú splnené štyri kumulatívne podmienky rozsudku vo veci Altmark ⁽³³⁾. Náhrada za poskytovanie služby všeobecného hospodárskeho záujmu, ktorá predstavuje štátnu pomoc, sa bude posudzovať podľa pravidiel platných pre štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme (ďalej len „balík SVHZ“) ⁽³⁴⁾.
27. Tieto usmernenia len ilustrujú vymedzenie SVHZ uplatňovaním pravidiel stanovených v balíku SVHZ na širokopásmové siete, pričom zohľadňujú charakteristiky odvetvia.
28. Pokiaľ ide o vymedzenie skutočnej SVHZ, Komisia už objasnila, že členské štáty nemôžu pripájať osobitné povinnosti v oblasti verejných služieb k službám, ktoré už poskytujú alebo môžu uspokojivo poskytovať podniky vykonávajúce svoju činnosť v bežných trhových podmienkach, a to za podmienok, akými sú cena, objektívna kvalita, kontinuita a prístup k službám, ktoré sú v súlade s verejným záujmom tak, ako ho vymedzuje členský štát ⁽³⁵⁾.
29. Komisia pri uplatňovaní tejto zásady na sektor širokopásmového pripojenia zohľadňuje pri posudzovaní absencie zjavných chýb pri klasifikácii SVHZ tieto prvky:
- a) intervencia štátnej pomoci sa musí týkať len oblastí, v ktorých možno preukázať, že súkromní investori nie sú schopní poskytnúť prístup k primeraným širokopásmovým službám. V súlade so smernicou (EÚ) 2018/1972 každý členský štát stanovuje úroveň primeraných širokopásmových služieb vzhľadom na vnútroštátne podmienky a minimálnu šírku pásma, ktorú využíva väčšina spotrebiteľov v členskom štáte, tak aby sa zabezpečila šírka pásma potrebná na primeranú úroveň sociálneho začlenenia a účasti na digitálnom hospodárstve a spoločnosti na ich území. Primerané širokopásmové služby by mali byť schopné poskytovať šírku pásma potrebnú na podporu aspoň minimálneho súboru služieb stanoveného v prílohe V k smernici (EÚ) 2018/1972. Členský štát by mal stanoviť, že nie sú k dispozícii primerané širokopásmové služby, na základe mapovania a verejných konzultácií uskutočnených v súlade s oddielmi 5.2.2.4.1 a 5.2.2.4.2 ⁽³⁶⁾. Komisia je toho názoru, že v oblastiach, kde

⁽³¹⁾ V prvých generáciách mobilných sietí boli medziuizlové spoje z rádiovkej základňovej stanice do ústredne mobilných telefónov väčšinou zabezpečované mikrovlnným spojením bod – bod. Nasadenie LTE-Advanced a zavedenie siete 5G viedli k vyšším požiadavkám na medziuizlové siete a čoraz väčšiemu využívaniu sietí s optickými vláknami na pripojenie základňových staníc.

⁽³²⁾ Podľa judikatúry musí podnikom, ktoré sú poverené poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, túto úlohu ukladať právny akt orgánu verejnej správy. Podnik môže byť napríklad poverený poskytovaním SVHZ udelením koncesie na poskytovanie služby vo verejnom záujme; pozri rozsudok z 13. júna 2000, EPAC/Komisia, spojené veci T-204/97 a T-270/97, EU:T:2000:148, bod 126 a rozsudok z 15. júna 2005, Fred Olsen/Komisia, T-17/02, EU:T:2005:218, body 186, 188 a 189.

⁽³³⁾ Rozsudok z 24. júla 2003 vo veci C-280/00, Altmark Trans GmbH Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, EU:C:2003:415, body 87 až 95.

⁽³⁴⁾ Balík SVHZ obsahuje oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci Európskej únie na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ C 8, 11.1.2012, s. 4), rozhodnutie Komisie z 20. decembra 2011 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 7, 11.1.2012, s. 3), oznámenie Komisie – Rámec Európskej únie pre štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme (Ú. v. EÚ C 8, 11.1.2012, s. 15) a nariadenie Komisie (EÚ) č. 360/2012 z 25. apríla 2012 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* v prospech podnikov poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 114, 26.4.2012, s. 8). Komisia začala v júni 2019 hodnotiť pravidlá štátnej pomoci pre zdravotné a sociálne služby všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ) a nariadenie (EÚ) č. 360/2012.

⁽³⁵⁾ Odsek 13 oznámenia Komisie o rámci Európskej únie pre štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme (Ú. v. EÚ C 8, 11.1.2012, s. 15).

⁽³⁶⁾ Na vykonávanie povinností univerzálnej služby sa vzťahujú ustanovenia smernice (EÚ) 2018/1972.

súkromní investori už investovali alebo plánujú investovať do širokopásmovej siete, ktorá poskytuje prístup k adekvátnym širokopásmovým službám, nemožno vytvorenie paralelnej konkurenčnej širokopásmovej siete financovanej štátom klasifikovať ako SVHZ v zmysle článku 106 ods. 2 zmluvy ⁽³⁷⁾;

- b) sieť musí ponúkať širokopásmové služby ⁽³⁸⁾, ktoré sú univerzálne a cenovo dostupné z hľadiska konkrétnych vnútroštátnych podmienok, a to pre všetky priestory v cieľovej oblasti. Podpora obmedzená na pripojenie podnikov by nepostačovala ⁽³⁹⁾;
- c) sieť musí byť technologicky neutrálna;
- d) v súlade s oddielom 5.2.4.4 by mal poskytovateľ SVHZ ponúkať otvorený veľkoobchodný prístup na nediskriminačnom základe ⁽⁴⁰⁾;
- e) ak je poskytovateľ SVHZ zároveň vertikálne integrovaným podnikom, členské štáty by mali uplatniť primerané záruky ⁽⁴¹⁾, aby nevznikol konflikt záujmov, nedošlo k nespravodlivej diskriminácii a nevznikli žiadne iné skryté nepriame výhody ⁽⁴²⁾.

4. POSÚDENIE ZLUČITEĽNOSTI PODĽA ČLÁNKU 107 ODS. 3 PÍSM. C) ZMLUVY

- 30. Komisia zväži štátnu pomoc na zavádzanie alebo používanie širokopásmových sietí a služieb zlučiteľných s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy len vtedy, ak pomoc prispeje k rozvoju určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí (prvá podmienka) a ak takáto pomoc nebude nepriaznivo ovplyvňovať obchodné podmienky v takej miere, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom (druhá podmienka).
- 31. Komisia vo svojom posúdení zlučiteľnosti preskúma tieto dva aspekty:
 - a) v rámci prvej podmienky Komisia preskúma, či je pomoc určená na uľahčenie rozvoja určitých hospodárskych činností, najmä:
 - i) hospodársku činnosť podporovanú pomocou;
 - ii) stimulačný účinok pomoci, konkrétne potenciál pomoci zmeniť správanie dotknutých podnikov takým spôsobom, že vykonávajú ďalšiu činnosť, ktorú by bez pomoci nevykonávali alebo by ju vykonávali v obmedzenej miere či iným spôsobom, alebo na inom mieste;

⁽³⁷⁾ Pozri bod 49 oznámenia Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci Európskej únie na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu. Pozri aj bod 154 rozsudku zo 16. septembra 2013, Colt Télécommunications France/Komisia, T-79/10, EU:T:2013:463 a rozhodnutie Komisie C(2016) 7005 final zo 7. novembra 2016 vo veci SA.37183 (2015/NN) – Francúzsko – Plan France Très Haut Débit, odôvodnenie 263 (Ú. v. EÚ C 68, 3.3.2017, s. 1).

⁽³⁸⁾ Pozri články 84, 85 a 86 smernice (EÚ) 2018/1972.

⁽³⁹⁾ Pozri bod 50 oznámenia Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci Európskej únie na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu. Pozri aj rozhodnutie Komisie C(2006) 436 v konečnom znení z 8. marca 2006, vec N284/05 – Írsko – Regionálny program širokopásmového pripojenia: Metropolitan Area Networks („MAN“), fázy II a III (Ú. v. EÚ C 207, 30.8.2006, s. 3) a rozhodnutie Komisie C(2007) 3235 v konečnom znení z 10. júla 2007, vec N890/06 – Francúzsko – Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit (Ú. v. EÚ C 218, 18.9.2007, s. 1).

⁽⁴⁰⁾ Na vykonávanie povinností univerzálnej služby sa vzťahujú ustanovenia smernice (EÚ) 2018/1972.

⁽⁴¹⁾ Medzi tieto záruky môže v závislosti od charakteristiky každého jednotlivého prípadu patriť obmedzenie poskytovania služieb výlučne na len veľkoobchodné služby, povinnosť oddeleného účtovníctva, ako aj vytvorenie subjektu, ktorý je od vertikálne integrovaného podniku štrukturálne a právne oddelený. Takýto subjekt by mal mať výhradnú zodpovednosť za plnenie úlohy poskytovať SVHZ, ktorá mu bola zverená. Po zavedení širokopásmovej siete poskytujúcej univerzálne širokopásmové služby budú podniky poskytujúce maloobchodné širokopásmové služby, ktoré fungujú za trhových podmienok, totiž bežne schopné poskytovať koncovým používateľom tieto služby za konkurenčnú cenu. Pozri rozhodnutie Komisie C(2016) 7005 final zo 7. novembra 2016 vo veci SA.37183(2015/NN) – Francúzsko – Plan France Très Haut Débit (Ú. v. EÚ C 68, 3.3.2017, s. 1).

⁽⁴²⁾ Na vykonávanie povinností univerzálnej služby sa vzťahujú ustanovenia smernice (EÚ) 2018/1972.

- iii) porušenie akéhokoľvek ustanovenia práva Únie v súvislosti s dotknutým opatrením;
- b) v rámci druhej podmienky Komisia zváži pozitívne účinky plánovanej pomoci a negatívne účinky, ktoré môže mať pomoc na vnútorný trh, pokiaľ ide o narušenie hospodárskej súťaže a nepriaznivé účinky na obchod spôsobené pomocou, a preto preskúma:
 - i) pozitívne účinky pomoci;
 - ii) či je pomoc potrebná a zameraná na riešenie situácie, v ktorej môže priniesť podstatné zlepšenie, ktoré samotný trh dosiahnuť nemôže, napríklad nápravou zlyhania trhu alebo riešením obáv v súvislosti so spravodlivým prístupom alebo súdržnosťou;
 - iii) či je pomoc vhodným nástrojom politiky na splnenie cieľa;
 - iv) či je pomoc primeraná a obmedzená na minimum potrebné na podnietenie dodatočných investícií alebo činností v príslušnej oblasti;
 - v) či je pomoc transparentná, konkrétne či majú členské štáty, zainteresované strany, verejnosť a Komisia ľahký prístup k informáciám o udelení pomoci;
 - vi) negatívne účinky pomoci na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi.
- 32. V poslednom kroku Komisia porovná zistené negatívne účinky pomoci na vnútorný trh s jej pozitívnymi účinkami na podporované hospodárske činnosti.
- 33. Jednotlivé kroky posúdenia pomoci na zavádzanie a používanie širokopásmových sietí a služieb, ktoré vykonáva Komisia, sú podrobnejšie uvedené v oddieloch 5 až 8.

5. POMOC NA ZAVÁDZANIE ŠIROKOPÁSMOVÝCH SIETÍ

- 34. Komisia považuje trh pevných širokopásmových služieb za oddelený od trhu mobilných širokopásmových služieb ⁽⁴³⁾. Pravidlá posúdenia pomoci sa preto môžu líšiť v závislosti od dotknutého trhu ⁽⁴⁴⁾.

5.1. Prvá podmienka: uľahčenie rozvoja hospodárskej činnosti

5.1.1. Siete ako sprostredkovatelia hospodárskych činností

- 35. Členské štáty musia určiť hospodárske činnosti, ktorých rozvoj sa vďaka pomoci uľahčí, ako je zavádzanie pevných sietí poskytujúcich výkonné pevné širokopásmové služby alebo zavádzanie mobilných sietí poskytujúcich hlasové a vysokovýkonné širokopásmové služby. Musia takisto vysvetliť, ako sa podporuje rozvoj týchto činností.
- 36. Pomoc na zavádzanie pevných sietí a pomoc na zavádzanie mobilných sietí môže uľahčiť rozvoj mnohých hospodárskych činností zvýšením pripojiteľnosti a prístupu k širokopásmovým sieťam a službám pre verejnosť, podniky a orgány verejnej správy. Takáto pomoc môže uľahčiť rozvoj hospodárskych činností v oblastiach, v ktorých sa takéto činnosti buď nevyskytujú, alebo sú zabezpečené len na úrovni, ktorá primerane neuspokojuje potreby koncových používateľov.

5.1.2. Stimulačný účinok

- 37. Pomoc možno považovať za prínos k rozvoju hospodárskej činnosti iba v prípade, že má stimulačný účinok.
- 38. Pomoc má stimulačný účinok, ak podnecuje príjemcu, aby zmenil svoje správanie v prospech rozvoja určitej hospodárskej činnosti podporovanej pomocou, ktorú by bez udelenia pomoci nevykonával v rovnakom časovom rámci alebo by ju vykonával len v obmedzenej miere či iným spôsobom, alebo na inom mieste.

⁽⁴³⁾ Ak sú náklady na zavedenie pevnej siete veľmi vysoké, môže vysokovýkonná mobilná sieť do určitej miery v závislosti od konkrétnych okolností poskytnúť alternatívu k pevnej sieti. Medzi týmito dvoma technológiami sú však naďalej značné kvalitatívne rozdiely. Mobilné siete na rozdiel od pevných sietí umožňujú koncovým používateľom pohybovať sa počas komunikácie (napríklad v aute). Pevné siete však ponúkajú vyšší stupeň stability, najmä pri prenose dát. Koncoví používatelia v súčasnosti zvyčajne používajú obe technológie ako doplnky, a nie náhrady.

⁽⁴⁴⁾ Členské štáty majú možnosť zaviesť jednotné opatrenie štátnej pomoci na podporu zavedenia kombinácie rôznych typov sietí (pevné prístupové siete, mobilné prístupové siete a medziazlové siete), pokiaľ to bude v súlade s pravidlami, ktoré platia pre jednotlivé typy siete.

39. Pomoc nesmie financovať náklady na činnosť, ktorú by podnik vykonával v každom prípade. Nesmie kompenzovať bežné podnikateľské riziko hospodárskej činnosti ⁽⁴⁵⁾.
40. Preukázanie stimulačného účinku pomoci na zavádzanie pevných alebo mobilných sietí znamená kontrolu prostredníctvom mapovania a verejnej konzultácie v súlade s oddielmi 5.2.2.4.1 a 5.2.2.4.2, či zainteresované strany v príslušnom časovom rámci investovali alebo plánujú investovať do pevných alebo mobilných sietí v cieľovej oblasti. Ak by sa rovnaká investícia mohla v oblasti uskutočniť v rovnakom časovom rámci bez pomoci, možno konštatovať, že pomoc nemá stimulačný účinok. Ak sa napríklad na podnik vzťahujú zákonné povinnosti, ako sú povinnosti týkajúce sa pokrytia a kvality služieb, ktoré sú spojené s právami na využívanie určitého rádiového frekvenčného spektra na zavádzanie mobilných sietí, štátnu pomoc nemožno použiť na splnenie týchto povinností, keďže pravdepodobne nebude mať stimulačný účinok, a teda pravdepodobne nebude zlučiteľná s vnútorným trhom. Štátnu pomoc však možno posúdiť ako zlučiteľnú vtedy a v takom rozsahu, keď je to potrebné na poskytovanie kvalitnej služby nad rámec požiadaviek vyplývajúcich z týchto povinností.

5.1.3. Súlad s inými ustanoveniami práva Únie

41. Ak štátna pomoc, s ňou spojené podmienky (vrátane metódy financovania, ak je táto metóda neoddeliteľnou súčasťou pomoci) alebo činnosť, ktorá sa pomocou financuje, predstavujú porušenie ustanovenia alebo všeobecnej zásady práva EÚ, nemožno pomoc vyhlásiť za zlučiteľnú s vnútorným trhom ⁽⁴⁶⁾. To sa môže stať vtedy, ak poskytnutie pomoci je priamo alebo nepriamo podmienené pôvodom výrobkov alebo zariadení, napríklad požiadavka, podľa ktorej musí príjemca zakúpiť domáce výrobky.

5.2. Druhá podmienka: pomoc nesmie neprímerane ovplyvniť podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom

5.2.1. Pozitívne účinky pomoci

42. Členské štáty musia opísať, či bude mať pomoc pozitívne účinky, a ak áno, tak aké.
43. Členské štáty sa môžu rozhodnúť navrhnuť štátne intervencie, ktoré prispejú k zmenšeniu digitálnej priepasti. Môžu sa rozhodnúť intervenovať s cieľom vyrovnáť sociálne alebo regionálne nerovnosti alebo dosiahnuť ciele rovnosti, to znamená ako spôsob zlepšenia prístupu k základným prostriedkom komunikácie a účasti v spoločnosti, čím sa zlepší sociálna a územná súdržnosť. Okrem toho sa členské štáty môžu rozhodnúť navrhnuť štátne intervencie, ktoré prispievajú aj k dosiahnutiu cieľov digitálnej politiky Únie a Európskej zelenej dohody a podporujú udržateľné ekologické investície vo všetkých sektoroch.

5.2.2. Nutnosť štátnej intervencie

44. Štátna pomoc sa musí zameriavať na situácie, v ktorých môže pomoc priniesť podstatné zlepšenie, ktoré sa nedosiahne len prostredníctvom samotného trhu.
45. Štátna intervencia môže byť potrebná, ak trhy nedokážu bez verejnej intervencie zabezpečiť účinný výsledok pre spoločnosť. K tomu môže dôjsť napríklad v prípade, že neprebiehajú niektoré investície, aj keď prínos pre spoločnosť prevažuje nad ich nákladmi ⁽⁴⁷⁾. V takých prípadoch môže mať poskytnutie štátnej pomoci pozitívne účinky a celková účinnosť sa môže zvýšiť úpravou hospodárskych stimulov určených zainteresovaným stranám.
46. V sektore širokopásmového pripojenia môže jedna forma zlyhania trhu súvisieť s pozitívnymi externalitami, ktoré účastníci trhu neinternalizujú. Napríklad pevné a mobilné siete sú kľúčovými predpokladmi pre poskytovanie ďalších služieb a pre inovácie, no ich celkové prínosy budú pravdepodobne vyššie ako hospodárske prínosy, ktoré vytvárajú pre investorov siete, najmä v odľahlých regiónoch alebo v oblastiach s nízkou hustotou obyvateľstva alebo v neobývaných oblastiach. Trh môže teda najmä v určitých oblastiach viesť k nedostatočným súkromným investíciám do pevných a mobilných sietí.

⁽⁴⁵⁾ Pozri rozsudok z 13. júna 2013, HGA a i./Komisia, C-630/11 P až C-633/11 P, EU:C:2013:387, bod 104.

⁽⁴⁶⁾ Rozsudok z 22. septembra 2020, Rakúsko/Komisia, C-594/18 P, EU:C:2020:742, bod 44.

⁽⁴⁷⁾ Skutočnosť, že konkrétny podnik nemusí byť schopný realizovať určitý projekt bez pomoci, však nutne neznamená, že došlo k zlyhaniu trhu. Rozhodnutie podniku neinvestovať do projektu s nízkou návratnosťou nemusí napríklad poukazovať na zlyhanie trhu, ale skôr na dobre fungujúci trh.

47. Z ekonomického hľadiska, pokiaľ ide o hustotu obyvateľstva, je zavedenie širokopásmových sietí vo všeobecnosti rentabilnejšie v oblastiach, kde je potenciálne vyšší a koncentrovanejší dopyt, teda v husto obývaných oblastiach. Z dôvodu vysokých fixných nákladov investície sa jednotkové náklady výrazne zvyšujú s poklesom hustoty obyvateľstva. Preto platí, že ak sa zavádzajú na trhovom základe, majú širokopásmové siete tendenciu rentabilne pokryť len časť obyvateľstva. Štátna pomoc môže za určitých podmienok korigovať zlyhania trhu, čím sa zvýši efektívnosť trhov.
48. K zlyhaniu trhu môže dochádzať aj vtedy, ak by súčasná alebo plánovaná sieť poskytovala (súčasná alebo plánované siete poskytovali) koncovým používateľom suboptimálnu kombináciu kvality a ceny služieb⁽⁴⁸⁾. Môže to byť vtedy, keď: a) určitým kategóriám používateľov nie sú poskytované uspokojivé služby alebo b) vtedy, keď sú, najmä pri neexistencii regulovaných sadzieb pre veľkoobchodný prístup, maloobchodné ceny vyššie ako ceny účtované za rovnaké služby ponúkané v oblastiach alebo regiónoch členského štátu, v ktorých je hospodárska súťaž intenzívnejšia, ale inak sú porovnateľné.
49. Ak by sa však štátna pomoc na zavádzanie pevných alebo mobilných sietí použila v oblastiach, v ktorých by sa účastníci trhu obvykle rozhodli investovať alebo v ktorých už investovali, mohlo by to v prvom rade výrazne oslabiť motiváciu súkromných investorov investovať.
50. Okrem toho, ak trhy prinášajú efektívne výsledky, ale tieto výsledky sa považujú za neuspokojivé z hľadiska politiky súdržnosti, môže byť štátna pomoc potrebná na nápravu sociálnych alebo regionálnych nerovností s cieľom dosiahnuť žiaducejšie, vyrovnanjšie výsledky na trhu. Za takýchto okolností dobre ciele štátnej intervencie v oblasti širokopásmového pripojenia môže prispieť k zmenšeniu digitálnej priepasti⁽⁴⁹⁾.
51. Na zdôvodnenie štátnej intervencie v určitom kontexte nestačí samotná existencia zlyhania trhu. Štátna pomoc by sa mala zameriavať len na zlyhanie trhu, ktoré neriešia iné politiky a opatrenia, ktoré menej narušujú hospodársku súťaž, napríklad administratívne opatrenia alebo regulačné povinnosti týkajúce sa účinného a efektívneho využívania rádiového frekvenčného spektra vrátane povinností týkajúcich sa pokrytia a kvality služieb spojených s právami na používanie rádiového frekvenčného spektra.
52. V snahe ďalej minimalizovať možné rušivé účinky pomoci na hospodársku súťaž môžu štátne intervencie podliehať lehote na ochranu súkromných investícií, ktorá môže trvať až sedem rokov⁽⁵⁰⁾.

5.2.2.1. Existencia zlyhania trhu v súvislosti s pevnými prístupovými sieťami

53. Pomoc by sa mala zamerať na oblasti, kde nie je zavedená pevná sieť alebo kde nie je v príslušnom časovom rámci dôveryhodne naplánované zavedenie takej siete, ktoré by mohlo uspokojiť potreby koncových používateľov.
54. V súčasnej fáze vývoja trhu a vzhľadom na určené potreby koncových používateľov môže k zlyhaniu trhu dochádzať, ak trh neposkytuje a pravdepodobne ani nebude poskytovať koncovým používateľom rýchlosť sťahovania aspoň 1 Gb/s a rýchlosť odosielania aspoň 150 Mb/s⁽⁵¹⁾.
55. Pri posudzovaní, či je pravdepodobné, že trh poskytne rýchlosť sťahovania dát aspoň 1 Gb/s a rýchlosť odosielania dát aspoň 150 Mb/s, by sa mali vziať do úvahy dôveryhodné plány na zavedenie takýchto sietí v príslušnom časovom rámci (v súlade s oddielom 5.2.2.4.3).

⁽⁴⁸⁾ V takýchto prípadoch Komisia dôkladne preskúma, či členský štát môže jasne a pomocou overiteľných dôkazov preukázať, že nie sú uspokojované potreby koncových používateľov. Dá sa to dokázať prostredníctvom spotrebiteľského prieskumu, nezávislých štúdií atď.

⁽⁴⁹⁾ Hoci môže existovať niekoľko dôvodov vzniku digitálnej priepasti, prítomnosť primeraných širokopásmových sietí je nevyhnutným predpokladom na umožnenie pripojenia a odstránenie rozdielov. Dôležitým faktorom, ktorý ovplyvňuje prístup k informačným a komunikačným technológiám a ich využívanie, je stupeň urbanizácie. V málo obývaných oblastiach Únie môže byť rozšírenie internetu naďalej nižšie.

⁽⁵⁰⁾ Dĺžka akéhokoľvek obdobia ochrany súkromných investícií by závisela od špecifik chránených sietí, ako sú základné technológie siete, dátum dokončenia zavádzania siete atď.

⁽⁵¹⁾ Zatiaľ čo rýchlosti sú v súčasnosti najrelevantnejším parametrom kvality služby, pre niektorých koncových používateľov sa môžu stať relevantnými iné parametre (napríklad oneskorenie). Takéto parametre možno zohľadniť pri určovaní existencie zlyhania trhu.

56. Komisia je preto toho názoru, že v oblastiach, v ktorých je prítomná alebo dôveryhodne naplánovaná aspoň jedna pevná sieť, ktorá poskytuje rýchlosť sťahovania aspoň 1 Gb/s a rýchlosť odosielania aspoň 150 Mb/s, alebo v ktorých možno súčasnú sieť (súčasnú sieť) modernizovať tak, aby poskytovala (poskytovali) rýchlosť sťahovania aspoň 1 Gb/s a rýchlosť odosielania aspoň 150 Mb/s, nedochádza k zlyhaniu trhu. Sieť sa považuje za modernizovateľnú na uvedené rýchlosti, ak dokáže takýto výkon poskytnúť na základe marginálnej investície, ako je modernizácia aktívnych zložiek.
57. Štátna intervencia na zavedenie alternatívnej siete v oblastiach opísaných v bode 56 by mohla narušiť dynamiku trhu. Komisia preto pravdepodobne bude štátnu pomoc na zavedenie ďalšej siete v takýchto oblastiach posudzovať negatívne.
58. V oblastiach, v ktorých sú prítomné alebo dôveryhodne naplánované aspoň dve nezávislé pevné ultrarýchle siete, sa širokopásmové služby zvyčajne poskytujú za konkurenčných podmienok (hospodárska súťaž medzi infraštruktúrami). Je preto pravdepodobné, že sa jedna alebo viac takýchto sietí bude vyvíjať tak, aby poskytovala rýchlosť sťahovania najmenej 1 Gb/s a rýchlosť odosielania najmenej 150 Mb/s bez toho, aby bola potrebná štátna intervencia.
59. Pravdepodobnosť, že sa siete v oblastiach opísaných v bode 58 vyvinú tak, aby poskytovali rýchlosti sťahovania aspoň 1 Gb/s a rýchlosti odosielania aspoň 150 Mb/s, však môže závisieť aj od objemu investícií potrebných na zavedenie sietí poskytujúcich tieto rýchlosti vzhľadom na súčasnú fázu technologického vývoja. V dôsledku toho v týchto oblastiach:
- a) ak žiadna z existujúcich alebo z dôveryhodne naplánovaných sietí neposkytuje rýchlosť sťahovania aspoň 300 Mb/s ⁽⁵²⁾, je nepravdepodobné, že sa budú vyvíjať tak, aby poskytovali rýchlosť sťahovania najmenej 1 Gb/s a rýchlosť odosielania najmenej 150 Mb/s. Štátna intervencia sa preto môže povoliť za predpokladu, že sú splnené všetky kritériá zlučiteľnosti stanovené v týchto usmerneniach;
 - b) ak aspoň jedna z existujúcich alebo dôveryhodne naplánovaných sietí poskytuje rýchlosť sťahovania najmenej 300 Mb/s, ale neposkytuje rýchlosť sťahovania najmenej 500 Mb/s ⁽⁵³⁾, Komisia vypracuje podrobnejšiu analýzu, aby posúdila, či sa aspoň jedna z existujúcich alebo dôveryhodne naplánovaných sietí bude vyvíjať tak, aby poskytovala rýchlosť sťahovania 1 Gb/s a rýchlosť odosielania 150 Mb/s, a či je potrebná štátna intervencia. Pokiaľ členský štát nepreukáže, že i) podľa mapovania a verejnej konzultácie zlyhanie trhu v zistených cieľových oblastiach pretrváva, keďže sa žiadne siete nebudú vyvíjať tak, aby poskytovali rýchlosť sťahovania najmenej 1 Gb/s a rýchlosť odosielania najmenej 150 Mb/s, a ii) plánovaná štátna intervencia spĺňa všetky kritériá zlučiteľnosti stanovené v týchto usmerneniach, Komisia bude pravdepodobne takúto štátnu intervenciu posudzovať negatívne,
 - c) ak aspoň jedna z existujúcich alebo dôveryhodne naplánovaných sietí poskytuje rýchlosť sťahovania aspoň 500 Mb/s, je pravdepodobné, že sa aspoň jedna z existujúcich alebo dôveryhodne naplánovaných sietí bude vyvíjať tak, aby poskytovala rýchlosť sťahovania najmenej 1 Gb/s a rýchlosť odosielania najmenej 150 Mb/s. Štátna pomoc je preto vo všeobecnosti zbytočná a Komisia bude takúto štátnu intervenciu pravdepodobne posudzovať negatívne.
 - d) členský štát môže situáciu prehodnotiť a oznámiť štátnu intervenciu na účely schválenia po piatich rokoch od dátumu ⁽⁵⁴⁾ zverejnenia štátnych intervencií podľa písmen b) a c). Cieľom tohto päťročného obdobia je poskytnúť investorom príležitosť začať zavádzať siete financované zo súkromných zdrojov, ktoré poskytujú rýchlosť sťahovania najmenej 1 Gb/s a rýchlosť odosielania najmenej 150 Mb/s. Takéto oznámenie by malo vychádzať z nového mapovania a verejnej konzultácie, z ktorých vyplýva, že zlyhanie trhu pretrváva, a musí sa v ňom preukázať, že plánovaná štátna intervencia spĺňa všetky kritériá zlučiteľnosti stanovené v týchto usmerneniach.

⁽⁵²⁾ Ako ďalšiu záruku môžu členské štáty takisto overiť, či táto rýchlosť je alebo bude skutočne zohľadnená aspoň v jednej zmluve dostupnej pre spotrebiteľov ako minimálna rýchlosť sťahovania v zmysle článku 4 ods. 1 písm. d) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2120 z 25. novembra 2015, ktorým sa stanovujú opatrenia týkajúce sa prístupu k otvorenému internetu a ktorým sa mení smernica 2002/22/ES a nariadenie (EÚ) č. 531/2012 (Ú. v. EÚ L 310, 26.11.2015, s. 1).

⁽⁵³⁾ Pozri poznámku pod čiarou 48.

⁽⁵⁴⁾ Členské štáty musia oznámiť svoj zámer intervenovať uverejnením zoznamu cieľových oblastí, kvality služieb, ktoré sa majú poskytovať, aspoň pokiaľ ide o rýchlosť sťahovania a odosielania, a prahových hodnôt pre intervenciu, a to aspoň pokiaľ ide o rýchlosti sťahovania a odosielania pri službách, ktoré môžu byť opatrením prebudované. Tieto informácie sa musia sprístupniť na verejne dostupnom webovom sídle na úrovni cieľovej oblasti a na vnútroštátnej úrovni.

5.2.2.2. Existencia zlyhania trhu v súvislosti s mobilnými prístupovými sieťami

60. Komisia sa domnieva, že k zlyhaniu trhu dochádza v oblastiach, kde nie je zavedená mobilná sieť zodpovedajúca potrebám koncových používateľov ani nie je v príslušnom časovom rámci dôveryhodne naplánované jej zavedenie ⁽⁵⁵⁾.
61. Súčasná a budúce komunikačné aplikácie sa čoraz viac spoliehajú na výkonné mobilné siete, ktoré sú dostupné na širokom zemepisnom základe ⁽⁵⁶⁾. Koncoví používatelia potrebujú komunikovať a mať prístup k informáciám na cestách. Časom sa očakáva rozvoj nových hospodárskych činností, ktoré si vyžadujú bezproblémový online prístup k mobilným službám. Očakáva sa, že mobilné siete sa v súlade s touto zmenou budú vyvíjať tak, aby poskytovali čoraz lepší výkon. Za určitých okolností môže byť chýbajúce alebo nedostatočné mobilné pripojenie škodlivé pre určité hospodárske činnosti, ako sú priemysel, poľnohospodárstvo, cestovný ruch alebo prepojená mobilita. Môže takisto predstavovať bezpečnostné riziko pre verejnosť ⁽⁵⁷⁾. Môže to ovplyvniť najmä odľahlé regióny, oblasti s nízkou hustotou obyvateľstva alebo neobývané oblasti.
62. V oblasti, kde je už zavedená aspoň jedna mobilná sieť zodpovedajúca potrebám koncových používateľov alebo je dôveryhodne naplánované jej zavedenie v príslušnom časovom rámci, by štátna pomoc na zavedenie ďalšej mobilnej siete mohla neprimerane narušiť dynamiku trhu.
63. Štátnu pomoc na zavedenie mobilnej siete v oblastiach uvedených v bode 62 možno považovať za potrebnú, ak možno preukázať, že sú splnené obe nasledujúce podmienky: a) existujúca alebo dôveryhodne naplánovaná mobilná sieť neposkytuje koncovým používateľom dostatočnú kvalitu služieb na uspokojenie ich vyvíjajúcich sa potrieb, a b) štátna intervencia poskytne takúto kvalitu služieb, čím sa dosiahne podstatné zlepšenie, ktoré trh dosiahnuť nemôže ⁽⁵⁸⁾.
64. Štátna intervencia môže byť za určitých okolností potrebná na riešenie konkrétnych zlyhaní trhu, súvisiacich so zistenými prípadmi použitia, aj v prítomnosti siete 4G alebo 5G, ak takáto sieť neposkytuje a pravdepodobne ani nebude poskytovať koncovým používateľom dostatočnú kvalitu služieb na uspokojenie ich vyvíjajúcich sa potrieb. Takéto prípady použitia, ktoré sa týkajú nových hospodárskych činností a služieb, si môžu vyžadovať: a) bezproblémový online prístup (napríklad pre prepojenú a automatizovanú mobilitu pozdĺž dopravných trás); b) určité minimálne rýchlosti a kapacity; c) ďalšie špecifické vlastnosti, ako je nižšie oneskorenie, virtualizácia siete alebo kapacita pripojenia viacerých terminálov pre priemysel alebo poľnohospodárstvo.
65. V zásade, dokonca ani v prípade zlyhania trhu, štátnu pomoc nemožno udeliť ani použiť na splnenie zákonných povinností, ako sú povinnosti spojené s právami na využívanie frekvenčného spektra. Štátnu pomoc však možno udeliť v prípade potreby a v rozsahu potrebnom na poskytovanie dodatočnej kvality služieb potrebnej na splnenie preukázaných potrieb koncových používateľov a presahujúcej rámec toho, čo sa už vyžaduje na splnenie takýchto zákonných povinností. Takúto pomoc možno poskytnúť nevyhnutnom v rozsahu len na pokrytie dodatočných nákladov potrebných na zabezpečenie zvýšenej kvality služby.
66. Ak v danej oblasti existuje alebo bude v príslušnom časovom rámci existovať aspoň jedna mobilná sieť, ktorá dokáže uspokojiť vyvíjajúce sa potreby koncových používateľov (pozri body 61, 63 a 63), poskytnutie štátnej pomoci ďalšej mobilnej sieti s ekvivalentnými schopnosťami by v zásade viedlo k neprijateľnému narušeniu hospodárskej súťaže a vytlačilo súkromné investície. Komisia bude takéto štátne intervencie pravdepodobne posudzovať negatívne.

⁽⁵⁵⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie C(2021) 3492 final z 21. mája 2021, vec SA.58099 (2021/N) – Nemecko – Mobilná komunikácia Meklenbursko – Predpomoransko (Ú. v. EÚ C 260, 2.7.2021, s. 1).

⁽⁵⁶⁾ Oznámenie o gigabitovej spoločnosti sa napríklad vzťahuje na určité aplikácie potrebné pre odvetvia, ako je automobilový priemysel, doprava, výroba, zdravotníctvo, ako aj bezpečnostné a záchranné služby ďalšej generácie (napr. pripojené a automatizované vozidlá, operácie na diaľku, precízne poľnohospodárstvo).

⁽⁵⁷⁾ Napríklad v článku 109 smernice (EÚ) 2018/1972 sa operátorom elektronických komunikácií ukladá povinnosť sprístupniť informácie o tom, kde sa volajúci nachádza, hneď ako orgán spracúvajúci tiesňové volania dané volanie prijme. Je takisto povinné sprístupniť najvhodnejšiemu stredisku tiesňového volania informácie o polohe získané zo siete a presnejšie informácie získané z mobilného telefónu.

⁽⁵⁸⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie C(2020) 8939 final zo 16. decembra 2020, vec SA.54684 – Nemecko – Zavedenie vysokokapacitnej mobilnej infraštruktúry v Brandenbursku (Ú. v. EÚ C 60, 19.2.2021, s. 2) a rozhodnutie Komisie C(2021) 1532 final z 10. marca 2021, vec SA.56426 – Nemecko – Zavedenie vysokovýkonnej mobilnej infraštruktúry v Dolnom Sasku (Ú. v. EÚ C 144, 23.4.2021, s. 2), Rozhodnutie Komisie C(2021) 3565 final z 25. mája 2021, vec SA.59574 – Nemecko – Zavedenie vysokovýkonnej mobilnej infraštruktúry v Nemecku (Ú. v. EÚ C 410, 8.10.2021, s. 1).

5.2.2.3. Existencia zlyhania trhu v súvislosti s medziuzylovými sieťami

67. Medziuzylové siete sú predpokladom pre zavedenie prístupových sietí. Medziuzylové siete majú potenciál stimulovať hospodársku súťaž v prístupových oblastiach v prospech všetkých prístupových sietí a technológií. Výkonná medziuzylová sieť môže stimulovať súkromné investície na pripojenie koncových používateľov za predpokladu, že zabezpečí veľkoobchodný prístup za otvorených, transparentných a nediskriminačných podmienok všetkým záujemcom o prístup a technológiám. Pri absencii súkromných investícií môže byť štátna pomoc na zavádzanie medziuzylových sietí nutná, aby sa povzbudila hospodárska súťaž a investície na úrovni prístupu, keďže umožňuje záujemcom o prístup zaviesť prístupové siete a ponúkať služby pripojenia koncovým používateľom.
68. Keďže medziuzylové siete prenášajú tok rôznych pevných alebo mobilných prístupových sietí, vyžadujú si výrazne vyššiu prenosovú kapacitu ako jednotlivé prístupové siete. Medziuzylové siete musia zabezpečiť výrazné zvýšenie kapacity požadovanej počas svojej životnosti. Je to spôsobené potrebami koncových používateľov a prebiehajúcou rýchlou modernizáciou pevných alebo mobilných prístupových sietí so zvyšujúcimi sa potrebami zlepšeného prenosu údajov a zvýšeného výkonu (vrátane nových mobilných generácií). Aby sa medziuzylová sieť nestala prekážkou, môže byť potrebné zvýšiť jej kapacitu zároveň so zavedením výkonných pevných alebo mobilných prístupových sietí. Zlyhanie trhu môže preto nastať, ak existujúca alebo plánovaná kapacita medziuzylovej siete nedokáže zvládnuť očakávaný vývoj zodpovedajúcich pevných alebo mobilných prístupových sietí na základe súčasných a budúcich potrieb koncových používateľov. V súčasnej fáze technologického vývoja možno nárast dopytu po kapacite zvyčajne riešiť pomocou medziuzylových sietí na báze optických vlákien alebo iných technológií, ktoré môžu poskytovať rovnakú úroveň výkonu a spoľahlivosti ako medziuzylové siete na báze optických vlákien. Zlyhanie trhu môže preto nastať, ak neexistuje žiadna medziuzylová sieť alebo ak existujúca alebo dôveryhodne naplánovaná sieť nie je založená na optických vláknach ani iných technológií, ktoré môžu poskytnúť rovnakú úroveň výkonu a spoľahlivosti ako optické vlákna.
69. Bez ohľadu na základnú technológiu existujúcej medziuzylovej siete môže dôjsť k zlyhaniu trhu, ak daná medziuzylová sieť poskytuje suboptimálnu kombináciu ceny a kvality služieb. Členský štát môže napríklad preukázať, že podmienky prístupu k existujúcej medziuzylovej sieti by mohli zabrániť zavedeniu nových alebo výkonnejších pevných alebo mobilných prístupových sietí, pretože určitým kategóriám záujemcov o prístup sa neposkytujú primerané služby⁽⁵⁹⁾ alebo pretože ceny za veľkoobchodný prístup by mohli byť vyššie ako ceny účtované za rovnaké služby v konkurencieschopnejších, ale inak porovnateľných oblastiach členského štátu a problém by nebolo možné vyriešiť prostredníctvom odvetvovej regulácie⁽⁶⁰⁾.

5.2.2.4. Nástroje na určenie potreby štátnej intervencie

70. Na určenie potreby štátnej intervencie v danej oblasti musia členské štáty na základe podrobného mapovania a verejnej konzultácie v súlade s oddielmi 5.2.2.4.1 a 5.2.2.4.2 overiť výkon pevných prístupových sietí, mobilných prístupových sietí alebo medziuzylových sietí, ktoré existujú alebo sa dôveryhodne plánujú zaviesť v cieľovej oblasti v príslušnom časovom rámci.
71. Členské štáty majú značnú voľnosť pri určovaní cieľových oblastí. Vyzývajú sa však, aby pri určovaní príslušných oblastí zohľadnili hospodárske, geografické a sociálne podmienky.

5.2.2.4.1. Podrobné mapovanie a analýza pokrytia

72. Členské štáty musia prostredníctvom podrobného mapovania určiť zemepisné oblasti (cieľové oblasti), ktoré budú oprávnené v rámci intervencie vo forme štátnej pomoci, a to na základe objektívneho znázornenia výkonu sietí, ktoré existujú alebo sa vierohodne plánujú zaviesť v určitej oblasti.

⁽⁵⁹⁾ Môže to byť v prípade, keď architektúra existujúcej medziuzylovej siete nie je v súlade s potrebami používateľov medziuzylovej siete, pokiaľ ide o kapacitu alebo dimenzovanie.

⁽⁶⁰⁾ Chorvátsko napríklad navrhlo štátnu intervenciu na svojom vnútroštátnom trhu medziuzylových sietí, ktorý sa vyznačoval kapacitnými obmedzeniami, čo viedlo k vysokým cenám na odberateľskom trhu. Existujúci prevádzkovateľ medziuzylovej siete nebol ochotný investovať do zvýšenia kapacity. Keďže tento problém nedokázal vyriešiť vnútroštátny regulačný orgán, Komisia schválila schému štátnej pomoci na investície do infraštruktúry optických medziuzylových sietí. Komisia dospela k názoru, že dominantné postavenie sa stalo prekážkou predstavujúcou zlyhanie trhu. Rozhodnutie Komisie C(2017) 3657 final zo 6. júna 2017, vec SA.41065 – Národný program pre infraštruktúru na agregáciu širokopásmového pripojenia – Chorvátsko (Ú. v. EÚ C 237, 21.7.2017, s. 1). Pozri rozhodnutie Komisie C(2016) 7005 final zo 7. novembra 2016 vo veci SA.37183(2015/NN) – Francúzsko – Plan France Très Haut Débit (Ú. v. EÚ C 68, 3.3.2017, s. 1), v ktorom Komisia schválila štátnu pomoc na zavedenie optickej medziuzylovej siete v oblastiach, v ktorých neexistovala medziuzylová sieť, ako aj v oblastiach, v ktorých súčasná medziuzylová sieť nemala dostatočné kapacity na uspokojenie očakávaných potrieb za primerané ceny a za primeraných podmienok prístupu.

73. Pokiaľ ide o štátnu pomoc na podporu zavádzania pevných prístupových sietí alebo mobilných prístupových sietí, mapovanie musí spĺňať obe tieto kritériá:
- výkony musia byť vyjadrené aspoň rýchlosťami sťahovania a v relevantných prípadoch rýchlosťami odosielania ⁽⁶¹⁾, ktoré sú alebo budú dostupné koncovým používateľom za podmienok prevádzky v čase špičky ⁽⁶²⁾; musia sa náležite zohľadniť všetky prekážky, ktoré by mohli zabrániť dosiahnutiu týchto výkonov (napr. medziuzlová sieť);
 - mapovanie sa musí vykonať: i) v prípade pevných drôtových sietí na úrovni adries na základe priestorov nachádzajúcich sa v dosahu infraštruktúry, a ii) v prípade pevných bezdrôtových prístupových sietí a mobilných sietí na úrovni adresy na základe priestorov nachádzajúcich sa v dosahu infraštruktúry alebo na základe mriežky s poľami maximálne 100 × 100 metrov ⁽⁶³⁾.
74. Pri uplatňovaní metodík mapovania opísaných v prílohe I členské štáty môžu zohľadniť najlepšie postupy.
75. Pokiaľ ide o štátnu pomoc na podporu zavádzania medziuzlových sietí, členské štáty musia zmapovať výkony medziuzlových sietí, ktoré existujú alebo sú dôveryhodne naplánované v príslušnom časovom rámci. Ak zavádzanie siete zahŕňa súčasne zavedenie prístupovej siete aj medziuzlovej siete potrebnej na fungovanie prístupovej siete, nevyžaduje sa samostatné mapovanie medziuzlových sietí.
76. Členské štáty musia zverejniť metodiku a základné technické kritériá (napríklad faktor využitia a zaťaženie buniek) použité na zmapovanie cieľovej oblasti.
77. Odporúča sa konzultácia s vnútroštátnym regulačným orgánom, ako je uvedené v oddiele 5.2.4.6.

5.2.2.4.2. Verejná konzultácia

78. Členské štáty musia na účely konzultácie zverejniť hlavné znaky plánovanej štátnej intervencie a zoznam cieľových oblastí určených prostredníctvom mapovania ⁽⁶⁴⁾. Tieto informácie sa musia sprístupniť na verejne dostupnom webovom sídle ⁽⁶⁵⁾ na regionálnej a celoštátnej úrovni.
79. Verejná konzultácia musí obsahovať výzvu pre zainteresované strany, a) aby sa vyjadrili k plánovanej štátnej intervencii, jej návrhu a hlavným znakom, a aby b) predložili podložené informácie o existujúcich sieťach alebo sieťach, ktorých zavedenie je dôveryhodne naplánované v cieľovej oblasti v príslušnom časovom rámci ⁽⁶⁶⁾.
80. Pri zvažovaní potenciálneho relevantného časového rámca musia členské štáty vziať do úvahy všetky aspekty, pri ktorých možno odôvodnene očakávať, že budú mať vplyv na čas zavádzania novej siete (konkrétne čas potrebný na výberové konanie, možné právne kroky a výzvy, čas na získanie prístupových práv a povolení, iné povinnosti vyplývajúce z vnútroštátnych právnych predpisov, dostupnosť kapacity stavebných prác atď.). Ak zavedenie plánovanej siete financovanej štátom (do jej uvedenia do prevádzky) trvá dlhšie, ako sa odhadovalo, je potrebné nové mapovanie a verejná konzultácia.

⁽⁶¹⁾ Ak nie je možné vyvodiť existenciu zlyhania trhu už z údajov týkajúcich sa rýchlosti sťahovania.

⁽⁶²⁾ Orgány verejnej správy zodpovedné za štátnu intervenciu môžu na účely charakteristiky výkonu sietí za podmienok prevádzky v čase špičky mapovať aj ďalšie kritériá výkonu [napr. oneskorenie, stratovosť paketov, chybovosť paketov, jitter (časové chvenie), dostupnosť služieb]. Členské štáty sa pre toto mapovanie môžu rozhodnúť, aby dokázali lepšie zacieliť štátnu intervenciu na účely riešenia zlyhania trhu a zaistenia primeranej skokovej zmeny.

⁽⁶³⁾ Menšie mriežky (napríklad mriežky s poľami 20 x 20 metrov) sa považujú za osvedčený postup na zabezpečenie jasného určenia cieľových oblastí.

⁽⁶⁴⁾ Musia obsahovať: zoznam cieľových oblastí na základe mapovania, trvanie opatrenia, rozpočet, zdroje verejného financovania, určenie príslušného časového rámca, kritériá oprávnenosti vrátane kvality služieb, ktoré sa majú poskytovať (rýchlosť odosielania a sťahovania), prahové hodnoty intervencie, požiadavky na plánovaný veľkoobchodný prístup a tvorbu cien alebo metodiku tvorby cien. Verejná konzultácia môže zahŕňať aj otázky pre zainteresované strany o tom, aké produkty veľkoobchodného prístupu by chceli mať v ponuke v akejkoľvek novovytvorenej sieti financovanej štátom.

⁽⁶⁵⁾ Priama konzultácia dodávateľov ani ostatných zainteresovaných strán nespĺňa požiadavky verejnej konzultácie, ktorá v záujme právnej istoty musí zabezpečiť otvorenosť a transparentnosť voči všetkým zainteresovaným stranám.

⁽⁶⁶⁾ Výsledky verejnej konzultácie sú platné len v príslušnom časovom rámci uvedenom vo verejnej konzultácii. Vykonávanie opatrenia po uplynutí uvedeného obdobia si vyžaduje aspoň nové mapovanie a verejnú konzultáciu.

81. Bez ohľadu na to, či členský štát už zozbieral informácie o budúcich investičných plánoch prostredníctvom mapovania, verejná konzultácia musí vždy zahŕňať výsledky posledného mapovania. Je to potrebné, aby sa minimalizovalo možné neprimerané narušenie hospodárskej súťaže, pokiaľ ide o podniky, ktoré už poskytujú siete alebo služby v cieľových oblastiach, a podniky, ktoré už majú dôveryhodné investičné plány v príslušnom časovom rámci.
82. Verejná konzultácia musí trvať najmenej 30 dní. Po skončení verejnej konzultácie členský štát musí do jedného roka začať súťažného výberové konanie alebo v prípade modelov priamych investícií začať realizovať dotknutý projekt ⁽⁶⁷⁾. Ak členský štát nezačne výberové konanie alebo realizáciu štátom financovaného projektu do jedného roka, musí pred začatím súťažného výberového konania alebo realizáciou štátom financovaného projektu uskutočniť novú verejnú konzultáciu.
83. Odporúča sa konzultácia s vnútroštátnym regulačným orgánom o výsledkoch verejnej konzultácie ⁽⁶⁸⁾.

5.2.2.4.3. Najlepšie postupy: posúdenie plánov súkromných investícií vo verejnej konzultácii

84. Existuje riziko, že samotné „prejavenie záujmu“ o budúce plány súkromných investícií v cieľovej oblasti, ktoré vyjadri zainteresovaná strana vo verejnej konzultácii, by mohlo oddialiť zavedenie širokopásmových sietí, ak sa táto súkromná investícia následne neuskutoční, zatiaľ čo štátna intervencia sa pozastaví.
85. Aby sa znížilo riziko, že sa predíde štátnej intervencii na základe budúcich investičných plánov, ktoré sa neuskutočnia, členské štáty sa môžu rozhodnúť požiadať príslušné zainteresované strany, aby poskytli dôkazy na preukázanie dôveryhodnosti svojich investičných plánov v časovom rámci, ktorý je primeraný a úmerný miere požadovaných informácií ⁽⁶⁹⁾. Tieto dôkazy môžu zahŕňať napríklad podrobný plán zavedenia s mĺlnikmi (napríklad na každých šesť mesiacov), ktorý preukazuje, že investícia bude dokončená v príslušnom časovom rámci a zabezpečí podobný výkon ako plánovaná sieť financovaná štátom.
86. Na posúdenie dôveryhodnosti deklarovaného výkonu a pokrytia môžu členské štáty použiť rovnaké kritériá, aké sa používajú na posúdenie výkonu existujúcich sietí, ak je to primerané a vhodné.
87. Pri posudzovaní dôveryhodnosti budúcich investičných plánov môžu členské štáty zohľadniť najmä tieto kritériá:
 - a) či zainteresovaná strana predložila podnikateľský plán súvisiaci s projektom, v ktorom sa zohľadňujú vhodné kritériá týkajúce sa napríklad časového rámca, rozpočtu, umiestnenia cieľových priestorov, kvality poskytovaných služieb, typu siete a technológie, ktoré sa majú zaviesť, a miery využívania;
 - b) či príslušná zainteresovaná strana predložila dôveryhodný plán projektu na vysokej úrovni, ktorý riadne zohľadňuje hlavné mĺlniky projektu, ako sú administratívne postupy a povolenia (vrátane prístupových práv, environmentálnych povolení, bezpečnostných opatrení), stavebno-inžinierske, dokončenie siete, začatie prevádzky a poskytovanie služieb koncovým používateľom;
 - c) primeranosť veľkosti podniku vo vzťahu k veľkosti investície;
 - d) doterajšie skúsenosti zainteresovaných strán v porovnateľných projektoch;
 - e) v prípade potreby a vhodnosti zemepisné súradnice kľúčových častí plánovanej siete (základňové stanice, prístupové body atď.).
88. Ak členský štát usúdi, že plány súkromných investícií sú dôveryhodné, môže sa rozhodnúť vyzvať dotknuté zainteresované strany, aby podpísali dohody o záväzkoch, ktoré môžu obsahovať povinnosť podávať správy o pokroku pri plnení stanovených mĺlnikov.

⁽⁶⁷⁾ To zahŕňa jednotlivé grantové pomoci poskytnuté v rámci schémy štátnej pomoci.

⁽⁶⁸⁾ Podobný mechanizmus je stanovený v článku 22 smernice (EÚ) 2018/1972.

⁽⁶⁹⁾ Členské štáty môžu v záujme efektivity zahrnúť túto žiadosť priamo do verejnej konzultácie. Alternatívne si môžu členské štáty pri posudzovaní výsledkov verejnej konzultácie vyžiadať o ďalšie informácie, pokiaľ by určité plány poskytnuté zainteresovanými stranami bolo možné považovať len za „prejavenie záujmu“.

89. Dotknuté zainteresované strany sú povinné poskytnúť zmysluplné informácie v súlade s príslušnými pravidlami Únie ⁽⁷⁰⁾ alebo vnútroštátnymi pravidlami.
90. Členský štát by sa mal poradiť s vnútroštátnym regulačným orgánom o posúdení dôveryhodnosti budúcich investičných plánov zo strany členského štátu ⁽⁷¹⁾.
91. Členské štáty by mali oznámiť výsledky svojho posúdenia a ich odôvodnenie každej zainteresovanej strane, ktorá predložila informácie o svojich plánoch súkromných investícií.

5.2.2.4.4. Najlepšie postupy: následné monitorovanie vykonávania plánov súkromných investícií

92. Ak členský štát usúdi, že predložené plány súkromných investícií sú dôveryhodné, a príslušná oblasť je následne vyňatá z rozsahu štátnej intervencie, môže sa rozhodnúť vyžadovať od zainteresovaných strán, ktoré dané plány predložili, aby pravidelne podávali správy o plnení míľnikov zavedenia siete a o poskytovaní služieb.
93. Ak členský štát zistí odchýlky od predloženého plánu, ktoré naznačujú, že projekt sa neuskutoční, alebo má dostatočné dôvody pochybovať o tom, či sa investícia dokončí tak, ako bolo deklarované, členský štát sa môže rozhodnúť požiadať dotknuté zainteresované strany, aby poskytli ďalšie informácie preukazujúce zachovanie dôveryhodnosti deklarovanej investície.
94. Ak má členský štát značné pochybnosti o tom, či sa investícia dokončí tak, ako bolo deklarované, môže sa kedykoľvek počas príslušného časového rámca rozhodnúť zahrnúť oblasti, ktorých sa investícia týka, do novej verejnej konzultácie s cieľom overiť ich potenciálnu oprávnenosť na štátnu intervenciu.

5.2.3. Primeranosť pomoci ako nástroja politiky

95. Členský štát musí preukázať, že pomoc je vhodná na riešenie zisteného zlyhania trhu a na dosiahnutie cieľov, ktoré sa pomocou sledujú. Štátna pomoc nie je primeraná, ak rovnaký výsledok možno dosiahnuť inými, menej rušivými opatreniami.
96. Štátna pomoc nie je jediným nástrojom politiky, ktorý majú členské štáty k dispozícii na podporu investícií do zavádzania širokopásmových sietí. Členské štáty môžu použiť iné, menej rušivé nástroje, ako sú administratívne a regulačné opatrenia alebo trhové nástroje.
97. Aby bola pomoc primeraná, pevné a mobilné siete financované štátom musia mať v porovnaní so súčasnými sieťami výrazne lepšie vlastnosti. Pevné a mobilné siete financované štátom by mali teda zabezpečiť skokovú zmenu. Skoková zmena sa zabezpečí, ak sa v dôsledku štátnej intervencie splnia tieto podmienky: a) zavedenie štátom financovanej pevnej alebo mobilnej siete predstavuje významnú novú investíciu ⁽⁷²⁾; b) sieť financovaná štátom prinesie na trh nové dôležité možnosti, pokiaľ ide o dostupnosť, kapacitu, rýchlosť ⁽⁷³⁾ a hospodársku súťaž širokopásmových služieb.
98. Výkon štátom financovanej siete sa musí porovnať s najvyšším výkonom existujúcej siete (existujúcich sietí). Dôveryhodné investičné plány sa musia zohľadniť pri posudzovaní skokovej zmeny iba v prípade, že by samy osebe poskytovali v cieľových oblastiach v príslušnom časovom rámci podobné výkony ako plánovaná sieť financovaná štátom.

⁽⁷⁰⁾ Napríklad v súlade s článkom 29 smernice (EÚ) 2018/1972.

⁽⁷¹⁾ Podobný mechanizmus je stanovený v článku 22 smernice (EÚ) 2018/1972.

⁽⁷²⁾ Napríklad v prípade pevných sietí by sa menej významné investície spojené s púhou modernizáciou aktívnych zložiek siete nemali považovať za oprávnené na štátnu pomoc. Podobne, hoci určité moderné technológie využívajúce metalické káble (ako je vektorovanie) by mohli zvýšiť schopnosti existujúcich sietí, nemusia vyžadovať podstatné investície do nových sietí, a teda by nemali byť oprávnené na štátnu pomoc. V prípade mobilných sietí môžu členské štáty za určitých okolností preukázať, že investície do aktívnych zariadení môžu zohrávať dôležitú úlohu a že verejná podpora môže byť odôvodnená, ak investícia nespočíva len v postupnej modernizácii, ale predstavuje integrálnu súčasť významnej novej investície do siete za predpokladu, že sú splnené všetky podmienky zlučiteľnosti. Pozri napríklad rozhodnutie Komisie C(2021) 9538 z 10. januára 2022, vec SA.57216 Mobilné pokrytie vo vidieckych oblastiach v Galícii (Ú. v. EÚ C 46, 28.1.2022, s. 1).

⁽⁷³⁾ Dotovaná sieť musí poskytovať služby pri rýchlosti potrebnej na splnenie požiadavky skokovej zmeny. Prevádzkovatelia dotovanej siete však môžu popri rýchlosti potrebnej na splnenie požiadavky skokovej zmeny ponúkať aj služby nižšej kvality.

5.2.3.1. Skoková zmena – pevné prístupové siete

99. Pokiaľ ide o štátnu pomoc pre pevné prístupové siete, prítomnosť skokovej zmeny sa posudzuje na základe rozlíšenia medzi typmi cieľových oblastí v závislosti od prítomnosti pevných ultrarýchlych sietí.

5.2.3.1.1. Biele a sivé oblasti

100. Biele oblasti sú tie, v ktorých nie je v príslušnom časovom rámci prítomná ani dôveryhodne naplánovaná žiadna pevná ultrarýchla sieť.

101. Sivé oblasti sú tie, v ktorých je v príslušnom časovom rámci prítomná alebo dôveryhodne naplánovaná len jedna ultrarýchla sieť.

102. Aby sa v bielych a sivých oblastiach dosiahla skoková zmena, musia štátne intervencie súčasne:

- a) aspoň strojnásobiť rýchlosť sťahovania v porovnaní s existujúcou sieťou;
- b) predstavovať významnú investíciu do novej infraštruktúry, ktorá prináša na trh dôležité nové možnosti ⁽⁷⁴⁾.

5.2.3.1.2. Zmiešané oblasti (biela a sivá)

103. Plánovaná intervencia by v zásade mala byť vypracovaná tak, aby celá cieľová oblasť bola buď biela, alebo sivá.

104. Z dôvodu efektívnosti si však členské štáty môžu vybrať cieľové oblasti, ktoré sú čiastočne biele a čiastočne sivé, ak nie je odôvodnené oddeliť biele a sivé oblasti. V takých oblastiach, kde sú už niektorí koncoví používatelia obsluhovaní jednou pevnou ultrarýchlou sieťou (alebo v príslušnom časovom rámci obsluhovaní budú), musí členský štát zabezpečiť, aby štátna intervencia nevedla k neprimeranému narušeniu hospodárskej súťaže, pokiaľ ide o existujúcu sieť.

105. Primerané riešenie spočíva v tom, že sa umožní obmedzené prekrytie existujúcej pevnej ultrarýchlej siete, ktorá spája koncových používateľov v sivej oblasti, ktorá je súčasťou zmiešanej oblasti. V takýchto situáciách sa celá cieľová oblasť môže na účely posúdenia štátnej intervencie považovať za bielu za predpokladu, že členský štát preukáže, že sú splnené všetky nasledujúce podmienky:

- a) na základe výsledkov verejnej konzultácie prekrytie nevedie k neprimeranému narušeniu hospodárskej súťaže;
- b) prekrytie je obmedzené na najviac 10 % všetkých priestorov v cieľovej oblasti;
- c) požiadavky na skokovú zmenu stanovené v oddiele 5.2.3.1.1 pre biele oblasti sú splnené a sieť financovaná štátom poskytuje podstatne lepšie služby ako tie, ktoré sú k dispozícii v sivej časti zmiešanej oblasti. Požiadavky na skokovú zmenu stanovené v oddiele 5.2.3.1.1 pre sivé oblasti nemusia byť splnené.

106. Komisia posúdi primeranosť intervencií v zmiešaných oblastiach prípad od prípadu.

5.2.3.1.3. Čierne oblasti

107. Čierne oblasti sú tie, v ktorých sú v príslušnom časovom rámci prítomné alebo dôveryhodne naplánované aspoň dve pevné ultrarýchle siete.

108. Za predpokladu, že štátna intervencia spĺňa podmienky stanovené v oddiele 5.2.2.1, sieť financovaná štátom musí spĺňať všetky nasledujúce podmienky:

- a) aspoň strojnásobiť rýchlosť sťahovania v porovnaní s existujúcou sieťou;
- b) poskytovať rýchlosť sťahovania aspoň 1 Gb/s a rýchlosť odosielania aspoň 150 Mb/s;
- c) predstavovať významnú investíciu do novej infraštruktúry, ktorá prináša na trh dôležité nové možnosti ⁽⁷⁵⁾.

⁽⁷⁴⁾ Ide napríklad o prípad, keď nová sieť významne rozširuje optické vlákna od jadra siete smerom k okraju siete, napr.: i) zavedenie optických vlákien k základňovým staniciam na podporu zavedenia pevných bezdrôtových prístupových sietí; ii) zavedenie optických vlákien do rozvodných skriň, ak rozvodné skrine predtým neboli pripojené k optickej sieti; iii) zvýšenie (prehĺbenie) optických vlákien v káblových sieťach.

⁽⁷⁵⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 68.

5.2.3.2. Skoková zmena – mobilné prístupové siete

109. Mobilná sieť financovaná štátom musí zabezpečiť skokovú zmenu, pokiaľ ide o dostupnosť mobilných služieb, kapacitu, rýchlosť a hospodársku súťaž, čo môže podporiť zavedenie nových inovatívnych služieb ⁽⁷⁶⁾.
110. Ako je uvedené v oddiele 2.3.2, prechod na každú novú normu IMT je vo všeobecnosti prírastkový. Medzi dvomi úplnými po sebe nasledujúcimi normami IMT sú prírastkové hybridné systémy, ktoré sú zvyčajne výkonnejšie ako ich predchodcovia. Napríklad mobilný komunikačný systém 4G LTE v niekoľkých prekonal sieť 4G a samostatná sieť 5G je výkonnejšia ako nesamostatná sieť 5G. Podobne každá nová norma IMT poskytuje nové možnosti ⁽⁷⁷⁾. Zatiaľ čo všetky normy IMT poskytujú mobilné hlasové služby, len najnovšie normy IMT môžu poskytovať výkonné mobilné širokopásmové služby vrátane nižšieho oneskorenia a vyšších prenosových kapacít.
111. Keďže poskytovanie nových možností si vyžaduje väčšiu kapacitu, nové normy IMT si vyžadujú nové frekvencie. Pretože frekvencie sú vzácnym zdrojom, v Únii sa na poskytovanie bezdrôtových širokopásmových služieb pridávajú na základe aukcie alebo iných súťažných výberových konaní a vzťahujú sa na ne poplatky. Ak sa v dôsledku procesu pridávania frekvenčného spektra zavedie nová norma IMT, dá sa predpokladať, že mobilné siete využívajúce túto technológiu budú poskytovať v porovnaní s existujúcimi mobilnými sieťami významné nové možnosti. Poskytovatelia mobilných služieb sú ochotní znášať značné počiatočné náklady, ktoré sú spojené so získaním nových práv na využívanie frekvenčného spektra podporujúceho novú normu IMT, len ak očakávajú, že nová norma IMT ponúkne lepšie možnosti, ktoré by im zaručili návratnosť investície v priebehu času. Komisia na základe toho uznala, že dodatočné funkcie sietí 4G predstavujú oproti predchádzajúcim generáciám skokovú zmenu ⁽⁷⁸⁾. Podobne siete 5G, a najmä samostatné siete 5G, majú všeobecne dodatočné ďalšie funkcie, ako je ultranízke oneskorenie, vysoká spoľahlivosť a možnosť vyhradiť časť siete na konkrétne použitie a zaručiť určitú kvalitu služieb. Tieto funkcie umožnia sieťam 5G, a najmä samostatným sieťam 5G, podporovať nové služby (napr. monitorovanie zdravotného stavu a pohotovostné služby, riadenie výrobných strojov v reálnom čase, inteligentné siete pre riadenie energie z obnoviteľných zdrojov, prepojenú a automatizovanú mobilitu, presnú detekciu porúch a rýchlu intervenciu), a tým zabezpečiť skokovú zmenu oproti predchádzajúcim generáciám mobilných sietí. Očakáva sa, že mobilné technológie novej generácie (napr. 6G) poskytnú v budúcnosti ešte lepšie možnosti.

5.2.3.3. Skoková zmena – medziuzlové siete

112. Medziuzlová sieť financovaná štátom musí zabezpečiť skokovú zmenu v porovnaní s existujúcou sieťou (súčasnými sieťami). Ak v dôsledku štátnej intervencie financovaná medziuzlová sieť predstavuje značnú investíciu do infraštruktúry medziuzlových sietí a primerane podporuje rastúce potreby pevných alebo mobilných prístupových sietí, je zabezpečená skoková zmena. Môže to byť v prípade, keď na rozdiel od existujúcej siete (existujúcich sietí) je medziuzlová sieť financovaná štátom založená na optických vláknach alebo iných technológiách, ktoré môžu poskytnúť rovnakú úroveň výkonu ako optické vlákna. Ak sú existujúce siete založené na optických vláknach alebo podobne výkonných technológiách, skokovú zmenu možno dosiahnuť napríklad vhodným dimenzovaním kapacity medziuzlovej siete, čo závisí od konkrétnej vyvíjajúcej sa situácie v cieľových oblastiach.
113. Ak sa štátna intervencia vzťahuje na medziuzlové aj na prístupové siete (pevné alebo mobilné), medziuzlová sieť musí byť dimenzovaná tak, aby mohla podporovať potreby prístupových sietí.
114. Členský štát by mal vybrať najvhodnejšie technológie v súlade so zásadou technologickej neutrality, pričom by mal zohľadniť charakteristiky a potreby cieľových oblastí, najmä ak optické alebo podobne výkonné siete nie sú technicky alebo ekonomicky životaschopnými riešeniami.

⁽⁷⁶⁾ To môže zahŕňať poskytovanie nových služieb, ktoré by bez štátnej intervencie neboli možné, napr. prepojená a automatizovaná mobilita.

⁽⁷⁷⁾ Pozri aj poznámku pod čiarou č. 27.

⁽⁷⁸⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie C(2020) 8939 final zo 16. decembra 2020, vec SA.54684 – Nemecko – Zavedenie vysokokapacitnej mobilnej infraštruktúry v Brandenbursku (Ú. v. EÚ C 60, 19.2.2021, s. 2).

5.2.4. *Proporcionalita pomoci*

115. Členské štáty musia preukázať, že pomoc je primeraná problému, ktorý sa rieši. Musia v zásade preukázať, že rovnakú zmenu v správaní by nebolo možné dosiahnuť s menšou pomocou a menším počtom narušení. Pomoc sa považuje za primeranú, ak je výška obmedzená na nevyhnutné minimum a prípadné narušenia hospodárskej súťaže sú minimalizované v súlade so zásadami stanovenými v tomto oddiele.

5.2.4.1. *Súťažné výberové konanie*

116. Štátna pomoc sa považuje za primeranú, ak je jej výška obmedzená na minimum potrebné na uskutočnenie podporovanej hospodárskej činnosti.

117. Bez toho, aby tým boli dotknuté platné pravidlá verejného obstarávania, pomoc sa musí prideliť na základe otvoreného, transparentného a nediskriminačného súťažného výberového konania v súlade so zásadami verejného obstarávania ⁽⁷⁹⁾. Pomoc musí tiež rešpektovať zásadu technologickej neutrality, ako sa uvádza v oddiele 5.2.4.2.

118. Štátna pomoc sa považuje za primeranú a obmedzenú na minimálnu potrebnú sumu, ak sa poskytuje prostredníctvom súťažného výberového konania, ktoré priláka dostatočný počet účastníkov. Ak počet účastníkov alebo počet oprávnených ponúk nie je dostatočný, členský štát musí zveriť posúdenie víťaznej ponuky (vrátane výpočtov nákladov) nezávislému audítorovi.

119. V závislosti od okolností môžu byť vhodné rôzne postupy. Napríklad, pokiaľ ide o intervencie s vysokou technickou zložitou, členské štáty sa môžu rozhodnúť začať súťažný dialóg s potenciálnymi uchádzačmi s cieľom zabezpečiť najvhodnejšiu koncepciu intervencie.

120. Členský štát musí zabezpečiť výber ekonomicky najvýhodnejšej ponuky ⁽⁸⁰⁾. Na tento účel musí členský štát stanoviť objektívne, transparentné a nediskriminačné kvalitatívne kritériá na vyhodnotenie ponúk a vopred špecifikovať pomernú váhu každého kritéria.

121. Medzi kvalitatívne kritériá vyhodnotenia ponúk môže okrem iného patriť výkon siete (vrátane jej bezpečnosti), geografické pokrytie, nadčasovosť technologického prístupu, vplyv navrhovaného riešenia na hospodársku súťaž (vrátane podmienok veľkoobchodného prístupu, podmienok a stanovenia cien) ⁽⁸¹⁾ a celkové náklady na vlastníctvo ⁽⁸²⁾.

122. Členské štáty môžu zväziť udelenie ďalších prioritných bodov za kritériá týkajúce sa šetrnosti siete voči klíme a životnému prostrediu ⁽⁸³⁾, resp. pokiaľ ide o jej vlastnosti týkajúce sa klimateckej neutrality vrátane jej uhlíkovej stopy, a vplyvu siete na hlavné zložky prírodného kapitálu, to znamená vzduch, vodu, pôdu a biodiverzitu. Členské štáty môžu vybranému uchádzačovi uložiť aj povinnosť vykonať primerané zmierňujúce opatrenia v prípade, že by sieť mohla nepriaznivo ovplyvniť životné prostredie.

⁽⁷⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65) a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ z 26. februára 2014 o udeľovaní koncesíí (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 1).

⁽⁸⁰⁾ V súlade so zásadami verejného obstarávania.

⁽⁸¹⁾ Sieťové topológie umožňujúce úplný a účinný uvoľnený prístup by napríklad mali v zásade získať viac prioritných bodov.

⁽⁸²⁾ Celkové náklady na vlastníctvo berú do úvahy napríklad spoločnosti, keď chcú investovať do aktív. Celkové náklady na vlastníctvo zahŕňajú počiatočnú investíciu, ako aj všetky priame a nepriame náklady v dlhodobom horizonte. Zatiaľ čo výšku počiatočnej investície možno určiť jednoducho, spoločnosti sa najčastejšie snažia analyzovať všetky potenciálne náklady, ktoré im vzniknú pri správe a udržiavaní majetku počas jeho životnosti, čo môže významne ovplyvniť rozhodnutie investovať.

⁽⁸³⁾ Napríklad spotrebu energie alebo životný cyklus investície, a tak uplatníť kritériá zásady „výrazne nenarušiť“ zavedené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

123. Ak sa bez súťažného výberového konania pomoc poskytne orgánu verejnej správy, ktorý zavádza a spravuje širokopásmovú sieť na veľkoobchodnej úrovni ⁽⁸⁴⁾ priamo alebo prostredníctvom interného subjektu (model priamej investície), členský štát musí podobne odôvodniť svoj výber siete a technologického riešenia ⁽⁸⁵⁾.
124. Akákoľvek koncesia alebo poverenie vydané takým orgánom verejnej správy alebo interným subjektom tretej strane na účely naprojektovania, výstavby alebo prevádzkovania siete musia byť udelené prostredníctvom otvoreného, transparentného a nediskriminačného súťažného výberového konania. Postup musí byť v súlade so zásadami verejného obstarávania, musí byť založený na ekonomicky najvýhodnejšej ponuke a musí dodržiavať zásadu technologickkej neutrality bez toho, aby boli dotknuté platné pravidlá verejného obstarávania.

5.2.4.2. Technologická neutralita

125. Zásada technologickkej neutrality vyžaduje, aby štátna intervencia nevyhodnila ani nevylúčila žiadnu konkrétnu technológiu, a to tak pri výbere príjemcov, ako aj pri poskytovaní veľkoobchodného prístupu. Keďže existuje viacero technologických riešení, pri verejnom obstarávaní by sa nemala zvýhodniť ani vylúčiť žiadna konkrétna technológia ani sieťová platforma. Uchádzači by mali byť oprávnení navrhnúť poskytovanie požadovaných služieb pomocou ľubovoľnej technológie alebo kombinácie technológií, ktoré považujú za najvhodnejšie. Tým nie je dotknutá možnosť členských štátov pred konaním stanoviť požadovaný výkon vrátane energetickej efektívnosti sietí a udeliť prioritné body najvhodnejšiemu technologickému riešeniu alebo kombinácii technologických riešení na základe objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritérií v súlade s oddielom 5.2.4.1. Sieť financovaná štátom musí umožniť prístup za spravodlivých a nediskriminačných podmienok všetkým záujemcom o prístup bez ohľadu na použitú technológiu.

5.2.4.3. Využitie existujúcej infraštruktúry

126. Využitie existujúcej infraštruktúry je jedným z hlavných faktorov, ktoré môžu prispieť k zníženiu nákladov na zavedenie novej širokopásmovej siete a k zníženiu vplyvu na životné prostredie.
127. Členské štáty by mali nabádať podniky, ktoré sa chcú zúčastniť na súťažnom výberovom konaní, aby využili akúkoľvek existujúcu dostupnú infraštruktúru. Členské štáty by tiež mali nabádať tieto podniky, aby poskytovali podrobné informácie o existujúcich infraštruktúrach, ktoré v plánovanej oblasti intervencie vlastnia alebo ovládajú ⁽⁸⁶⁾. Tieto informácie by sa mali poskytnúť včas, aby sa mohli zohľadniť pri príprave ponúk. Ak je to primerané, členské štáty by mali podmieniť účasť na výberovom konaní poskytnutím týchto informácií, pričom by sa okrem iných faktorov mal zohľadniť rozsah oblasti intervencie, pripravenosť informácií a dostupný čas ⁽⁸⁷⁾. Tieto informácie môžu zahŕňať najmä: a) umiestnenie a trasu infraštruktúry; b) typ a aktuálne využitie infraštruktúry; c) kontaktné miesto a d) ak sú k dispozícii ⁽⁸⁸⁾, podmienky jej využívania.

⁽⁸⁴⁾ Príjemcovi pomoci môže byť povolené poskytovať maloobchodné služby ako „maloobchodníkovi poslednej inštancie“, ak trh nezabezpečuje poskytovanie takýchto služieb. Pozri rozhodnutie Komisie C(2019) 8069 final z 15. novembra 2019, vec SA.54472 (2019/N) – Írsko – Národný plán širokopásmového pripojenia (Ú. v. EÚ C 7, 10.1.2020, s. 1).

⁽⁸⁵⁾ Pozri rozhodnutie Komisie C(2018) 6613 final z 12. októbra 2018, vec SA.49614 (2018/N) – Litva – Rozvoj prístupovej infraštruktúry novej generácie – RAIN 3 (Ú. v. EÚ C 424, 23.11.2018, s. 8), rozhodnutie Komisie C(2016) 3931 final z 30. júna 2016, vec SA.41647 – Taliansko – Strategia Banda Ultralarga (Ú. v. EÚ C 258, 15.7.2016, s. 4), rozhodnutie Komisie C(2019) 6098 final z 20. augusta 2019, vec SA.52224 – Rakúsko – Projekt širokopásmových sietí v Korutánsku (Ú. v. EÚ C 381, 8.11.2019, s. 7).

⁽⁸⁶⁾ Infraštruktúra, ku ktorej majú právo poskytovať prístup tretím stranám.

⁽⁸⁷⁾ Pozri rozhodnutie Komisie vo veci SA.40720 (2016/N), národný systém širokopásmového pripojenia pre Spojené kráľovstvo na roky 2016 – 2020 (Ú. v. EÚ C 323, 2.9.2016, s. 2), odôvodnenia 115 a 116, kde orgány Spojeného kráľovstva požadovali od všetkých uchádzačov, aby podpísali kódex správania. Kódex správania zahŕňal štandardy pre: (i) mieru podrobnosti informácií, ktoré by sa mali poskytnúť; (ii) časové rámce, v ktorých sa majú informácie poskytnúť; (iii) prijateľné podmienky dohody o nezverejňovaní informácií; a (iv) povinnosť sprístupniť infraštruktúru na použitie v iných ponukách. Uchádzači nespĺňajúci podmienky kódexu správania by boli z verejného obstarávania vylúčení.

⁽⁸⁸⁾ Môže to byť najmä v prípade, keď takéto podmienky už existujú v dôsledku regulačných povinností uložených národnými regulačnými orgánmi alebo inými príslušnými orgánmi podľa smernice (EÚ) 2018/1972, keď sa prístup predpokladá v predchádzajúcom rozhodnutí o štátnej pomoci alebo keď je k dispozícii komerčná veľkoobchodná ponuka.

128. Členské štáty musia sprístupniť všetky informácie, ktoré majú k dispozícii ⁽⁸⁹⁾ o existujúcej infraštruktúre, ktorá by sa mohla použiť na zavádzanie širokopásmových sietí v oblasti intervencie. Členské štáty sa vyzývajú, aby využívali jednotné informačné miesto zriadené podľa článku 4 ods. 2 smernice 2014/61/EÚ.

5.2.4.4. Veľkoobchodný prístup

129. Účinný veľkoobchodný prístup pre tretie strany k financovaným sieťam je nevyhnutnou podmienkou každého opatrenia štátnej pomoci. Veľkoobchodný prístup konkrétne umožňuje ostatným podnikom konkurovať vybranému uchádzačovi, čím sa posilní možnosť voľby a hospodárska súťaž v oblastiach pokrytých opatrením. Veľkoobchodným prístupom sa zároveň predíde vzniku regionálnych monopolov. Umožnením rozvoja hospodárskej súťaže v cieľovej oblasti sa zároveň zabezpečuje rozvoj trhu v tejto oblasti z dlhodobého hľadiska. Tento prístup nie je podmienený žiadnou predchádzajúcou analýzou trhu v zmysle kapitoly III smernice (EÚ) 2018/1972. Avšak tento typ povinností poskytovania veľkoobchodného prístupu uložených sieťam financovanej štátom by mal zohľadňovať portfólio povinností poskytovania prístupu stanovených podľa sektorovej regulácie. Keďže však príjemcovia pomoci na zavádzanie siete nepoužívajú len svoje zdroje, ale aj verejné finančné prostriedky, mali by poskytovať širšiu škálu produktov veľkoobchodného prístupu ako tie, ktoré vnútroštátne regulačné orgány ukládajú podnikom s podstatnou trhovou silou. Takýto veľkoobchodný prístup by sa mal poskytnúť čo najskôr pred začatím poskytovania príslušných služieb a v prípade, že prevádzkovateľ siete zamýšľa poskytovať aj maloobchodné služby, najmenej šesť mesiacov pred spustením týchto maloobchodných služieb.
130. Sieť financovaná štátom musí podnikom ponúkať účinný prístup za spravodlivých a nediskriminačných podmienok. To môže v prípade potreby znamenať modernizáciu a navýšenie kapacity existujúcej infraštruktúry a zavedenie dostatočnej novej infraštruktúry (napríklad dostatočne veľkých káblovodov pre dostatočný počet sietí a rôzne sieťové topológie) ⁽⁹⁰⁾.
131. Členské štáty musia v dokumentácii pre súťažné výberové konanie uviesť podmienky a ceny produktov veľkoobchodného prístupu a musia tieto informácie uverejniť na súhrnnom webovom sídle na celoštátnej alebo regionálnej úrovni. Prístup k webovému sídlu by sa mal širokej verejnosti umožniť bez obmedzení, ako je napr. predchádzajúca registrácia používateľa.
132. S cieľom zabezpečiť účinnosť veľkoobchodného prístupu a umožniť žiadateľovi o prístup poskytovať svoje služby musí byť veľkoobchodný prístup poskytnutý aj k častiam siete, ktoré neboli financované štátom alebo ktoré príjemca pomoci nemusel zaviesť ⁽⁹¹⁾.

5.2.4.4.1. Zmluvné podmienky veľkoobchodného prístupu

133. Účinný veľkoobchodný prístup musí byť poskytnutý aspoň na desať rokov pre všetky aktívne produkty s výnimkou virtuálneho uvoľneného prístupu (VULA).
134. Prístup na základe VULA sa musí poskytnúť na časové obdobie, ktoré sa rovná životnosti infraštruktúry, pre ktorú je VULA substitútom ⁽⁹²⁾.

⁽⁸⁹⁾ Prístup k týmto informáciám môže byť obmedzený podľa platných pravidiel. Napríklad prístup k informáciám týkajúcim sa fyzickej infraštruktúry podľa smernice 2014/61/EÚ môže byť obmedzený z dôvodov bezpečnosti a integrity sietí, národnej bezpečnosti, verejného zdravia alebo bezpečnosti, dôvernosti alebo obchodného tajomstva.

⁽⁹⁰⁾ V závislosti od druhu intervencie to môže zahŕňať: káblovody primeranej veľkosti, dostatočný počet nenastriehnutých optických vlákien, typ a modernizáciu stĺpov, stožiarov, veží, typ a veľkosť rozvodných skriň na zabezpečenie účinného uvoľneného prístupu atď. Pozri rozhodnutie Komisie C(2016) 3208 final z 26. mája 2016, vec SA 40720 (2016/N) – Spojené kráľovstvo – Zabezpečenie širokopásmového pripojenia pre Spojené kráľovstvo (Ú. v. EÚ C 323, 2.9.2016, s. 2) a rozhodnutie Komisie C(2019) 8069 final z 15. novembra 2019, vec SA.54472 (2019/N) – Írsko – národný plán širokopásmového pripojenia (Ú. v. EÚ C 7, 10.1.2020, s. 1).

⁽⁹¹⁾ Napríklad účinný prístup znamená, že sa primeraný veľkoobchodný prístup k aktívnym zariadeniam poskytne aj vtedy, ak sa financuje len infraštruktúra.

⁽⁹²⁾ Keďže v tomto konkrétnom prípade sa virtuálny uvoľnený prístup považuje za náhradu za fyzický uvoľnený prístup k novej infraštruktúre, platia preň rovnaké pravidlá, ako pre novú infraštruktúru.

135. Prístup k novej infraštruktúre (ako sú káblovody, stĺpy, skrine alebo nenasvietené optické vlákna) sa musí poskytnúť na celé obdobie životnosti príslušného sieťového prvku ⁽⁹³⁾. Ak sa poskytne štátna pomoc pre novú infraštruktúru, táto infraštruktúra musí byť dostatočne rozsiahla na to, aby uspokojila súčasný a vyvíjajúci sa dopyt záujemcov o prístup ⁽⁹⁴⁾. Toto má doplnkový charakter a nesmú tým byť dotknuté regulačné povinnosti, ktoré môžu byť uložené vnútroštátnym regulačným orgánom.
136. Členské štáty musia konzultovať s vnútroštátnymi regulačnými orgánmi vo veci produktov veľkoobchodného prístupu, podmienok a stanovenia cien. Vnútroštátnym regulačným orgánom sa odporúča, aby im poskytli usmernenia, ako sa stanovuje v oddiele 5.2.4.6.
137. Rovnaké podmienky prístupu sa musia uplatňovať na celú sieť financovanú štátom vrátane častí siete, v ktorých sa používa existujúca infraštruktúra. Povinnosti poskytnutia prístupu sa musia presadzovať bez ohľadu na zmenu vlastníctva, správy alebo prevádzky siete financovanej štátom.
138. Ak použijú vlastné prostriedky, príjemca pomoci alebo záujemcovia o prístup, ktorí sa pripájajú k sieti financovanej štátom, sa môžu rozhodnúť rozšíriť svoje siete do príľahlých oblastí mimo cieľovej oblasti. Záujemcovia o prístup môžu takéto rozšírenia vykonať na základe povinností veľkoobchodného prístupu. Ak nie sú prepojení s príjmom pomoci, potom sa na takéto rozšírenie do príľahlých oblastí nevzťahuje žiadne obmedzenie. Vychádza sa z toho, že žiadateľ o prístup nie je prepojený s príjmom pomoci, ak nie je súčasťou tej istej skupiny a nemá účasť v príslušných podnikoch príjemcu. Rozšírenia príjemcami pomoci možno povoliť pod podmienkou kumulatívneho splnenia týchto záruk:
- a) ak členský štát vykonáva verejnú konzultáciu (pozri oddiel 5.2.2.4.2), musí uviesť, že súkromné rozšírenia sú prípustné v neskoršej fáze, a poskytnúť zmysluplné informácie týkajúce sa potenciálneho pokrytia týchto rozšírení.
 - b) rozšírenie do príľahlej oblasti je možné až dva roky po uvedení siete financovanej z verejných zdrojov do prevádzky, ak nastane jedna z týchto situácií:
 - (i) v rámci verejnej konzultácie zainteresované strany preukážu, že pri plánovanom rozšírení by hrozilo riziko, že zasiahne do príľahlej oblasti, v ktorej už pôsobia aspoň dve nezávislé siete poskytujúce rýchlosť porovnateľnú s rýchlosťou siete financovanej štátom,
 - (ii) v príľahlej oblasti existuje aspoň jedna sieť poskytujúca rýchlosti porovnateľné s rýchlosťami siete financovanej štátom, ktorá bola uvedená do prevádzky menej ako 5 rokov pred uvedením štátom financovanej siete do prevádzky ⁽⁹⁵⁾.
139. Ak výsledky verejnej konzultácie preukážu riziko iného významného narušenia hospodárskej súťaže, rozšírenia príjmom pomoci sa musia zakázať.

5.2.4.4.2. Produkty veľkoobchodného prístupu

5.2.4.4.2.1. Pevné prístupové siete zavedené v bielych oblastiach

140. Sieť financovaná štátom musí poskytovať aspoň prístup k bitovému prúdu, prístup k nenasvieteným optickým vláknam a prístup k infraštruktúre vrátane rozvodných skriň, stĺpov, stožiarov, veží a káblovodov.
141. Okrem toho musia členské štáty zabezpečiť, aby sieť financovaná štátom poskytovala aspoň buď fyzický uvoľnený prístup, alebo virtuálny uvoľnený prístup (VULA). Aby sa akýkoľvek produkt VULA považoval za vhodný ako prístupový produkt na veľkoobchodnej úrovni, musí ho vopred schváliť vnútroštátny regulačný orgán alebo iný príslušný orgán.

⁽⁹³⁾ Pozri rozhodnutie Komisie C(2019) 8069 final z 15. novembra 2019, vec SA.54472 (2019/N) – Írsko – Národný plán širokopásmového pripojenia (Ú. v. EÚ C 7, 10.1.2020, s. 1). Ak sa príjemca pomoci rozhodne infraštruktúru modernizovať alebo nahradiť pred vypršaním životnosti infraštruktúry, na ktorú získal pomoc, bude musieť naďalej poskytovať prístup k novej infraštruktúre, a to po celý čas predpokladaný v prípade pôvodnej infraštruktúry.

⁽⁹⁴⁾ Napríklad v závislosti od špecifickosti siete, keď sa budujú nové káblovody na zavedenie optických vlákien, mali by byť využiteľné aspoň pre tri nezávislé káble z optických vlákien a poskytovať tak priestor pre niekoľko podnikov. Ak má existujúca infraštruktúra kapacitné obmedzenia a nedokáže poskytnúť prístup pre aspoň tri nezávislé káble z optických vlákien, prevádzkovateľ štátom financovanej siete by mal sprístupniť záujemcom o prístup aspoň 50 % kapacity (najmä pokiaľ ide o nenasvietené optické vlákna) v poradí, v akom o prístup požiadajú.

⁽⁹⁵⁾ Tieto pravidlá platia aj v prípade pripojení k medzuzlovým sieťam financovaným štátom alebo v prípade mobilnej siete financovanej štátom, ktorá sa následne používa na poskytovanie služieb pevného bezdrôtového prístupu v oblastiach, ktoré už sú pokryté pevnou sieťou.

5.2.4.4.2.2. Pevné prístupové siete zavedené v sivých a čiernych oblastiach

142. Sieť financovaná štátom musí poskytovať aspoň a) produkty veľkoobchodného prístupu uvedené v bode 140 a b) fyzický uvoľnený prístup.
143. Členské štáty môžu považovať za vhodné neukladať povinnosť poskytovať fyzický uvoľnený prístup a namiesto toho požadovať poskytovanie VULA. V takom prípade musia členské štáty oznámiť svoj zámer poskytnúť výnimku z povinnosti poskytnúť fyzický uvoľnený prístup a uviesť dôvody pre túto voľbu pri verejnej konzultácii. Členské štáty musia preukázať, že nahradenie poskytovania fyzického uvoľneného prístupu poskytovaním VULA nepredstavuje riziko neprímeraného narušenia hospodárskej súťaže vzhľadom na výsledky verejnej konzultácie a na charakteristiky trhu a dotknutej oblasti ⁽⁹⁶⁾. Na základe toho Komisia posúdi, či sa poskytovaním VULA namiesto fyzického uvoľneného prístupu zabezpečuje primeranosť pomoci.

5.2.4.4.2.3. Mobilné prístupové siete

144. Sieť financovaná štátom musí poskytovať primeraný súbor produktov veľkoobchodného prístupu (pri zohľadnení charakteristík trhu) na zabezpečenie účinného prístupu k dotovanej sieti. Zahŕňa to aspoň roaming a prístup k stĺpom, stožiarom, vežiam a káblovodom. Sieť financovaná štátom bude musieť poskytnúť prístupové produkty potrebné na využívanie pokročilejších funkcií ⁽⁹⁷⁾ mobilných sietí, akými sú 5G a budúce generácie mobilných sietí ⁽⁹⁸⁾, hneď ako budú k dispozícii.

5.2.4.4.2.4. Medziuzlové siete

145. Sieť financovaná štátom musí zabezpečiť aspoň jednu aktívnu službu a prístup k stĺpom, stožiarom, vežiam, káblovodom a nenavieteným optickým vláknám.
146. Členské štáty musia naplánovať zavedenie dostatočnej kapacity pre novú infraštruktúru (napríklad káblovody dostatočne veľké na to, aby vyhovovali zavádzaniu optických vlákien vyhovujúcemu očakávaným potrebám všetkých záujemcov o prístup), ak je to potrebné na zabezpečenie účinného prístupu za spravodlivých a nediskriminačných podmienok.

5.2.4.4.3. Veľkoobchodný prístup na základe primeraného dopytu

147. Odchyľne od podmienok stanovených v oddiele 5.2.4.4.2 môžu členské štáty obmedziť poskytovanie určitých produktov veľkoobchodného prístupu na prípady primeraného dopytu zo strany záujemcu o prístup, ak by poskytovanie takýchto produktov neprímerane zvýšilo investičné náklady bez toho, aby prinieslo výrazné výhody z hľadiska zvýšenej hospodárskej súťaže.
148. Na to, aby Komisia schválila takúto výnimku, musia členské štáty poskytnúť odôvodnenie na základe charakteristík danej konkrétnej intervencie. Odôvodnenie by sa malo zakladať na opodstatnených a objektívnych kritériách, ako je nízka hustota osídlenia dotknutých oblastí, veľkosť cieľovej oblasti alebo veľkosť príjemcov pomoci ⁽⁹⁹⁾. Členské štáty musia pri každom prístupovom produkte, ktorý nebude poskytnutý, preukázať na základe podrobných a objektívnych výpočtov nákladov, že poskytnutie tohto produktu by viedlo k neprímeranému zvýšeniu nákladov na intervenciu.

⁽⁹⁶⁾ Takéto charakteristiky sa môžu týkať platnej regulácie *ex ante* na trhoch elektronických komunikácií, obchodného modelu operátorov prítomných na trhu (len veľkoobchodní alebo vertikálne integrovaní poskytovatelia širokopásmových služieb), veľkosti projektu intervencie v oblasti štátnej pomoci, využívania fyzického uvoľneného prístupu v príslušnom členskom štáte atď.

⁽⁹⁷⁾ Napríklad rádiová prístupová sieť s viacerými prevádzkovateľmi (MORAN), jadrová sieť s viacerými prevádzkovateľmi (MOCN), technológia *network slicing*.

⁽⁹⁸⁾ Členské štáty musia pri poskytovaní pomoci zaistiť, aby stožiare a veže boli schopné zabezpečiť poskytnutie takéhoto prístupu, a to so zreteľom na súčasnú a vyvíjajúcu sa štruktúru trhu.

⁽⁹⁹⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie C(2011) 7285 v konečnom znení z 19. októbra 2011, vec N 330/2010 – Francúzsko – Programme national Très Haut Débit – Volet B (Ú. v. EÚ C 364, 14.12.2011, s. 2) a rozhodnutie Komisie C(2012) 8223 final z 20. novembra 2012, vec SA.33671 (2012/N) – Spojené kráľovstvo – Vnútroštátny systém širokopásmového pripojenia pre Spojené kráľovstvo – Broadband Delivery UK (Ú. v. EÚ C 16, 19.1.2013, s. 2).

149. Dopyt záujemcu o prístup sa považuje za odôvodnený, ak a) záujemca o prístup poskytne podnikateľský plán, v ktorom sa odôvodňuje vývoj produktu v sieti financovanej štátom, a b) ak už v tej istej zemepisnej oblasti iný podnik za ekvivalentnú cenu k cenám v hustejšie obývaných oblastiach neponúka žiadny porovnateľný prístupový produkt ⁽¹⁰⁰⁾.
150. Ak je žiadosť o prístup primeraná, dodatočné náklady na splnenie žiadosti o prístup musí niesť príjemca pomoci.

5.2.4.4.4. Stanovenie cien za veľkoobchodný prístup

151. Pri stanovovaní cien produktov veľkoobchodného prístupu musia členské štáty zabezpečiť, aby cena za veľkoobchodný prístup pre jednotlivé produkty vychádzala z jednej z týchto referenčných hodnôt a zásad stanovovania cien:
- a) priemerné zverejnené veľkoobchodné ceny, ktoré prevládajú v iných porovnateľných a konkurenčnejších oblastiach členského štátu;
 - b) regulované ceny už stanovené alebo schválené vnútroštátnym regulačným orgánom pre príslušné trhy a služby;
 - c) nákladová orientácia alebo metodika stanovená v súlade so sektorovým regulačným rámcom.
152. Produkty veľkoobchodného prístupu a podmienky veľkoobchodného prístupu vrátane cien a súvisiacich sporov treba konzultovať s vnútroštátnym regulačným orgánom, ako je uvedené v oddiele 5.2.4.6.

5.2.4.4.5. Vrátenie poskytnutých prostriedkov

153. V rámci štátnych intervencií na podporu zavedenia pevných a mobilných sietí sa výška pomoci často stanovuje *ex ante*, aby pokryla očakávanú medzeru vo financovaní počas životnosti subvencovanej infraštruktúry.
154. Keďže budúce náklady a príjmy sú vo všeobecnosti neisté, členské štáty by mali v takomto prípade pozorne monitorovať realizáciu projektu financovaného štátom ⁽¹⁰¹⁾ počas celej životnosti infraštruktúry a stanoviť mechanizmus vrátenia poskytnutých prostriedkov. Tento mechanizmus umožňuje náležite zvážiť informácie, ktoré príjemca pomoci nemohol zohľadniť v pôvodnom podnikateľskom pláne, keď žiadal o štátnu pomoc. Medzi faktory, ktoré ovplyvňujú ziskovosť projektu a ktoré môže byť problematické, či dokonca nemožné dostatočne presne stanoviť *ex ante*, patria napríklad: a) skutočné náklady na zavedenie siete; b) skutočný výnos z hlavných služieb; c) skutočné využívanie a d) skutočný výnos z vedľajších služieb ⁽¹⁰²⁾.
155. Členské štáty musia mechanizmus vrátenia poskytnutých prostriedkov zaviesť na obdobie životnosti subvencovaného projektu, ak výška pomoci projektu presahuje 10 miliónov EUR. Členské štáty musia pravidlá tohto mechanizmu transparentne a jasne stanoviť v dokumentácii súťažného výberového konania.
156. Mechanizmus vrátenia poskytnutých prostriedkov nie je potrebný, ak sa projekt vykonáva prostredníctvom priameho investičného modelu, v rámci ktorého orgán verejnej správy buduje a prevádzkuje čisto veľkoobchodnú sieť vo verejnom vlastníctve len na účel poskytovania spravodlivého a nediskriminačného prístupu pre všetky podniky ⁽¹⁰³⁾.

⁽¹⁰⁰⁾ Pri analýze primeranosti môže Komisia vzhľadom na charakteristiky veci a v záujme celkovej vyváženej prijat aj iné podmienky. Pozri napríklad rozhodnutie Komisie C(2011) 7285 v konečnom znení z 19. októbra 2011, vec N 330/2010 – Francúzsko – Programme national Très Haut Débit – Volet B (Ú. v. EÚ C 364, 14.12.2011, s. 2) a rozhodnutie Komisie C(2012) 8223 final z 20. novembra 2012, vec SA.33671 (2012/N) – Spojené kráľovstvo – Vnútroštátny systém širokopásmového pripojenia pre Spojené kráľovstvo – Broadband Delivery UK (Ú. v. EÚ C 16, 19.1.2013, s. 2). Ak sú podmienky splnené, prístup by sa mal poskytnúť v lehote, ktorá je pre konkrétny trh obvyklá. V prípade konfliktu by mal orgán poskytujúci pomoc požiadať vnútroštátny regulačný orgán alebo iný príslušný vnútroštátny orgán o radu.

⁽¹⁰¹⁾ Vráťane jednotlivých grantových pomoci poskytnutých v rámci schémy štátnej pomoci.

⁽¹⁰²⁾ Mechanizmus vrátenia poskytnutých prostriedkov môže napríklad pomôcť pri vymáhaní ziskov, ktoré sú vyššie ako odôvodnené predpokladané zisky, napríklad v dôsledku: i) vyššieho využívania širokopásmových produktov než sa predpokladalo, čo vedie k dodatočným ziskom a menšej investičnej medzere a ii) vyšších výnosov z iných ako širokopásmových produktov než sa predpokladalo, čo vedie k dodatočným ziskom a menšej investičnej medzere (napr. zisky z nových produktov veľkoobchodného prístupu). Pozri rozhodnutie Komisie C(2016) 3208 final z 26. mája 2016, vec SA 40720 (2016/N) – Spojené kráľovstvo – Broadband Delivery UK (Ú. v. EÚ C 323, 2.9.2016, s. 2).

⁽¹⁰³⁾ Mechanizmus vrátenia poskytnutých prostriedkov môže byť potrebný v iných prípadoch, napríklad v určitých modeloch verejného vlastníctva. Pozri napríklad rozhodnutie Komisie C(2016) 3208 final z 26. mája 2016, vec SA 40720 (2016/N) – Spojené kráľovstvo – Broadband Delivery UK (Ú. v. EÚ C 323, 2.9.2016, s. 2).

157. Keďže podnikateľský plán príjemcu pomoci môžu pozitívne alebo negatívne ovplyvniť rôzne faktory, mechanizmus vrátenia poskytnutých prostriedkov by mal byť navrhnutý tak, aby zohľadňoval a vyvažoval dva ciele: a) mal by členskému štátu umožniť získať späť sumy, ktoré presahujú primeraný zisk⁽¹⁰⁴⁾; b) nemal by ohroziť motiváciu podnikov, aby sa zúčastnili na súťažnom výberovom konaní⁽¹⁰⁵⁾ a usilovali sa o nákladovú efektívnosť (zvýšenie efektívnosti) pri zavádzaní siete. S cieľom dosiahnuť dobrú rovnováhu medzi týmito dvoma cieľmi by mali členské štáty zaviesť kritéria stimulujúce zvyšovanie efektívnosti⁽¹⁰⁶⁾.
158. Výšku stimulu možno stanoviť najviac na 30 % primeraného zisku. Členské štáty by nemali požadovať vrátenie žiadneho mimoriadneho zisku v hodnote rovnjej alebo nižšej, ako je uvedený limit (to znamená primeraný zisk navýšený o sumu stimulu⁽¹⁰⁷⁾). Akýkoľvek zisk presahujúci daný limit je nutné rozdeliť medzi príjemcu pomoci a členský štát na základe intenzity pomoci, ktorá vyplýva z výsledku súťažného výberového konania⁽¹⁰⁸⁾.
159. V rámci mechanizmov vrátenia poskytnutých prostriedkov sa musia zohľadniť aj zisky vyplývajúce z iných transakcií týkajúcich sa siete financovanej štátom. Keď je napríklad založená spoločnosť špecificky na vybudovanie alebo prevádzkovanie siete financovanej štátom a existujúci akcionár tejto spoločnosti do siedmich rokov od dokončenia siete alebo do desiatich rokov od udelenia pomoci predá všetky svoje akcie v spoločnosti alebo ich časť, musí členskému štátu vrátiť akúkoľvek sumu, o ktorú príjmy z predaja presiahli cenu, pri ktorej by súčasný akcionár dosiahol primeraný zisk⁽¹⁰⁹⁾.

5.2.4.5. Oddelené účtovníctvo

160. Aby sa zaistilo, že bude zachovaná proporcionalita pomoci, a aby nedošlo k nadmernej kompenzácii ani krížovému subvencovaniu činností, na ktoré sa pomoc nevzťahuje, príjemca pomoci musí zabezpečiť oddelené vedenie účtovníctva, aby boli jednoznačne identifikované náklady na budovanie a prevádzkovanie siete a príjmy z využívania siete zavedenej so štátnymi prostriedkami.

5.2.4.6. Úloha vnútroštátnych regulačných orgánov, vnútroštátnych orgánov na ochranu hospodárskej súťaže, národných kompetenčných centier a úradov pre širokopásmové pripojenie

161. Vnútroštátne regulačné orgány zohrávajú pri navrhovaní najvhodnejších štátnych intervencií na podporu širokopásmových sietí mimoriadne dôležitú úlohu. Vnútroštátne regulačné orgány nadobudli technické a odborné znalosti vďaka kľúčovej úlohe, ktorú im ukladá sektorová regulácia, a majú najlepšie postavenie na to, aby podporili orgány verejnej správy, pokiaľ ide o návrh štátnych intervencií.
162. Členské štáty sa vyzývajú, aby systematicky zapájali vnútroštátne regulačné orgány do navrhovania, vykonávania a monitorovania štátnych intervencií, a to okrem iného najmä do a) určenia cieľových oblastí (mapovanie a verejná konzultácia), b) posúdenia plnenia požiadaviek skokovej zmeny a c) mechanizmov riešenia konfliktov, a to aj v prípade sporov v súvislosti s ktorýmkoľvek z týchto aspektov.
163. Vzhľadom na osobitné odborné znalosti vnútroštátnych regulačných orgánov o domácich trhoch musia členské štáty konzultovať s vnútroštátnymi regulačnými orgánmi, ktoré na to majú najlepšie postavenie, vo veci: a) produktov, podmienok a stanovenia cien veľkoobchodného prístupu (oddiel 5.2.4.4) a b) existujúcich infraštruktúr, ktoré podliehajú regulácii *ex ante* (oddiel 5.2.4.3). Ak boli vnútroštátnemu regulačnému orgánu zverené potrebné

⁽¹⁰⁴⁾ Primeraný zisk by sa mal chápať ako miera návratnosti kapitálu, ktorá by bola potrebná pre bežnú spoločnosť, pri zohľadnení úrovne rizika špecifickej pre širokopásmové odvetvie a druh poskytovaných služieb. Požadovaná miera návratnosti kapitálu sa zvyčajne určuje na základe vážených priemerných kapitálových nákladov (ďalej len „WACC“).

⁽¹⁰⁵⁾ Účasť na súťažnom výberovom konaní závisí od očakávaných ziskov a strát. Straty môžu vzniknúť napríklad v prípade, že bol uchádzač príliš optimistický, pokiaľ ide o očakávané budúce výnosy plynúce z poskytovania širokopásmových služieb, alebo ak sa vyskytnú neočakávané náklady. Keďže orgán poskytujúci pomoc nenahrádza žiadne neočakávané straty, striktný mechanizmus vrátenia poskytnutých prostriedkov vzťahujúci sa na budúce zisky môže zvýšiť celkové riziko pre investora a odradiť od účasti na súťažnom výberovom konaní.

⁽¹⁰⁶⁾ Zvýšenie efektívnosti nesmie znižovať kvalitu poskytovanej služby.

⁽¹⁰⁷⁾ Ak je primeraný zisk 10 %, maximálna výška stimulu by bola 3 %.

⁽¹⁰⁸⁾ Ak je napríklad primeraný zisk 10 % a uplatňuje sa maximálna stimulačná suma 3 %, členské štáty by nemali vymáhať žiadny zisk nepresahujúci 13 %. Ak je skutočný zisk 20 % a intenzita pomoci je 70 %, rozdiel v zisku v rozmedzí od 13 % do 20 % sa rozdelí takto: 70 % členskému štátu a 30 % investorovi do širokopásmového pripojenia.

⁽¹⁰⁹⁾ Napríklad keď akcionár vlastní 40 % akcií dotovanej spoločnosti a čistá súčasná hodnota (NPV) spoločnosti s použitím primeraného zisku ako diskontnej sadzby je X, ak akcionár predá svoje akcie za celkovú sumu Y, členský štát musí od tohto akcionára získať späť $Y - 40 \% \times X$.

kompetencie na účasť na štátnych intervenciách na zavádzanie širokopásmových sietí, členský štát by mal vnútroštátnemu regulačnému orgánu zaslať podrobný opis opatrení pomoci aspoň dva mesiace pred oznámením štátnej pomoci, aby vnútroštátnemu regulačnému orgánu poskytol primeranú lehotu na vydanie stanoviska.

164. V súlade s najlepšimi postupmi a bez toho, aby boli dotknuté kompetencie vnútroštátnych regulačných orgánov podľa regulačného rámca, môžu vnútroštátne regulačné orgány vydávať usmernenia pre miestne orgány, okrem iného o vykonávaní analýzy trhu a vymedzení produktov a cien veľkoobchodného prístupu. Takéto usmernenia by mali zohľadňovať regulačný rámec a odporúčania vydané Komisiou ⁽¹¹⁰⁾.
165. Okrem zapojenia vnútroštátnych regulačných orgánov sa môžu členské štáty poradiť aj s vnútroštátnymi orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže, napríklad o tom, ako vytvoriť rovnaké podmienky pre podniky a zabrániť, aby sa neprimerane veľký podiel štátnych finančných prostriedkov pridelil jednému podniku, čím by sa posilnilo jeho (pravdepodobne už aj tak dominantné) postavenie na trhu ⁽¹¹¹⁾.
166. Členské štáty môžu zriadiť národné kompetenčné centrá ako sú úrady pre širokopásmové pripojenie, ktoré môžu pomôcť orgánom verejnej správy koncipovať štátne intervencie na podporu zavádzania širokopásmových sietí ⁽¹¹²⁾.

5.2.5. **Transparentnosť, podávanie správ a monitorovanie pomoci**

167. Členské štáty musia splniť požiadavky stanovené v oddiele 7 týkajúce sa transparentnosti, podávania správ a monitorovania.

5.3. **Negatívne účinky na hospodársku súťaž a obchod**

168. Pomoc určená na zavádzanie pevných alebo mobilných sietí môže mať negatívne účinky z hľadiska narušenia trhu a môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.
169. Komisia posudzuje mieru narušenia hospodárskej súťaže a vplyv na obchod z hľadiska vplyvu na konkurentov a možného vytlačenia súkromných investícií. Verejná podpora môže takisto povzbudiť miestnych poskytovateľov služieb, aby namiesto služieb poskytovaných za trhových podmienok využívali služby poskytované sieťou financovanou štátom. Ak je navyše pravdepodobné, že príjemca pomoci už má dominantné postavenie na trhu alebo môže dominantné postavenie získať v dôsledku verejných investícií, pomoc by mohla oslabiť konkurenčný tlak, ktorý môžu vyvíjať konkurenti. Aj keď takéto narušenia možno považovať na individuálnej úrovni za obmedzené, schémy pomoci môžu kumulatívne viesť k vysokej miere narušenia.

5.4. **Porovnávanie pozitívnych účinkov pomoci s negatívnymi účinkami na hospodársku súťaž a obchod**

170. Komisia pomeria pozitívne účinky plánovanej pomoci na podporené hospodárske činnosti so skutočnými a potenciálnymi negatívnymi účinkami na hospodársku súťaž a podmienky obchodu. Ak má byť štátna pomoc zlučiteľná s vnútorným trhom, pozitívne účinky musia prevažovať nad jeho negatívnymi účinkami.
171. Po prvé, Komisia posúdi pozitívne účinky pomoci na podporené hospodárske činnosti vrátane toho, ako prispieva k plneniu cieľov digitálnej politiky. Členský štát musí na základe kontrafaktuálnej analýzy preukázať, že opatrenie má pozitívne účinky v porovnaní so situáciou, ktorá by nastala bez tejto pomoci. Ako sa uvádza v oddiele 5.2.1, medzi pozitívne účinky môže patriť dosiahnutie cieľov štátnej intervencie, napríklad zavedenie novej siete na trh, ktorá prináša dodatočnú kapacitu a rýchlosť, ako aj nižšie ceny a lepší výber pre koncových používateľov a vyššiu

⁽¹¹⁰⁾ Tým by sa zvýšila transparentnosť, znížilo administratívne zaťaženie pre miestne orgány a mohlo by to pre vnútroštátne regulačné orgány znamenať, že sa nebudú musieť zaoberať každým prípadom štátnej pomoci jednotlivo.

⁽¹¹¹⁾ Pozri napríklad Avis No 12-A-02 du 17 janvier 2012 de l'Autorité de la concurrence relatif à une demande d'avis de la commission de l'économie, du développement durable et de l'aménagement du territoire du Sénat concernant le cadre d'intervention des collectivités territoriales en matière de déploiement des réseaux à très haut débit (stanovisko č. 12-A-02 zo 17. januára 2012 orgánu na ochranu hospodárskej súťaže týkajúce sa žiadosti o stanovisko Výboru pre hospodárstvo, udržateľný rozvoj a územné plánovanie Senátu týkajúce sa rámca pre zapojenie miestnych orgánov do zavádzania vysokorýchlostných sietí).

⁽¹¹²⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie C(2008) 6705 z 5. novembra 2008, vec N 237/08 – Nemecko – Podpora širokopásmových sietí v Dolnom Sasku (Ú. v. EÚ C 18, 24.1.2009, s. 1), rozhodnutie Komisie C(2012) 8223 final z 20. novembra 2012, vec SA.33671 (2012/N) – Spojené kráľovstvo – Vnútroštátny systém širokopásmového pripojenia pre Spojené kráľovstvo – Broadband Delivery UK (Ú. v. EÚ C 16, 19.1.2013, s. 2) a rozhodnutie Komisie C(2016) 3208 final z 26. mája 2016, vec SA.40720 (2016/N) – Spojené kráľovstvo – Broadband Delivery UK (Ú. v. EÚ C 323, 2.9.2016, s. 2).

kvalitu a inováciu. To by viedlo aj k väčšiemu prístupu koncových používateľov k zdrojom online a pravdepodobne by to podnietilo rast dopytu. V konečnom dôsledku by to mohlo prispieť aj k dokončeniu jednotného digitálneho trhu a priniesť výhody celému hospodárstvu Únie.

172. Komisia môže okrem toho v relevantných prípadoch zohľadniť, či pomoc prinesie aj ďalšie pozitívne účinky, napríklad zlepšenie energetickej efektívnosti prevádzky siete alebo pre politiku Unie, ako je Európska zelená dohoda.
173. Po druhé, členské štáty musia preukázať, že sú negatívne účinky obmedzené na nutné minimum. Pri koncipovaní opatrenia zohľadňujú potrebu, vhodnosť a primeranosť pomoci (oddiely 5.2.2, 5.2.3 a 5.2.4) by členské štáty mali zohľadniť napríklad veľkosť projektov, jednotlivé a kumulatívne výšky pomoci, charakteristiky príjemcov (napr. či má príjemca významnú trhovú silu) a charakteristiky cieľových oblastí (napr. počet výkonných sietí v danej oblasti, či už existujúcich, alebo dôveryhodne naplánovaných). S cieľom umožniť Komisii posúdiť pravdepodobné negatívne účinky sa členské štáty vyzývajú, aby predložili všetky posúdenia vplyvu, ktoré majú k dispozícii, ako aj hodnotenia *ex post* vykonané v prípade podobných predchádzajúcich schém.

6. POSÚDENIE ZLUČITELNOSTI OPATRENÍ NA VYUŽÍVANIE SIETE

174. Dostupnosť širokopásmovej siete je predpokladom na to, aby bolo možné sa prihlásiť k odberu širokopásmových služieb. V niektorých prípadoch by to však mohlo byť nedostatočné na splnenie potrieb koncových používateľov, najmä tých, ktoré sa uvádzajú v bodoch 53 a 61, aj na to, aby sa prejavil prínos pre spoločnosť ako celok.
175. Dôvodom môže byť relatívne nízka tendencia koncových používateľov prihlásiť sa k odberu širokopásmových služieb. Takáto nízka tendencia môže mať rôzne dôvody vrátane: a) ekonomického vplyvu nákladov na odber širokopásmových služieb na koncových používateľov všeobecne alebo na určité kategórie koncových používateľov v chúlостivých situáciách, a b) nevedomenia si výhod, ktoré odber širokopásmových služieb prinesie.
176. Užitočnou pomôckou pri riešení konkrétneho zlyhania trhu týkajúceho sa využívania dostupných širokopásmových služieb môžu byť opatrenia na strane dopytu, napríklad vo forme poukazov. Všeobecne rozšírený a cenovo dostupný prístup k pripojeniu prináša pozitívne vedľajšie účinky vďaka svojej schopnosti urýchliť rast a inovácie vo všetkých sektoroch hospodárstva. Tam, kde nemožno zaistiť cenovo dostupný prístup k uspokojivým širokopásmovým službám, napríklad z dôvodu vysokých maloobchodných cien, môže štátna pomoc prispieť k vyriešeniu takejto zlyhania trhu. V takých prípadoch môže mať poskytnutie štátnej pomoci pozitívne účinky.
177. Poukazy nepredstavujú pomoc pre koncových používateľov vrátane jednotlivých spotrebiteľov, ak títo koncoví užívatelia nevykonávajú hospodársku činnosť v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy. Poukazy však môžu predstavovať pomoc pre koncových používateľov, ktorí vykonávajú hospodársku činnosť v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy. Vzhľadom na obmedzenú hodnotu poukazov by však vo väčšine prípadov táto pomoc mohla patriť do rozsahu pôsobnosti nariadenia o pomoci *de minimis* ⁽¹¹³⁾.
178. V judikatúre Súdneho dvora Európskej únie sa potvrdzuje, že ak je poskytnutá nejaká výhoda koncovým používateľom, napríklad jednotlivým spotrebiteľom, ktorí nevykonávajú žiadnu hospodársku činnosť, môže sa to stále považovať za výhodu pre určité podniky, a preto môže predstavovať štátnu pomoc podľa článku 107 ods. 1 zmluvy ⁽¹¹⁴⁾.
179. Poukazy tak môžu predstavovať pomoc podnikom v odvetví elektronických komunikácií, ktoré budú schopné zlepšiť alebo zvýšiť svoju ponuku služieb prostredníctvom existujúcich širokopásmových sietí, a tým posilniť svoje postavenie na trhu na úkor iných podnikov v odvetví širokopásmového pripojenia. Na uvedené podniky sa vzťahuje kontrola štátnej pomoci, ak výhoda, ktorú získavajú, presahuje úroveň *de minimis*.

⁽¹¹³⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis (Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013, s. 1).

⁽¹¹⁴⁾ Rozsudok zo 4. marca 2009, Taliansko/Komisia, T-424/05, EU:C:2009:49, bod 108; rozsudok z 28. júla 2011, Mediaset/Komisia, C-403/10 P, EU:C:2011:533, bod 81.

180. Opatrenia vo forme poukazov nemožno poskytnúť v oblastiach, v ktorých neexistuje sieť poskytujúca oprávnené služby.

6.1. Sociálne poukazy

181. Účelom sociálnych poukazov je podporiť určitých jednotlivých spotrebiteľov, aby si mohli zaobstarať alebo zachovať širokopásmové služby. Možno ich považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 2 písm. a) zmluvy ako „pomoc sociálnej povahy poskytovanú jednotlivým spotrebiteľom za predpokladu, že sa poskytuje bez diskriminácie vo vzťahu k pôvodu výrobkov“.

182. Aby boli sociálne poukazy zlučiteľné podľa článku 107 ods. 2 písm. a) zmluvy, musia byť vyhradené pre osobitné kategórie jednotlivých spotrebiteľov, ktorých finančná situácia odôvodňuje poskytnutie pomoci zo sociálnych dôvodov (napríklad rodiny s nízkymi príjmami, študenti, žiaci atď.)⁽¹¹⁵⁾. Na tento účel musia členské štáty na základe objektívnych kritérií určiť kategórie spotrebiteľov, na ktoré sa majú systémy sociálnych poukazov zamerať⁽¹¹⁶⁾.

183. Oprávnenými nákladmi môžu byť mesačný poplatok, štandardné⁽¹¹⁷⁾ zriaďovacie náklady a koncové zariadenie spotrebiteľa potrebné na prístup k širokopásmovým službám. Oprávnené náklady sa môžu vzťahovať aj na vnútornú kabeľáž a na určitý rozsah zavedenia v rámci súkromného majetku spotrebiteľov alebo v rámci verejného majetku v tesnej blízkosti k súkromnému majetku spotrebiteľov, ak ide o potrebný a doplnkový krok na účely poskytovania služby.

184. Sociálne poukazy sa môžu používať napríklad na prihlásenie sa k odberu širokopásmových služieb alebo na zachovanie existujúceho predplatného (ďalej len „oprávnené služby“).

185. Požiadavka predchádzať akejkoľvek diskriminácii na základe pôvodu produktov [pozri bod 181] sa považuje za splnenú v prípade súladu so zásadou technologickej neutrality. Spotrebiteľia musia mať možnosť použiť sociálne poukazy na to, aby si zaobstarali oprávnené širokopásmové služby od akéhokoľvek poskytovateľa, ktorý ich dokáže poskytnúť, bez ohľadu na technológiu, ktorá sa na ich poskytovanie používa. Systém sociálnych poukazov musí zabezpečovať rovnaké zaobchádzanie so všetkými poskytovateľmi služieb a spotrebiteľovi musí ponúkať čo najširší výber dodávateľov. Členský štát musí na tento účel vytvoriť online register všetkých oprávnených poskytovateľov služieb alebo uplatniť rovnocennú alternatívnu metódu, aby zaistil otvorený, transparentný a nediskriminačný charakter štátnej intervencie. Spotrebiteľia musia mať možnosť oboznámiť sa s takouto informáciou o všetkých podnikoch, ktoré im dokážu poskytnúť oprávnené služby. Všetky podniky schopné poskytovať oprávnené širokopásmové služby na základe objektívnych a transparentných kritérií (ako je schopnosť splniť minimálne požiadavky na poskytovanie takých služieb) musia mať na požiadanie možnosť byť zaradené do online registra alebo na iné alternatívne miesto, ktoré zvolí členský štát. Prostredníctvom registra (alebo zvoleného alternatívneho miesta) sa môžu spotrebiteľom poskytovať aj ďalšie užitočné informácie, napríklad o type služieb poskytovaných jednotlivými podnikmi.

186. Členské štáty musia uskutočniť verejnú konzultáciu o hlavných znakoch systému. Verejná konzultácia musí trvať najmenej 30 dní.

187. Členské štáty môžu uplatniť ďalšie záruky, aby predišli možnému zneužitiu sociálnych poukazov spotrebiteľmi, poskytovateľmi služieb alebo inými dotknutými príjemcami. Napríklad za určitých okolností, keď je dotovaný len odber nových oprávnených služieb, môžu byť potrebné dodatočné záruky na zabezpečenie toho, aby sa sociálne poukazy nepoužili na obstaranie širokopásmových služieb, ak iný člen tej istej domácnosti už odoberá oprávnenú službu.

188. Okrem toho musia členské štáty splniť požiadavky stanovené v oddiele 7, ktoré sa týkajú transparentnosti, podávania správ a monitorovania.

⁽¹¹⁵⁾ Pozri rozhodnutia Komisie: C(2020) 8441 final zo 4. decembra 2020, vec SA.57357 (2020/N) – Grécko – Systém poukazov na širokopásmové pripojenie pre študentov (Ú. v. EÚ C 41, 5.2.2021, s. 4); C(2020) 5269 final zo 4. augusta 2020, vec SA.57495 (2020/N) – Taliansko – Poukazy na širokopásmové pripojenie pre určité kategórie rodín (Ú. v. EÚ C 326, 2.10.2020, s. 9).

⁽¹¹⁶⁾ Na základe vnútroštátnych pravidiel možno stanoviť rôzne spôsoby vykonávania. V rámci systému sociálnych poukazov sa môžu napríklad stanoviť plánované platby priamo spotrebiteľom alebo priamo poskytovateľovi služieb, ktorého si spotrebiteľia vyberú.

⁽¹¹⁷⁾ Štandardné náklady sú tie, ktoré sa vzťahujú na všetkých spotrebiteľov bez ohľadu na ich konkrétnu situáciu.

6.2. Poukazy na pripojenie

189. Poukazy na pripojenie môžu byť určené pre širšie kategórie koncových používateľov (napríklad poukazy na pripojenie pre spotrebiteľov alebo určité podniky, napr. MSP) s cieľom podporiť využívanie širokopásmových služieb, ktoré prispievajú k rozvoju hospodárskej činnosti. Takéto opatrenia možno vyhlásiť za zlučiteľné s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. c) zmluvy.
190. Komisia bude takéto opatrenia považovať za zlučiteľné vtedy, ak prispievajú k rozvoju hospodárskej činnosti (prvá podmienka) bez toho, aby neprimerane narušali podmienky obchodu v rozsahu, ktorý by bol v rozpore so spoločným záujmom (druhá podmienka).

6.2.1. Prvá podmienka: uľahčenie rozvoja hospodárskej činnosti

191. Komisia je presvedčená, že systémy poukazov na pripojenie, ktoré účinne uľahčujú využívanie určitých širokopásmových služieb, môžu uľahčiť rozvoj mnohých hospodárskych činností tým, že zvyšujú pripojenie a prístup k širokopásmovým službám tam, kde dochádza k zlyhaniu trhu pri využívaní príslušných služieb ⁽¹¹⁸⁾.
192. Členské štáty musia preukázať, že systémy poukazov na pripojenie majú stimulačný účinok.
193. Poukazy na pripojenie by mali pokrývať maximálne 50% oprávnených nákladov ⁽¹¹⁹⁾. Oprávnenými nákladmi môžu byť mesačný poplatok, štandardné zriaďovacie náklady a koncové zariadenie koncových používateľov potrebné na prístup k širokopásmovým službám. Oprávnené môžu byť aj náklady na vnútornú kabeláž a na určitý rozsah zavedenia v rámci súkromného majetku koncových používateľov alebo v rámci verejného majetku v tesnej blízkosti súkromného majetku koncových používateľov, pokiaľ sú potrebné a súvisia s poskytovaním služby.

6.2.2. Druhá podmienka: pomoc nesmie neprimerane ovplyvniť podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom

194. Štátna pomoc by sa mala zamerať na situácie, v ktorých môže pomoc priniesť podstatné zlepšenie, ktoré sa nedosiahne len prostredníctvom samotného trhu, to znamená, keď je pomoc potrebná na riešenie zlyhania trhu pri využívaní príslušných širokopásmových služieb. Ak napríklad systémy poukazov na pripojenie nie sú zamerané na riešenie potrieb koncových používateľov z hľadiska využívania (napríklad ak sa poukazy zneužívajú na podporu zavádzania namiesto stimulovania dopytu) alebo ak sa nedodržiava technologická neutralita, také systémy nepredstavujú vhodný nástroj politiky. V takých prípadoch by pomoc vo forme poukazov neprimerane narušala podmienky obchodu v rozsahu, ktorý by bol v rozpore so spoločným záujmom, a preto je nepravdepodobné, že by bola vyhlásená za zlučiteľnú s vnútorným trhom.
195. Poukazy na pripojenie nemožno používať na zachovanie existujúcich služieb. Poukazy možno použiť na obstaranie novej služby alebo na modernizáciu existujúcej služby. Keď poukazy na pripojenie možno použiť na navýšenie existujúceho odberu, členské štáty musia preukázať, že systém poukazov nenaruša neprimerane hospodársku súťaž na maloobchodnej ani veľkoobchodnej úrovni, napríklad, že neprinesie neprimerané neočakávané zisky niektorým prevádzkovateľom a zároveň nebude neprimerane poškodzovať iných prevádzkovateľov.
196. Poukazy na pripojenie musia byť technologicky neutrálne. Koncoví používatelia musia mať možnosť použiť poukazy na pripojenie na obstaranie oprávnených služieb od akéhokoľvek poskytovateľa, ktorý ich dokáže poskytnúť, bez ohľadu na technológiu, ktorá sa na ich poskytovanie používa. Systémy poukazov na pripojenie musia zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie so všetkými poskytovateľmi služieb a koncovým používateľom musia ponúkať čo najširší výber dodávateľov. Členský štát musí na tento účel vytvoriť online register všetkých oprávnených poskytovateľov služieb alebo uplatniť rovnocennú alternatívnu metódu, aby zaistil otvorený, transparentný a nediskriminačný charakter štátnej intervencie. Koncoví používatelia musia mať možnosť pozrieť si tieto informácie o všetkých podnikoch, ktoré sú schopné poskytovať oprávnené služby. Všetky podniky schopné poskytovať oprávnené služby na základe objektívnych a transparentných kritérií (napríklad schopnosť splniť minimálne požiadavky na poskytovanie takých služieb) musia mať možnosť na požiadanie byť zaradené do online registra alebo na iné alternatívne miesto, ktoré zvolí členský štát. Prostredníctvom registra (alebo zvoleného alternatívneho miesta) sa môžu poskytovať aj ďalšie informácie, ktoré pomôžu koncovým používateľom, napríklad o type služieb poskytovaných rôznymi podnikmi.

⁽¹¹⁸⁾ Na základe vnútroštátnych pravidiel možno stanoviť rôzne spôsoby vykonávania. V rámci systému poukazov na pripojenie sa môžu napríklad stanoviť platby priamo koncovým používateľom alebo priamo poskytovateľovi služieb, ktorého si koncoví používatelia vyberú.

⁽¹¹⁹⁾ Pozri rozhodnutie Komisie C(2021) 9549 final z 15. decembra 2021, vec SA.57496 (2021/N) – Taliansko – Poukazy na širokopásmové pripojenie pre MSP (Ú. v. EÚ C 33, 21.1.2022, s. 1).

197. V záujme minimalizácie narušenia trhu členské štáty musia vykonať posúdenie trhu a identifikovať oprávnených poskytovateľov, ktorí sú prítomní v danej oblasti, a musí zozbierať informácie na výpočet ich podielu na trhu. V posúdení trhu sa musí určiť, či by systém poukazov na pripojenie mohol neprimerane zvýhodniť niektorých prevádzkovateľov na úkor ostatných a prípadne posilniť ich dominantné postavenie na (miestnom) trhu. V posúdení trhu sa musí zároveň stanoviť skutočná potreba zavedenia systému poukazov na pripojenie, a to porovnaním situácie v oblasti (oblastiach) intervencie so situáciou v iných oblastiach členského štátu alebo Únie. Na posúdenie systému poukazov a rozhodnutie o ňom zároveň možno preskúmať trendy využívania koncovými používateľmi.
198. Členské štáty musia uskutočniť verejnú konzultáciu o hlavných charakteristikách systému. Verejná konzultácia musí trvať najmenej 30 dní.
199. Aby bol poskytovateľ širokopásmových služieb oprávnený, ak je vertikálne integrovaný a má podiel na maloobchodnom trhu vyšší ako 25 %, musí ponúkať na zodpovedajúcom trhu veľkoobchodného prístupu produkty veľkoobchodného prístupu, na základe ktorých bude môcť každý žiadateľ o prístup poskytovať oprávnené služby za otvorených, transparentných a nediskriminačných podmienok. Cena za veľkoobchodný prístup sa musí stanoviť v súlade so zásadami uvedenými v oddiele 5.2.4.4.8.
200. Aby sa obmedzili negatívne účinky na hospodársku súťaž, trvanie systému poukazov na pripojenie nesmie v zásade presiahnuť 3 roky ⁽¹²⁰⁾. Platnosť poukazov pre jednotlivých koncových používateľov nesmie presiahnuť 2 roky.
201. Okrem toho musia členské štáty splniť požiadavky stanovené v oddiele 7, ktoré sa týkajú transparentnosti, podávania správ a monitorovania.

7. TRANSPARENTNOSŤ, PODÁVANIE SPRÁV A MONITOROVANIE

7.1. Transparentnosť

202. Členské štáty musia v module Komisie pre transparentné pridelenie pomoci ⁽¹²¹⁾ alebo na súhrnnom webovom sídle štátnej pomoci na celoštátnej alebo regionálnej úrovni uverejniť:
- a) úplné znenie rozhodnutia, ktorým sa schvaľuje schéma pomoci alebo individuálna pomoc a jej vykonávacie ustanovenia, alebo odkaz naň;
 - b) informácie o každom poskytnutí individuálnej pomoci presahujúcej výšku 100 000 EUR v súlade s prílohou II.
203. Informácie uvedené v bode 203.b) sa musia uverejniť do šiestich mesiacov odo dňa poskytnutia pomoci alebo v prípade pomoci vo forme daňových zvýhodnení do jedného roka odo dňa lehoty na predloženie daňového priznania ⁽¹²²⁾.
204. Členské štáty musia usporiadať svoje súhrnné webové sídla týkajúce sa štátnej pomoci, na ktoré sa odkazuje v bode 203, takým spôsobom, aby umožňovali jednoduchý prístup k informáciám. V prípade neoprávnenej pomoci, ktorá bola následne uznaná za zlučiteľnú, musia členské štáty uverejniť informácie do šiestich mesiacov odo dňa rozhodnutia Komisie, ktorým vyhlásila pomoc za zlučiteľnú.
205. Aby sa umožnilo presadzovanie pravidiel štátnej pomoci podľa zmluvy, informácie musia byť k dispozícii najmenej 10 rokov od dátumu poskytnutia pomoci. Informácie sa musia uverejniť v nechránenom tabuľkovom formáte, ktorý umožňuje efektívne vyhľadávanie, extrahovanie, sťahovanie a jednoduché uverejňovanie na internete, napríklad vo formáte CSV alebo XML. Prístup k webovému sídlu sa musí širokej verejnosti umožniť bez obmedzení vrátane predchádzajúcej registrácie používateľov.
206. Komisia na svojom webovom sídle uverejní odkaz na webové sídlo štátnej pomoci na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni, na ktoré sa odkazuje v bode 203.

⁽¹²⁰⁾ Za výnimočných okolností možno v náležite odôvodnených prípadoch po posúdení Komisie platnosť systému poukazov na pripojenie predĺžiť, pokiaľ to neprimerane nenaruša obchodné podmienky v rozsahu, ktorý je v rozpore so spoločným záujmom.

⁽¹²¹⁾ Verejné vyhľadávanie v databáze transparentnosti poskytovania štátnej pomoci, k dispozícii na adrese: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=sk>.

⁽¹²²⁾ Ak neexistuje žiadna formálna požiadavka na ročné vyhlásenie, na účely kódovania sa za dátum poskytnutia pomoci bude považovať 31. december roku, na ktorý bola pomoc poskytnutá.

7.2. Podávanie správ

207. Podľa nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589⁽¹²³⁾ a nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004⁽¹²⁴⁾ sú členské štáty povinné predkladať Komisii výročné správy v súvislosti s každým opatrením pomoci schváleným podľa týchto usmernení.
208. Okrem výročných správ uvedených v bode 208 musia členské štáty Komisii každé dva roky predložiť správu, ktorá obsahuje kľúčové informácie o opatreniach pomoci schválených podľa týchto usmernení, v súlade s prílohou III.

7.3. Monitorovanie

209. Členské štáty musia uchovávať podrobné záznamy o všetkých opatreniach pomoci. Tieto záznamy musia obsahovať všetky informácie potrebné na posúdenie, či sú splnené všetky podmienky týkajúce sa zlučiteľnosti vyplývajúce z týchto usmernení. Členské štáty musia tieto záznamy uchovávať desať rokov od dátumu poskytnutia pomoci a na požiadanie ich musia predložiť Komisii.

8. PLÁN HODNOTENIA EX POST

210. Aby sa ďalej zabezpečilo, že narušenia hospodárskej súťaže a obchodu sú obmedzené, Komisia môže vyžadovať, aby schémy podliehali hodnoteniu *ex post* s cieľom overiť a) splnenie predpokladov a podmienok, na základe ktorých boli vyhlásené za zlučiteľné s vnútorným trhom; b) účinnosť opatrenia pomoci na základe vopred stanovených cieľov; c) vplyv opatrenia pomoci na trhy a hospodársku súťaž, aby sa zaručilo, že počas trvania schémy pomoci nevzniknú žiadne nežiaduce rušivé účinky, ktoré by boli v rozpore so záujmami Únie⁽¹²⁵⁾.
211. Hodnotenie *ex post* sa bude vyžadovať v prípade schém, ktoré majú k dispozícii veľký rozpočet alebo ktoré sa vyznačujú inováciami, alebo ak sa predpokladajú rozsiahly trh, dôležitá technológia alebo výrazné regulačné zmeny. V každom prípade sa bude hodnotenie *ex post* vyžadovať v prípade schém, pri ktorých rozpočet štátnej pomoci alebo účtované výdavky presahujú 150 miliónov EUR v ktoromkoľvek danom roku alebo 750 miliónov EUR počas ich celkového trvania. Celkové trvanie schém je v podstate kombinované trvanie schémy a akejkoľvek predchádzajúcej schémy zahŕňajúcej podobný cieľ a podobnú zemepisnú oblasť, počnúc uverejnením týchto usmernení. Vzhľadom na ciele hodnotenia a aby nevznikla neprimeraná záťaž pre členské štáty a malé projekty pomoci, sa počnúc uverejnením týchto usmernení hodnotenia *ex post* vyžadujú iba v prípade schém pomoci, ktorých celkové trvanie presahuje tri roky.
212. Požiadavka na hodnotenie *ex post* sa nemusí dodržať v prípade schém pomoci, ktoré sú bezprostredným pokračovateľom schémy zahŕňajúcej podobný cieľ a podobnú zemepisnú oblasť, ktoré boli predmetom hodnotenia, ich záverečná hodnotiacia správa bola v súlade s plánom hodnotenia, ktorý schválila Komisia, a nevedli k žiadnym negatívnym zisteniam. Schéma, ktorej záverečná hodnotiacia správa schémy nie je v súlade so schváleným plánom hodnotenia, musí byť s okamžitou platnosťou pozastavená.
213. Cieľom hodnotenia je overenie dosiahnutia základných predpokladov a podmienok zlučiteľnosti schémy, najmä potrebnosti a účinnosti opatrenia pomoci vzhľadom na jeho všeobecné a špecifické ciele. Mal by sa ním posúdiť aj vplyv schémy na hospodársku súťaž a obchod.
214. Pokiaľ ide o schémy pomoci, na ktoré sa vzťahuje požiadavka na hodnotenie uvedené v bode 212, členské štáty musia oznámiť návrh plánu hodnotenia, ktorý bude tvoriť neoddeliteľnú súčasť posúdenia schémy Komisiou. Plán sa musí oznámiť:
- a) spolu so schémou pomoci, ak rozpočtové prostriedky štátnej pomoci schémy presahujú 150 miliónov EUR v ktoromkoľvek danom roku alebo 750 miliónov EUR počas jej celkového trvania,
 - b) do 30 pracovných dní od akejkoľvek významnej zmeny, ktorá zvyšuje rozpočet schémy na viac ako 150 miliónov EUR v ktoromkoľvek danom roku alebo 750 miliónov EUR počas celého trvania schémy,

⁽¹²³⁾ Nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 248, 24.9.2015, s. 9).

⁽¹²⁴⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1).

⁽¹²⁵⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie C(2012) 8223 final z 20. novembra 2012, vec SA.33671 (2012/N) –Spojené kráľovstvo – Vnútroštátny systém širokopásmového pripojenia pre Spojené kráľovstvo –Broadband Delivery UK (Ú. v. EÚ C 16, 19.1.2013, s. 2).

- c) pokiaľ ide o schémy, na ktoré sa nevzťahuje písmeno a) ani b), do 30 pracovných dní po zaznamenaní výdavkov v rámci schémy v oficiálnych účtoch v ktoromkoľvek roku vo výške viac ako 150 miliónov EUR.
215. Návrh plánu hodnotenia musí byť v súlade so spoločnými metodickými zásadami, ktoré stanovila Komisia ⁽¹²⁶⁾. Členské štáty musia zverejniť plán hodnotenia schválený Komisiou.
216. Hodnotenie *ex post* musí vykonať odborník nezávislý od orgánu poskytujúceho pomoc na základe plánu hodnotenia. Každé hodnotenie musí zahŕňať aspoň jednu priebežnú a jednu záverečnú hodnotiacu správu. Členské štáty musia zverejniť obe správy.
217. Konečná verzia hodnotiacej správy sa musí predložiť Komisii včas, aby sa jej umožnilo posúdenie prípadného predĺženia schémy pomoci a najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím jej platnosti. Táto lehota sa môže skrátiť v prípade schém, pri ktorých vznikla požiadavka na hodnotenie v posledných dvoch rokoch ich vykonávania. Presný rozsah a spôsob každého hodnotenia budú stanovené v rozhodnutí o schválení schémy pomoci. V oznámení každého následného opatrenia pomoci s podobným cieľom treba opísať, akým spôsobom sa zohľadnili výsledky hodnotenia.

9. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

218. Komisia uplatní zásady stanovené v týchto usmerneniach od dňa nasledujúceho po ich uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
219. Komisia uplatní zásady stanovené v týchto usmerneniach na notifikovanú pomoc, pri ktorej je potrebné prijať rozhodnutie, po uverejnení týchto usmernení v *Úradnom vestníku Európskej únie*, a to aj v prípade pomoci notifikovanej pred týmto dátumom.
220. V súlade s oznámením Komisie o určení pravidiel uplatniteľných na posúdenie neoprávnene poskytnutej štátnej pomoci ⁽¹²⁷⁾ Komisia uplatní pravidlá účinné v čase poskytnutia neoprávnene poskytnutej pomoci. Komisia bude uplatňovať zásady stanovené v týchto usmerneniach rovnako v prípade neoprávnene poskytnutej pomoci, ktorá bola poskytnutá po dni ich uverejnenia.
221. Komisia na základe článku 108 ods. 1 zmluvy navrhuje členským štátom tieto primerané opatrenia:
- Členské štáty musia v prípade potreby zmeniť svoje existujúce schémy pomoci, aby zabezpečili ich súlad s oddielom 7.1 týchto usmernení do dvanástich mesiacov po ich uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*;
 - Členské štáty by mali vyjadriť svoj výslovný a bezpodmienečný súhlas s primeranými opatreniami (vrátane ich zmien) navrhovanými v písmene a) do dvoch mesiacov odo dňa uverejnenia týchto usmernení v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Ak Komisia do dvoch mesiacov nedostane odpoveď, bude predpokladať, že daný členský štát nesúhlasí s navrhovanými opatreniami.

⁽¹²⁶⁾ Pracovný dokument útvarov Komisie, Spoločná metodika na hodnotenie štátnej pomoci, 28. mája 2014, SWD(2014) 179 final, alebo ktorékoľvek následné dokumenty.

⁽¹²⁷⁾ Ú. v. ES C 119, 22.5.2002, s. 22.

PRÍLOHA I

Mapovanie pevných a mobilných prístupových sietí – najlepšie postupy uvedené v oddiele 5.2.2.4.1 týchto usmernení**1. Rozsah pôsobnosti**

V tejto prílohe sú uvedené najlepšie postupy na vykonávanie mapovania na podporu intervencií vo forme štátnej pomoci na účely zavádzania pevných a mobilných prístupových sietí.

Účelom tejto prílohy je pomôcť členským štátom koncipovať transparentnú metodiku na zber a hodnotenie informácií o dostupnosti a výkone sietí.

Táto príloha vychádza z metodiky vypracovanej v súlade s článkom 22 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 ⁽¹⁾ a s vykonávacími usmerneniami Orgánu európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) o geografických prieskumoch zavádzania sietí a dopĺňa ju na účely štátnej pomoci ⁽²⁾.

Táto príloha obsahuje najlepšie postupy v súvislosti s pevnými a mobilnými bezdrôtovými sieťami, pokiaľ ide o:

- a) kritériá na mapovanie výkonu sietí,
- b) informácie, ktoré môžu zbierať príslušné verejné orgány na účely overenia správnosti poskytnutých informácií,
- c) ďalšie informácie o infraštruktúre, ktoré môžu príslušné verejné orgány požadovať od prevádzkovateľov v osobitných situáciách, v ktorých je to riadne odôvodnené na účely vykonania dôkladného posúdenia ⁽³⁾.

2. Mapovanie pevných prístupových sietí**2.1. Kritériá mapovania výkonu pevných prístupových sietí**

Podľa bodu 73 písm. a) týchto usmernení musia členské štáty posúdiť výkon sietí vyjadrený aspoň z hľadiska rýchlosti sťahovania a odosielania dát, ktorá je alebo bude dostupná koncovým používateľom v podmienkach prevádzky v čase špičky.

Podmienkami prevádzky v čase špičky vymedzenými v bode 19 písm. k) týchto usmernení sa rozumejú podmienky, ktoré existujú, keď aspoň 10 % používateľov ⁽⁴⁾ súbežne prenáša obsah zo siete aj do siete pri menovitej špičkovej rýchlosti ⁽⁵⁾, ktorú každému z nich poskytuje prevádzkovateľ, čo zodpovedá bežnému vymedzeniu miery predimenzovania ⁽⁶⁾.

2.2. Informácie na účely overenia

S cieľom obmedziť riziká oportunistického správania zainteresovaných strán a zaistiť, že poskytované informácie sú dostatočné, konzistentné a spoľahlivé, aby sa predišlo oneskoreniu pri poskytovaní služieb v cieľovej oblasti, môžu príslušné verejné orgány vykonávajúce mapovanie rozhodnúť, že budú od zainteresovaných strán vyžadovať predloženie ďalších informácií týkajúcich sa ich sietí na účely overenia.

Príslušné verejné orgány môžu požiadať zainteresované strany, aby poskytli úplný opis metodiky použitej na výpočet ich dosiahnuteľného výkonu, okrem iného vrátane:

- a) použitej prístupovej sieťovej technológie (FTTH, FTTB, ADSL, VDSL, VDSL s vektorovaním, DOCSIS.x atď.) s kompletnou špecifikáciou príslušnej normy,

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií (Ú. v. EÚ L 321, 17.12.2018, s. 36).

⁽²⁾ Zasadnutie rady regulačných orgánov BoR (20) 42 a súvisiace zasadnutie BoR (21) 82.

⁽³⁾ Tieto informácie môžu prípadne podliehať dôvernému zaobchádzaniu v súlade s vnútroštátnym právom.

⁽⁴⁾ To zahŕňa pripojených aj potenciálnych používateľov.

⁽⁵⁾ Ide o špičkovú rýchlosť uvedenú v zmluvách koncových používateľov.

⁽⁶⁾ Tá istá sieťová infraštruktúra môže koncovým používateľom poskytovať odlišné úrovne výkonu v závislosti od toho, koľko používateľov je práve multiplexovaných v plne vytážených prepojeniach a aké sú ich menovité rýchlosti. Výkon závisí od počtu súbežne aktívnych používateľov (ktorý je vyšší v podmienkach prevádzky v čase špičky). Takýto „štatistický multiplexovací zisk“ (s mierou aktivity aspoň 10 %, t. j. 1:10) si zároveň vyžaduje, aby prevádzkovatelia použili dostatočne presné modely rozloženia používateľskej prevádzky.

- b) topológie siete (napríklad P2P alebo P2MP) vrátane zjednodušeného diagramu znázorňujúceho fyzické rozloženie káblov/vlákien (napríklad stromová topológia v prípade GPON),
- c) plne vyťažených prepojení v topológii siete, ktoré sú vymedzené ako úseky siete s vyšším štatistickým multiplexovacím ziskom, vrátane jasných informácií týkajúcich sa buď i) pomeru predimenzovania použitého na účely dimenzovania takehoto prepojenia (napríklad v medziazlovej sieti) alebo ii) plánovania kapacity pre takéto plne vyťažené prepojenia. Verejný orgán môže v každom prípade požiadať o štatistické údaje o dosiahnuteľnej rýchlosti pre koncového používateľa (napríklad priemerná alebo bežná rýchlosť alebo pravdepodobnosť dosiahnutia menovitej rýchlosti, ktorá sa má kedykoľvek poskytovať koncovému používateľovi, s uvedením predpokladov používateľského modelu).

2.3. Informácie na účely dôkladného overenia

Príslušné verejné orgány môžu rozhodnúť, že budú od zainteresovaných strán požadovať predloženie ďalších informácií o sieťových prvkoch a ich umiestnení na účely dôkladného overenia, napríklad na kontrolu metodiky použitej na výpočet predloženého výkonu.

Príslušné verejné orgány preto môžu požiadať zainteresované strany o predloženie ďalších informácií o prístupovej časti pevnej siete, okrem iného vrátane:

- a) umiestnenia skrií a káblovej vzdialenosti od skrine po domácnosť,
- b) jasných informácií o výpočtoch energetickej bilancie spoja (napríklad ako sa mapuje hladina výkonu prijatého signálu vzhľadom na rýchlosti prenosu v bitoch, použité rezervy pre energetickú bilanciu spoja atď.). Príslušné verejné orgány môžu požiadať prevádzkovateľov o poskytnutie všetkých príslušných energetických bilancií spojov použitých pri navrhovaní a dimenzovaní sieťových služieb vrátane ich kľúčových parametrov a opisu metodiky, ktorú prevádzkovateľ použil na vytvorenie energetickej bilancie spoja a jej zdôvodnenie.

3. Mapovanie mobilných a pevných bezdrôtových prístupových sietí

3.1. Kritériá mapovania výkonu mobilných a pevných bezdrôtových prístupových sietí

Na účely tejto metódy mapovania by mal členský štát požiadať zainteresované strany, aby pri výpočte výkonu svojej siete zohľadnili tieto zásady:

- a) použiť najlepšie postupy daného odvetvia ⁽⁷⁾ a zohľadniť pritom všetky podstatné vplyvy na šírenie bezdrôtového signálu ⁽⁸⁾,
- b) založiť výpočet na 95 % pravdepodobnosti hraničného pokrytia bunky ⁽⁹⁾ dosiahnutia deklarovaneho výkonu a v každom prípade najmenej 95 % pravdepodobnosti dosiahnutia deklarovaneho výkonu v každom bode mriežky s ohľadom na možné zmeny podmienok šírenia spôsobené náhodnými účinkami a možnými zmenami bodov v posudzovanej oblasti (napríklad na úrovni adresy alebo na základe mriežok s maximálnym rozmerom 100 metrov x 100 metrov),
- c) pri určovaní predpokladaných podmienok prevádzky v čase špičky vychádzať z týchto podmienok:
 - i) v prípade mobilných sietí menovité zaťaženie buniek ⁽¹⁰⁾ najmenej 50 % alebo viac v prípade, že sú podmienky prevádzky v čase špičky výrazne vyššie,

⁽⁷⁾ Najlepšie postupy daného odvetvia sú modelovacie parametre, nástroje, plánovanie a hranice chýb, ktoré sú spoločné pri plánovaní bezdrôtových komunikačných systémov a obchodnej činnosti a ktoré v prípade overenia metodiky môžu odborníci v tejto oblasti považovať za dostatočne presné a správne.

⁽⁸⁾ Napríklad terén, budovu a rušenie pri odhadovaní výkonu prijatého signálu.

⁽⁹⁾ „Pravdepodobnosť hraničného pokrytia bunky“ je pravdepodobnosť, že na samotnom okraji oblasti pokrytia bude dosiahnutý minimálny výkon (maximálna deklarovaná vzdialenosť pokrytia v príslušnej oblasti). Výpočet musí byť založený na realistických simuláciách šírenia, výpočtoch energetickej bilancie spojov a dostatočných rezervách.

⁽¹⁰⁾ „Zaťaženie buniek“ znamená priemerný percentuálny podiel zdrojov základňovej stanice, ktoré koncoví používatelia využívajú na účely určitej služby.

- ii) v prípade pevných bezdrôtových prístupových sietí je potrebné na odvodenie príslušného zaťaženia buniek slúžiaceho na ďalšie výpočty použiť očakávané realistické podmienky prevádzky v čase špičky ⁽¹¹⁾,
- d) poskytnúť údaje o výkone na koncového používateľa a na základe vonkajších antén. Ak prijímaciu anténu zdieľa viacero koncových používateľov, malo by sa takisto počítať s rovnomerným rozdelením celkového výkonu medzi koncových používateľov ⁽¹²⁾,
- e) v prípade pokrytia s využitím viacerých technológií ⁽¹³⁾ a viacerých frekvencií ⁽¹⁴⁾ poskytnúť údaje o výkone za jednotlivé technológie a prevádzkové frekvencie pri zohľadnení skutočne dostupnej šírky pásma na jednotlivých frekvenciách. V prípade použitia frekvencií bez licencie je potrebné túto skutočnosť jasne uviesť.

Pri poskytovaní informácií žiadateľskému subjektu by prevádzkovatelia mali zvážiť najmä:

- a) typ ⁽¹⁵⁾ medziužlovej siete a jej kapacitu pre každú základňovú stanicu ⁽¹⁶⁾,
- b) v prípade pevných bezdrôtových prístupových sietí počet obsluhovaných priestorov a priestorov nachádzajúcich sa v dosahu infraštruktúry v rámci každej počítanej mriežky.

3.2. Informácie na účely overenia

S cieľom obmedziť riziká oportunistického správania zainteresovaných strán a zaisťiť, že poskytované informácie budú dostatočné, konzistentné a spoľahlivé, aby sa predišlo oneskoreniu pri poskytovaní služieb v cieľovej oblasti, môžu príslušné verejné orgány vykonávajúce mapovanie rozhodnúť, že budú od zainteresovaných strán vyžadovať predloženie ďalších informácií na účely overenia.

Príslušné verejné orgány tak môžu požiadať zainteresované strany, aby poskytli úplný opis metodiky použitej na výpočet ich máp pokrytia, okrem iného vrátane:

- a) modelov šírenia a kľúčových parametrov na účely simulácie šírenia,
- b) všeobecných informácií o sieťových prvkoch, a najmä o anténach (napríklad prenosový výkon, MIMO, umiestnenie antén),
- c) kľúčových informácií o výpočte energetickej bilancie spoja (napríklad ako sa mapuje hladina výkonu prijatého signálu vzhľadom na rýchlosti prenosu v bitoch, použité rezervy pre energetickú bilanciu spoja atď.). Zainteresované strany by mali poskytnúť všetky príslušné energetické bilancie spojov použité pri navrhovaní a dimenzovaní sieťových služieb vrátane opisu toho, ako daná zainteresovaná strana vytvorila energetickú bilanciu spoja, a zdôvodnenia,
- d) umiestnenia sídiel buniek,
- e) vlastností medziužlovej siete.

3.3. Informácie na účely dôkladného overenia

Príslušné verejné orgány môžu rozhodnúť, že budú od zainteresovaných strán požadovať predloženie ďalších informácií o sieťových prvkoch a ich umiestnení na účely dôkladného overenia, napríklad na kontrolu metodiky použitej na výpočet predloženého výkonu. Príslušné verejné orgány preto môžu požiadať zainteresované strany o predloženie ďalších informácií o ich sieťach, okrem iného vrátane:

- a) počtu vysieláčov v každom sídle,
- b) výšky týchto vysieláčov od zemského povrchu,

⁽¹¹⁾ Ak sa nepoužije odhad prevádzky v čase špičky, malo by sa v prípade pevnej bezdrôtovej prístupovej siete použiť menovité 90 % zaťaženie buniek. Vyššie zaťaženie buniek v prípade pevného bezdrôtového prístupu (v porovnaní s mobilnými sieťami) zohľadňuje očakávaný odlišný spôsob používania, ktorý vedie k vyššej konkurencii pri používaní zdieľaných zdrojov používanej základňovej stanice.

⁽¹²⁾ V prípade pevného bezdrôtového prístupu sa to môže vzťahovať na zdieľané strešné antény viacbytovej budovy.

⁽¹³⁾ Medzi dané technológie patria: technológie 3G UMTS a HSPA, technológie 4G LTE alebo LTE-advanced, 5G, buď 3GPP verzia 15 [nesamostatná sieť New Radio (NR) s jadrovou sieťou 4G] alebo samostatná NR (s domácou jadrovou sieťou 5G) a ďalšie nové technológie (napr. 3GPP verzia 16). Odporúča sa, aby verejný orgán zhromažďoval informácie o použitých technológiách založených na 3GPP (aspoň verzie 3GPP).

⁽¹⁴⁾ To slúži na oddelenie frekvenčného pásma pod 6 GHz a frekvenčného pásma mm vln, ktoré sa často používajú pre rozličné kategórie služieb.

⁽¹⁵⁾ Optické vlákno, vysokospoľahlivý metalický Ethernet, bezdrôtová atď.

⁽¹⁶⁾ V prípade optického pripojenia možno toto bežne pokladať za dostatočné.

- c) počtu sektorov v každom sídle bunky,
 - d) technológie použitej vo vysielачi vrátane MIMO, dostupnej šírky pásma kanála,
 - e) účinného izotropného prenosového výkonu každého vysielачa.
-

PRÍLOHA II

Informácie, ktoré majú uverejniť členské štáty podľa bodu 202 písm. b) týchto usmernení

V informáciách o poskytovaní individuálnej pomoci, na ktorú sa odkazuje v bode 202 písm. b) týchto usmernení, musia byť uvedené tieto údaje ⁽¹⁾:

- a) totožnosť jednotlivého príjemcu pomoci:
 - i) meno/názov,
 - ii) identifikačný kód príjemcu,
- b) typ príjemcu pomoci v čase podania žiadosti:
 - i) MSP,
 - ii) veľký podnik,
- c) región, v ktorom príjemca pomoci sídli, na úrovni NUTS II alebo nižšej,
- d) hlavné odvetvie alebo činnosť príjemcu pomoci, kam má smerovať daná pomoc, s určením pomocou skupiny NACE (trojmiestny číselný kód) ⁽²⁾,
- e) prvok pomoci vyjadrený v plnej výške v národnej mene, V prípade schém vo forme daňového zvýhodnenia môžu byť informácie o sumách individuálnej pomoci ⁽³⁾ uvádzané v týchto rozpätiach (v miliónoch EUR):
 - [0,1 – 0,5],
 - [0,5 – 1],
 - [1 – 2],
 - [2 – 5],
 - [5 – 10],
 - [10 – 30],
 - [30 – 60],
 - [60 – 100],
 - [100 – 250],
 - [250 a viac].
- f) pokiaľ sa líši od prvku pomoci, nominálna výška pomoci vyjadrená v plnej výške v národnej mene ⁽⁴⁾,
- g) nástroj pomoci ⁽⁵⁾:
 - i) grant/bonifikácia úrokovej sadzby/odpísanie dlhu,
 - ii) pôžička/vratné preddavky/návratný grant,
 - iii) záruka,
 - iv) daňové zvýhodnenie alebo oslobodenie od dane,

⁽¹⁾ S výnimkou obchodného tajomstva a iných dôverných informácií v riadne odôvodnených prípadoch a so súhlasom Komisie [oznámenie Komisie o služobnom tajomstve v rozhodnutiach o štátnej pomoci, K(2003) 4582, (Ú. v. EÚ C 297, 9.12.2003, s. 6)].

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 z 20. decembra 2006, ktorým sa zavádza štatistická klasifikácia ekonomických činností NACE Revision 2 a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3037/90 a niektoré nariadenia ES o osobitných oblastiach štatistiky (Ú. v. EÚ L 393, 30.12.2006, s. 1).

⁽³⁾ Suma, ktorá sa má zverejniť, je maximálne povolené daňové zvýhodnenie, a nie suma odpočítaná každoročne (napr. pokiaľ ide o daňovú úľavu, musí sa zverejniť maximálna povolená daňová úľava, a nie skutočná suma, ktorá môže závisieť od zdaniteľných výnosov a môže sa meniť každý rok).

⁽⁴⁾ Ekvivalent hrubého grantu alebo prípadne výška investície. Pri prevádzkovej pomoci sa môže uviesť ročná výška pomoci na jedného príjemcu pomoci. V prípade fiškálnych schém možno túto sumu uviesť v rozpätiach stanovených v písmene e) tejto prílohy. Suma, ktorá sa má zverejniť, je maximálne povolené daňové zvýhodnenie, a nie suma odpočítaná každoročne (napríklad pokiaľ ide o daňovú úľavu, má sa zverejniť maximálna povolená daňová úľava, a nie skutočná suma, ktorá môže závisieť od zdaniteľného výnosu a môže sa meniť každý rok).

⁽⁵⁾ Ak sa pomoc poskytuje prostredníctvom viacerých nástrojov pomoci, uvedie sa výška pomoci pre každý nástroj.

- v) rizikové financovanie,
 - vi) iné (uved'te),
 - vii) dátum poskytnutia a dátum zverejnenia,
 - viii) účel pomoci,
 - h) totožnosť orgánu alebo orgánov poskytujúcich pomoc,
 - i) v prípade potreby názov povereného subjektu a názvy vybraných finančných sprostredkovateľov,
 - j) referenčné číslo opatrenia pomoci, ktoré sa uvádza v rozhodnutí schválenom na základe týchto usmernení.
-

PRÍLNOHA III

Informácie, ktoré majú poskytnúť členské štáty podľa bodu 208 týchto usmernení

Správa, ktorá sa uvádza v bode 208 týchto usmernení, musí obsahovať za príslušné vykazovacie obdobie a za každý jeden projekt vykonávaný na základe opatrenia pomoci schváleného podľa týchto usmernení nasledujúce informácie:

- a) meno/názov príjemcu alebo príjemcov pomoci,
- b) celkové náklady (alebo odhadované celkové náklady) projektu a priemerné náklady na jednotlivé priestory nachádzajúce sa v dosahu infraštruktúry,
- c) výška pridelenej pomoci a výdavky na pomoc,
- d) intenzita pomoci,
- e) zdroje verejného financovania,
- f) miery pokrytia a počty pred štátnou intervenciou a po nej,
- g) v prípade projektov, ktorými sa podporuje zavádzanie širokopásmových sietí:
 - i) dátum, kedy sa sieť začala využívať,
 - ii) technológia používaná v sieti financovanej z verejných prostriedkov,
 - iii) rýchlosť odosielania a sťahovania dát poskytovaných služieb,
 - iv) ponúkané prístupové produkty na veľkoobchodnej úrovni vrátane podmienok prístupu a cien/metodiky cenotvorby,
 - v) prístupové produkty na veľkoobchodnej úrovni prípadne požadované v rámci primeraných požiadaviek a spracovanie takýchto žiadostí,
 - vi) počet záujemcov o prístup a poskytovateľov služieb využívajúcich prístupové produkty na veľkoobchodnej úrovni,
 - vii) maloobchodné ceny pred vykonaním opatrenia a po jeho vykonaní,
 - viii) počet priestorov nachádzajúcich sa v dosahu infraštruktúru financovanej z verejných zdrojov,
 - ix) miery využitia,
- h) v prípade projektov na podporu využívania služieb širokopásmového pripojenia, ako sú systémy poukazov:
 - i) trvanie opatrenia pomoci,
 - ii) hodnota (-y) poukazov,
 - iii) typ oprávneného odberu/služieb vrátane zákazníckych zariadení, ako aj domových rozvodov a/alebo prípojkov v súkromných priestoroch,
 - iv) miery využitia pred vykonaním opatrenia a po ňom a počet koncových používateľov, ktorí mali prospech z opatrenia pomoci (podľa kategórií, napríklad jednotliví koncoví používatelia alebo MSP, a podľa druhu podporovaného odberu/služby),
 - v) počet oprávnených poskytovateľov širokopásmového pripojenia,
 - vi) počet poskytovateľov širokopásmových služieb, ktorí skutočne využili opatrenie pomoci,
 - vii) vývoj postavenia prevádzkovateľov na trhu podľa druhu podporovaného odberu/služieb a pri zohľadnení príslušnej infraštruktúry a technológií (FTTH, FTTC, DOCSIS, FWA atď.),
 - viii) veľkoobchodné a maloobchodné ceny pred vykonaním opatrenia a po jeho vykonaní.

PRÍLOHA IV

Bežné intervencie na podporu širokopásmového pripojenia

Komisia vo svojej rozhodovacej praxi zaznamenala určité mechanizmy financovania, ktoré používajú viaceré členské štáty na podporu zavádzania širokopásmového pripojenia a ktoré zvyčajne predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 zmluvy. Nasledujúci opis typických intervenčných modelov je názorný a demonštratívny, lebo verejné orgány mohli vyvinúť rôzne spôsoby zavedenia širokopásmového pripojenia alebo sa odchýliť od modelov opísaných v nasledujúcich bodoch.

1. Model financovania na preklenutie priepasti: V prípade modelu financovania na preklenutie priepasti ⁽¹⁾ členské štáty ⁽²⁾ podporujú zavádzanie pevných alebo mobilných sietí tak, že udeľujú priame peňažné granty alebo dotácie investorom do širokopásmového pripojenia ⁽³⁾ na účely naprojektovania, vybudovania, spravovania a komerčného využitia siete, pri zohľadnení relevantných príjmov a primeraného zisku. V prípade modelu financovania na preklenutie priepasti sa primeraný zisk stanoví ako miera návratnosti kapitálu, ktorá by bola potrebná pre investora, pri zohľadnení úrovne rizika špecifickej pre širokopásmové odvetvie a druh poskytovaných služieb. Požadovaná miera návratnosti kapitálu sa zvyčajne určuje na základe vážených priemerných kapitálových nákladov (ďalej len „WACC“). Pri určovaní toho, čo predstavuje primeraný zisk, členské štáty zvyčajne zavedú stimulujúce kritériá týkajúce sa najmä kvality poskytovanej služby a ziskov z efektívnosti produkcie. Výška všetkých odmien spojených so zvýšením efektívnosti produkcie sa stanoví na takú úroveň, aby sa tento zisk mohol vyvážene rozdeliť medzi investora do širokopásmového pripojenia a členský štát alebo iných koncových používateľov. V rámci modelu financovania na preklenutie priepasti je vybudovaná infraštruktúra obvykle plne vo vlastníctve príjemcu pomoci, ktorý znáša riziká súvisiace s budovaním novej infraštruktúry a prilákaním dostatočného množstva zákazníkov.
2. Model materiálnej podpory: členské štáty podporujú zavádzanie pevnej alebo mobilnej širokopásmovej siete tak, že prevádzkovateľom širokopásmovej siete dávajú k dispozícii existujúcu alebo novo vybudovanú infraštruktúru. Táto podpora má rôznu podobu, pričom najčastejšie ide o poskytnutie pasívnej širokopásmovej infraštruktúry zo strany členských štátov prostredníctvom stavebno-inžinierskych prác (napríklad vybudovaním cesty), zavedenia káblovodov alebo nenavštieňovaných optických vlákien alebo sprístupnenia existujúcej infraštruktúry (napríklad káblovodov, stĺpov alebo veží).
3. Priamy investičný model: členské štáty vybudujú pevnú alebo mobilnú sieť a prevádzkujú ju priamo prostredníctvom oddelenia verejnej správy alebo prostredníctvom interného prevádzkovateľa ⁽⁴⁾. Sieť financovaná štátom býva často prevádzkovaná ako výhradne veľkoobchodná sieť, ktorá je k dispozícii maloobchodným poskytovateľom širokopásmových služieb na nediskriminačnom základe.
4. Koncesionársky model: členské štáty financujú zavedenie pevnej alebo mobilnej širokopásmovej siete, ktorá zostáva vo verejnom vlastníctve, no jej prevádzka sa ponúka poskytovateľovi elektronických komunikácií prostredníctvom súťažného výberového konania s tým, aby sieť spravoval a komerčne využíval. Sieť môže prevádzkovať prevádzkovateľ širokopásmovej siete, ktorý bude poskytovať len veľkoobchodné služby alebo alternatívne veľkoobchodné aj maloobchodné služby.

⁽¹⁾ „Financovanie na preklenutie priepasti“ vo všeobecnosti odkazuje na rozdiel medzi investičnými nákladmi a očakávanými ziskami.

⁽²⁾ To zahŕňa akýkoľvek orgán verejnej moci.

⁽³⁾ Termín „investori“ označuje podniky alebo prevádzkovateľov širokopásmovej siete, ktorí investujú do vybudovania a zavedenia širokopásmových infraštruktúr.

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Komisie C(2011) 7285 v konečnom znení z 19. októbra 2011, vec N 330/2010 – Francúzsko – Programme national „Très Haut Débit“ – Volet B (Ú. v. EÚ C 364, 14.12.2011, s. 2), ktorý sa týkal rôznych foriem intervencií, okrem iného takej formy, pri ktorej môžu tzv. collectivités territoriales (miestne a regionálne orgány) prevádzkovať vlastné širokopásmové siete v rámci režimnej prevádzky.

IV

*(Informácie)*INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

RADA

Oznámenie určené fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom a orgánom, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia ustanovené v rozhodnutí Rady 2014/145/SZBP zmenenom rozhodnutím Rady (SZBP) 2023/193 a v nariadení Rady (EÚ) č. 269/2014 vykonávanom vykonávacím nariadením Rady (EÚ) 2023/192 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny

(2023/C 36/02)

Fyzické alebo právnické osoby, subjekty a orgány uvedené v prílohe k rozhodnutiu Rady 2014/145/SZBP ⁽¹⁾ zmenenému rozhodnutím Rady (SZBP) 2023/193 ⁽²⁾ a v prílohe I k nariadeniu Rady (EÚ) č. 269/2014 ⁽³⁾ vykonávanému vykonávacím nariadením Rady (EÚ) 2023/192 ⁽⁴⁾ o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny sa upozorňujú na tieto skutočnosti.

V článku 9 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 269/2014 sa stanovuje, že dotknuté fyzické alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány musia do 1. septembra 2022 alebo do šiestich týždňov od dátumu zaradenia na zoznam v prílohe I, podľa toho, čo nastane neskôr, poskytnúť informácie o finančných prostriedkoch a hospodárskych zdrojoch v rámci jurisdikcie členského štátu, ktoré im patria alebo ktoré majú v držbe alebo pod kontrolou, príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom sa tieto finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje nachádzajú. Musia spolupracovať s príslušným vnútroštátnym orgánom pri overovaní takýchto informácií. Nesplnenie týchto povinností sa bude považovať za obchádzanie opatrení zmrazenia finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov.

Informácie, ktoré sa majú poskytnúť, sa musia príslušnému orgánu daného členského štátu zaslať prostredníctvom webového sídla uvedeného v prílohe II k nariadeniu (EÚ) č. 269/2014 ⁽⁵⁾.

Povinnosť poskytnúť informácie podľa článku 9 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 269/2014 sa neuplatňuje do 1. januára 2023, pokiaľ ide o finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje nachádzajúce sa v členskom štáte, ktorý predtým stanovil podobnú povinnosť poskytovať informácie vo vnútroštátnych právnych predpisoch do 21. júla 2022.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 78, 17.3.2014, s. 16.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ LI 26, 30. januára 2023, s. 4.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 78, 17.3.2014, s. 6.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ LI 26, 30. januára 2023, s. 1.

⁽⁵⁾ Najnovšie konsolidované znenie je dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0269-20220916&qid=1666170179071>

EURÓPSKA KOMISIA

Výmenný kurz eura ⁽¹⁾

30. januára 2023

(2023/C 36/03)

1 euro =

Mena	Výmenný kurz	Mena	Výmenný kurz		
USD	Americký dolár	1,0903	CAD	Kanadský dolár	1,4532
JPY	Japonský jen	141,79	HKD	Hongkongský dolár	8,5415
DKK	Dánska koruna	7,4383	NZD	Novozélandský dolár	1,6778
GBP	Britská libra	0,87978	SGD	Singapurský dolár	1,4310
SEK	Švédska koruna	11,2620	KRW	Juhokórejský won	1 338,87
CHF	Švajčiarsky frank	1,0045	ZAR	Juhoafrický rand	18,8890
ISK	Islandská koruna	153,30	CNY	Čínsky juan	7,3601
NOK	Nórska koruna	10,7925	IDR	Indonézska rupia	16 335,28
BGN	Bulharský lev	1,9558	MYR	Malajzijský ringgit	4,6272
CZK	Česká koruna	23,861	PHP	Filipínske peso	59,470
HUF	Maďarský forint	390,53	RUB	Ruský rubel'	
PLN	Poľský zlotý	4,7103	THB	Thajský baht	35,680
RON	Rumunský lei	4,9055	BRL	Brazílsky real	5,5654
TRY	Turecká líra	20,5063	MXN	Mexické peso	20,4870
AUD	Austrálsky dolár	1,5390	INR	Indická rupia	88,8885

⁽¹⁾ Zdroj: referenčný výmenný kurz publikovaný ECB.

V

(Oznamy)

KONANIA TÝKAJÚCE SA VYKONÁVANIA POLITIKY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

EURÓPSKA KOMISIA

Predbežné oznámenie o koncentracii**(Vec M.10999 – SABIC AN / ETG WORLD / EIHL)****Vec, ktorá môže byť posúdená v rámci zjednodušeného postupu****(Text s významom pre EHP)**

(2023/C 36/04)

1. Komisii bolo 20. januára 2023 podľa článku 4 nariadenia Rady (ES) č. 139/2004⁽¹⁾ doručené oznámenie o zamýšľanej koncentrácii.

Toto oznámenie sa týka týchto podnikov:

- SABIC Agri-Nutrients Company („SABIC AN“, Saudskoarabské kráľovstvo), pod kontrolou podniku Saudi Basic Industries Corporation („SABIC“, Saudskoarabské kráľovstvo), ktorý je zase kontrolovaný podnikom Saudi Arabian Oil Company („Saudi Aramco“, Saudskoarabské kráľovstvo),
- ETC Group („ETG World“, Maurícius),
- ETG Inputs Holdco Limited („EIHL“, Spojené arabské emiráty), v súčasnosti pod spoločnou kontrolou podnikov ETG World a Government Employees Pension Fund of South Africa, ktorý je reprezentovaný spoločnosťou Public Investment Corporation SOC Limited of South Africa („PIC“, Južná Afrika).

Podniky SABIC AN a ETG World získajú v zmysle článku 3 ods. 1 písm. b) a článku 3 ods. 4 nariadenia o fúziách spoločnú kontrolu nad podnikom EIHL.

Koncentrácia sa uskutočňuje prostredníctvom kúpy akcií.

2. Predmet činnosti dotknutých podnikov:

- SABIC AN vyrába rôzne hnojivé materiály, ktoré predáva najmä zákazníkom v Saudskej Arábii,
- ETG World je nadnárodný konglomerát s rozmanitým portfóliom expertízy vo viacerých sektoroch ako poľnohospodárske hnojivá (prostredníctvom EIHL), logistika, predaj a spracovanie, optimalizácia dodávateľského reťazca, digitálna transformácia a energetika,
- EIHL je dovozca, zmiešavateľ a distribútor hnojív so zameraním na africký kontinent; nepôsobí v EHP. Hlavnou činnosťou EIHL je nadobúdať suroviny na hnojivá, miešať ich do hnojivých zmesí a tie distribuovať maloobchodníkom a priamo konečným zákazníkom.

3. Na základe predbežného posúdenia sa Komisia domnieva, že oznámená transakcia by mohla patriť do rozsahu pôsobnosti nariadenia o fúziách. Tým však nie je dotknuté konečné rozhodnutie v tejto veci.

(¹) Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1 („nariadenie o fúziách“).

V súlade s oznámením Komisie o zjednodušenom postupe pri riešení niektorých koncentrácií podľa nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 ⁽²⁾ treba uviesť, že túto vec je možné posudzovať v súlade s postupom stanoveným v uvedenom oznámení.

4. Komisia vyzýva zainteresované tretie strany, aby jej predložili prípadné pripomienky k zamýšľanej koncentrácii.

Pripomienky musia byť Komisii doručené najneskôr 10 dní odo dňa uverejnenia tohto oznámenia. Vždy je nutné uviesť túto referenčnú značku:

M.10999 – SABIC AN / ETG WORLD / EIHL

Pripomienky možno Komisii zaslať e-mailom alebo poštou. Použite tieto kontaktné údaje:

E-mail: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

Poštová adresa:

European Commission
Directorate – General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 366, 14.12.2013, s. 5.

INÉ AKTY

EURÓPSKA KOMISIA

Uverejnenie žiadosti o zmenu špecifikácie výrobku na úrovni Únie v súvislosti s názvom v sektore vinohradníctva a vinárstva v zmysle článku 97 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013.

(2023/C 36/05)

Týmto uverejnením sa poskytuje právo vzniesť námietku proti žiadosti podľa článku 98 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 ⁽¹⁾ do dvoch mesiacov od dátumu tohto uverejnenia.

ŽIADOSŤ O ZMENU ŠPECIFIKÁCIE VÝROBKU NA ÚROVNI ÚNIE

„Monti Lessini“

PDO-IT-A0462-AM02

Dátum žiadosti: 23. 9. 2021

1. Žiadateľ a oprávnený záujem

Consorzio Tutela Vini Lessini Durello

Dobrovoľné združenie na ochranu vín, na ktoré sa vzťahuje chránené označenie pôvodu (CHOP).

2. Položky v špecifikácii výrobku, ktorých sa zmena týka

- Názov výrobku
- Kategória vinohradníckych/vinárskych výrobkov
- Súvislosť
- Obmedzenia uvádzania na trh

3. Opis a dôvody zmeny**3.1. Zavedenie kategórie „akostné šumivé vína“**

Zmena sa týka zavedenia kategórie „akostné šumivé vína“ vrátane verzí Riserva a Crémant.

Dôvodom tejto zmeny je umožniť výrobu kategórie vinárskych výrobkov, ktoré sa historicky vyrábali v oblasti s označením „Monti Lessini“. Vďaka moderným vinohradníckym a vinárskym výrobným technikám sa môžu vyrábať podľa špecifických a vysokých štandardov kvality, ktoré majú súvislosť so zemepisným pôvodom vína.

V tejto súvislosti je potrebné spomenúť, že táto kategória vín sa v oblasti, na ktorú sa vzťahuje označenie, vyrábala už od roku 2011, bola však následne zahrnutá v rámci označenia pôvodu „Lessini Durello“ z rovnakej oblasti.

Zmena je v súčasnosti potrebná, aby sa uspokojili nové výrobné a obchodné požiadavky pri súčasnom dodržiavaní tradícií.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671.

Hlavným cieľom je zviditeľniť kategóriu „akostné šumivé vína“ nesúce CHOP „Monti Lessini“, aby sa vytvorila užšia súvislosť medzi oblasťou a týmto šumivým vínom, na ktorého výrobu sa ako hlavná odroda používa hrozno Durella. Táto odroda sa mimoriadne hodí na výrobu šumivého vína, čo vyjadruje osobitný potenciál výrobných oblastí tohto CHOP, ktorá sa vyznačuje jedinečnými pôdnymi a klimatickými podmienkami a tradičnými vinárskymi výrobnými technikami.

Zmena sa týka týchto oddielov jednotného dokumentu: „Kategoríe vinohradníckych/vinárskych výrobkov“, „Opis vína (vín)“, „Osobitné enologické postupy“, „Maximálne výnosy“ a „Súvislosť so zemepisnou oblasťou“.

3.2. **Vloženie opisu povolených muštových odrôd pre kategóriu „akostné šumivé vína“**

Opis muštových odrôd novej kategórie „akostné šumivé vína“ sa vkladá v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi EÚ a vnútroštátnymi právnymi predpismi.

Konkrétne sa určuje, že hlavnou odrodou je Durella, ktorá musí pri výrobe tejto kategórie predstavovať aspoň 85 %. Odrody Garganega, Pinot Bianco, Chardonnay a Pinot Nero sa môžu použiť ako doplnkové odrody, nesmú však predstavovať viac ako 15 %.

Táto zmena si nevyžaduje žiadnu zmenu jednotného dokumentu, keďže odrody sa už uvádzajú v jeho oddiele 7 vzhľadom na to, že škála povolených odrôd je rovnaká ako v prípade vinárskych výrobkov s označením „Monti Lessini“ v kategórii „vína“.

3.3. **Vloženie výrobných výnosov a prirodzeného obsahu alkoholu v objem. % odrôd kategórie „akostné šumivé vína“**

Dôvodom tejto zmeny je skutočnosť, že podľa uplatniteľných právnych predpisov EÚ a vnútroštátnych právnych predpisov sa maximálny hektárový výnos a prirodzený obsah alkoholu v objem. % musia uviesť v prípade novej kategórie „akostné šumivé vína“.

Táto zmena sa týka oddielu o „maximálnych výnosoch“ jednotného dokumentu.

3.4. **Vloženie výnimky v súvislosti s výrobou vo vymedzenej oblasti pre kategóriu „akostné šumivé vína“**

Táto zmena sa týka vloženia výnimky v súvislosti s činnosťami pri výrobe vín novozavedenej kategórie „akostné šumivé vína“. Tieto činnosti možno v súlade s právom EÚ uskutočniť v každej časti územia územných jednotiek uvedených v oddiele „Vymedzená zemepisná oblasť“, ako aj vo vymedzenej výrobných oblastiach nachádzajúcej sa pozdĺž hraníc provincií Verona a Vicenza.

Táto zmena je potrebná s cieľom umožniť určitým výrobcům pokračovať v ich činnostiach súvisiacich s výrobou akostných šumivých vín mimo uvedenej vymedzenej oblasti, aby mohli využiť podniky tretej strany vybavené vhodnými technológiami na výrobu tohto druhu vín, najmä pokiaľ ide o fázu druhotného kvasenia.

Táto zmena sa týka oddielu „Ďalšie podmienky“ jednotného dokumentu.

3.5. **Vloženie pravidiel výroby vína kategórie „akostné šumivé vína“**

Zmena sa týka vloženia vinárskych výrobných techník povolených na výrobu novozavedenej kategórie „akostné šumivé vína“, ktorá zahŕňa verzie Riserva a Crémant.

Táto zmena je potrebná na určenie hlavných vinárskych výrobných techník v rámci novej kategórie „akostné šumivé vína“ vrátane verzií Riserva a Crémant. Pre každú z týchto verzií sa stanovujú konkrétne podrobnosti týkajúce sa spôsobu výroby, dĺžky vyzrievania vo fľaši a obsahu cukru.

Zmena sa týka oddielu „Osobitné enologické postupy“.

3.6. Vloženie opisu analytických a organoleptických vlastností kategórie „akostné šumivé vína“ vrátane verzií Riserva a Crémant

Zmena sa týka vloženia vlastností novozavedenej kategórie „akostné šumivé vína“ vrátane verzií Riserva a Crémant.

Dôvodom tejto zmeny je potreba zahrnúť informácie o kategórii „akostné šumivé vína“ (vrátane verzií Riserva a Crémant) v špecifikácii výrobku, v ktorých sa uvádzajú hlavné referenčné parametre pre jeho uvedenie na trh.

Zmena sa týka oddielu: „Opis vína (vín)“.

3.7. Vloženie opisu súvislosti s geografickým prostredím pre kategóriu „akostné šumivé vína“

Zmena sa týka vloženia opisu súvislosti s geografickým prostredím pre novú kategóriu „akostné šumivé vína“ vrátane verzií Riserva a Crémant.

Dôvodom tejto zmeny je preukázanie, že kvalitatívne požiadavky a špecifické vlastnosti novozavedených akostných šumivých vín vyplývajú v zásade zo špecifického geografického prostredia, ktoré sa tradične hodí na pestovanie viniča, a to vrátane príslušných prírodných a ľudských faktorov. Vloženie poukazuje na to, akým spôsobom sa snúbi druh pôd, nadmorská výška, orientácia a ľudské zdroje (pestovateľské postupy, systémy riadenia, ručný zber, systémy spracovania), výsledkom čoho je jedinečný výrobok, ktorý nemožno replikovať na inom mieste.

Táto zmena sa týka oddielu „Súvislosť so zemepisnou oblasťou“ jednotného dokumentu.

JEDNOTNÝ DOKUMENT

1. Názov výrobku

Monti Lessini

2. Druh zemepisného označenia

CHOP – chránené označenie pôvodu

3. Kategórie vinohradníckych/vinárskych výrobkov

1. Víno

5. Akostné šumivé víno

4. Opis vína (vín)

1. „Monti Lessini“ Durello

STRUČNÝ SLOVNÝ OPIS

— farba: slamovožltá rôznej intenzity,

— vôňa: jemne ovocná a výrazná,

— chuť: suchá, plná, polosuchá rôzneho stupňa, pričom sa vyznačuje tradične osviežujúcou chuťou,

— minimálny celkový obsah alkoholu (v obj. %): 10,50 obj. %,

— minimálny bezcukorný extrakt: 15,0 g/l.

Ktorékoľvek analytické parametre, ktoré nie sú uvedené v nasledujúcej tabuľke, zodpovedajú limitom stanoveným vo vnútroštátnych právnych predpisoch a v právnych predpisoch EÚ.

Všeobecné analytické vlastnosti

Maximálny celkový obsah alkoholu (v obj. %)	
Minimálny skutočný obsah alkoholu (v obj. %)	
Minimálna celková kyslosť	5,5 gramu na liter, vyjadrená ako kyselina vínna

Maximálny obsah prchavých kyselín (v miliekvivalentoch na liter)	
Maximálny celkový obsah oxidu siričitého (v miligramoch na liter)	

2. „Monti Lessini“ Bianco

STRUČNÝ SLOVNÝ OPIS

- farba: slamovožltá rôznej intenzity,
- vôňa: príjemná, výrazná,
- chuť: čerstvá, bohatá a harmonická,
- minimálny celkový obsah alkoholu (v obj. %): 11,50 obj. %,
- minimálny bezcukorný extrakt: 17,0 g/l.

Ktorékoľvek analytické parametre, ktoré nie sú uvedené v nasledujúcej tabuľke, zodpovedajú limitom stanoveným vo vnútroštátnych právnych predpisoch a v právnych predpisoch EÚ.

Všeobecné analytické vlastnosti	
Maximálny celkový obsah alkoholu (v obj. %)	
Minimálny skutočný obsah alkoholu (v obj. %)	
Minimálna celková kyslosť	4,5 gramu na liter, vyjadrená ako kyselina vínna
Maximálny obsah prchavých kyselín (v miliekvivalentoch na liter)	
Maximálny celkový obsah oxidu siričitého (v miligramoch na liter)	

3. „Monti Lessini“ Pinot Nero

STRUČNÝ SLOVNÝ OPIS

- farba: rubínovočervená s možnými odleskami granátovej,
- vôňa: delikátna, príjemná, výrazná,
- chuť: suchá, plná, príjemne horká,
- minimálny celkový obsah alkoholu (v obj. %): 12,5 obj. %,
- minimálny bezcukorný extrakt: 24,0 g/l.

Ktorékoľvek analytické parametre, ktoré nie sú uvedené v nasledujúcej tabuľke, zodpovedajú limitom stanoveným vo vnútroštátnych právnych predpisoch a v právnych predpisoch EÚ.

Všeobecné analytické vlastnosti	
Maximálny celkový obsah alkoholu (v obj. %)	
Minimálny skutočný obsah alkoholu (v obj. %)	
Minimálna celková kyslosť	4,5 gramu na liter, vyjadrená ako kyselina vínna
Maximálny obsah prchavých kyselín (v miliekvivalentoch na liter)	
Maximálny celkový obsah oxidu siričitého (v miligramoch na liter)	

4. „Monti Lessini“ Passito

STRUČNÝ SLOVNÝ OPIS

- farba: zlatožltá,
- vôňa: výrazná, intenzívna a ovocná,
- chuť: stredne sladká alebo sladká, harmonicky zamatová, plná,
- minimálny celkový obsah alkoholu (v obj. %): 14,50 obj. %,
- minimálny bezcukorný extrakt: 26,0 g/l.

Ktorékoľvek analytické parametre, ktoré nie sú uvedené v nasledujúcej tabuľke, zodpovedajú limitom stanoveným vo vnútroštátnych právnych predpisoch a v právnych predpisoch EÚ.

Všeobecné analytické vlastnosti	
Maximálny celkový obsah alkoholu (v obj. %)	
Minimálny skutočný obsah alkoholu (v obj. %)	11,50
Minimálna celková kyslosť	5,5 gramu na liter, vyjadrená ako kyselina vínna
Maximálny obsah prchavých kyselín (v miliekvivalentoch na liter)	
Maximálny celkový obsah oxidu siričitého (v miligramoch na liter)	

5. Akostné šumivé vína „Monti Lessini“

STRUČNÝ SLOVNÝ OPIS

- pena: jemná a dlhotrvajúca,
- farba: slamovožltá rôznej intenzity,
- vôňa: výrazná s jemným nádychom kvasiniek,
- chuť: „dosaggio zero“ alebo *pas dosé* až extra brut, brut, extra suchá, suchá a polosuchá
- minimálny celkový obsah alkoholu (v obj. %): 11,5 obj. %,
- minimálny bezcukorný extrakt: 15 g/l.

Ktorékoľvek analytické parametre, ktoré nie sú uvedené v nasledujúcej tabuľke, zodpovedajú limitom stanoveným vo vnútroštátnych právnych predpisoch a v právnych predpisoch EÚ.

Všeobecné analytické vlastnosti	
Maximálny celkový obsah alkoholu (v obj. %)	
Minimálny skutočný obsah alkoholu (v obj. %)	
Minimálna celková kyslosť	5,5 gramu na liter, vyjadrená ako kyselina vínna
Maximálny obsah prchavých kyselín (v miliekvivalentoch na liter)	
Maximálny celkový obsah oxidu siričitého (v miligramoch na liter)	

6. Akostné šumivé vína „Monti Lessini“ – Riserva

STRUČNÝ SLOVNÝ OPIS

- pena: jemná, intenzívna,
- farba: od slamovej rôznej intenzity po zlatožltú,
- vôňa: komplexná, rozvinuté tóny charakteristické pre dlhú dobu zrenia vo fľaši,
- chuť: „*dosaggio zero*“ alebo *pas dosé* až extra brut, brut, extra suchá, suchá a polosuchá
- minimálny bezcukorný extrakt: 15,00 g/l.

Ktorékoľvek analytické parametre, ktoré nie sú uvedené v nasledujúcej tabuľke, zodpovedajú limitom stanoveným vo vnútroštátnych právnych predpisoch a v právnych predpisoch EÚ.

Všeobecné analytické vlastnosti	
Maximálny celkový obsah alkoholu (v obj. %)	
Minimálny skutočný obsah alkoholu (v obj. %)	11,50
Minimálna celková kyslosť	5,5 gramu na liter, vyjadrená ako kyselina vínna
Maximálny obsah prchavých kyselín (v miliekvivalentoch na liter)	
Maximálny celkový obsah oxidu siričitého (v miligramoch na liter)	

7. Akostné šumivé vína „Monti Lessini“ – Crémant

STRUČNÝ SLOVNÝ OPIS

- pena: jemná, krémová,
- farba: slamovožltá rôznej intenzity s príležitostnými medenými odtieňmi,
- vôňa: delikátna, jemná s tónmi pripomínajúcimi sekundárnu fermentáciu vo fľaši,
- chuť: „*dosaggio zero*“ alebo *pas dosé* až extra brut, brut, extra suchá, suchá a polosuchá
- minimálny bezcukorný extrakt: 15,00 g/l.

Ktorékoľvek analytické parametre, ktoré nie sú uvedené v nasledujúcej tabuľke, zodpovedajú limitom stanoveným vo vnútroštátnych právnych predpisoch a v právnych predpisoch EÚ.

Všeobecné analytické vlastnosti	
Maximálny celkový obsah alkoholu (v obj. %)	
Minimálny skutočný obsah alkoholu (v obj. %)	11,50
Minimálna celková kyslosť	5,5 gramu na liter, vyjadrená ako kyselina vínna
Maximálny obsah prchavých kyselín (v miliekvivalentoch na liter)	
Maximálny celkový obsah oxidu siričitého (v miligramoch na liter)	

5. Vinárske výrobné postupy

a) Osobitné enologické postupy

Klasická metóda výroby šumivého vína

Osobitný enologický postup

Prirodzená sekundárna fermentácia vo fľaši s použitím klasickej metódy, a to v súlade s platnými pravidlami výroby šumivých vín.

b) Maximálne výnosy

1. „Monti Lessini“ Durello

16 000 kilogramov hrozna na hektár

2. „Monti Lessini“ Bianco

12 000 kilogramov hrozna na hektár

3. „Monti Lessini“ Pinot Nero

12 000 kilogramov hrozna na hektár

4. Akostné šumivé vína „Monti Lessini“

16 000 kilogramov hrozna na hektár

5. Akostné šumivé vína „Monti Lessini“ – Riserva

16 000 kilogramov hrozna na hektár

6. Akostné šumivé vína „Monti Lessini“ – Crémant

16 000 kilogramov hrozna na hektár

6. Vymedzená zemepisná oblasť

Oblasť výroby vín s kontrolovaným označením pôvodu „Monti Lessini“ zahŕňa:

a) provinciu Verona: celé územie obcí: Vestenanova, San Giovanni Ilarione a časť územia obcí: Montecchia di Crosara, Roncà, Cazzano di Tramigna, Tregnago a Badia Calavena;

b) provinciu Vicenza: celé územie obcí: Arzignano, Castelgomberto, Chiampo, Brogliano, Gambugliano, Trissino a časť územia obcí: Cornedo, Costabissara, Gambellara, Isola Vicentina, Malo, Marano Vicentino, Monte di Malo, Montebello Vicentino, Montecchio Maggiore, Montorso Vicentino, Nogarole Vicentino, San Vito di Leguzzano, Schio a Zermeghedo.

Hranica oblasti je takáto: na východe sa začína na hranici provincie Vicenza, v lokalite Calderina v nadmorskej výške 36 m, pokračuje pozdĺž cesty do obce Roncà, prechádza naprieč lokalitami Binello a Momello. Prechádza obcou Roncà a pokračuje pozdĺž cesty, ktorá pretína provinčnú cestu Monteforte – Montecchia až po hranicu obce Montecchia di Crosara. Pokračuje po hranici tejto obce do nadmorskej výšky 64 m a potom po ceste, ktorá opäť vedie k provinčnej ceste južne od vinohradníckeho družstva v obci Montecchia di Crosara. Na krátku vzdialenosť pokračuje smerom na sever pozdĺž provinčnej cesty Val d'Alpone až po most cez rovnomenný potok a potom pozdĺž miestnej cesty, ktorá prechádza lokalitami Molino, Castello a San Pietro južne od obce Montecchia di Corsara. Ďalej pokračuje po potok Rio Albo (nadmorská výška 85 m), ktorý ohraničuje túto oblasť, až do nadmorskej výšky 406 m južne od obcí Corgnan a Tolotti, kde dosiahne hranicu obce Cazzano di Tramigna. Hranica pokračuje pozdĺž miestnej cesty do obce Marsilio a sleduje geodetické prevýšenie po Rio V. Brà a V. Magragna až do nadmorskej výšky 149 m v lokalite Caliarì. Od lokality Caliarì pokračuje smerom na sever pozdĺž cesty, ktorá vedie do obce Campiano, až do lokality Panizzolo (nadmorská výška 209 m), kde prichádza k potoku Tramigna. Pokračuje pozdĺž potoka Tramigna smerom na sever až po hranicu obce Tregnano a potom túto hranicu kopíruje na krátku vzdialenosť smerom na západ, až do lokality Rovere (nadmorská výška 357 m a potom 284 m). Vedie pozdĺž cesty do obce Tregnano, pričom prechádza bodom s nadmorskou výškou 295 m, kde vchádza do obce Tregnano a pretína ju na hlavnej ceste až do nadmorskej výšky 330 m. Odtiaľ vstupuje na miestnu cestu do obce Marcemigo, pretína túto obec a prechádza do lokality Morini (nadmorská výška 481 m). Potom vedie pozdĺž provinčnej cesty do San Mauro di Saline (nadmorská výška 523 m). Pozdĺž provinčnej cesty sa tiahne do San Mauro di Saline (nadmorská výška 523 m). Pozdĺž provinčnej cesty do San Mauro di Saline smeruje na sever až do lokality Bettola na hranici s obcou Badia Calavena. Z lokality Bettola pokračuje pozdĺž miestnej cesty, ktorá vstupuje do údolia prechádzajúceho lokalitami Canovi, Valle, Antonelli, Riva, Fornari a prechádza na územie obce Badia Calavena. Z bodu s nadmorskou výškou 451 m vedie pozdĺž miestnej cesty smerom na východ a stúpa v lokalite Colli (nadmorská výška 734 m), kde sa stretáva s hranicou obce Vestenanova (nadmorská výška 643 m). Naďalej na miestnej ceste prechádza obcou Castervero, pokračuje až do obce Vestenavechia, kým nedosiahne centrum obce Vestenanova. Pokračuje pozdĺž

miestnej cesty až do Siveri a dosiahne lokalitu Alberomato. Odtiaľ prechádza obcou Bacchi až k hranici provincie Vicenza. Sleduje hranicu provincie smerom na sever do nadmorskej výšky 474 m a potom pozdĺž severnej hranice obce Chiampo smerom na východ a ďalej smerom na juh, až po priesečník tejto hranice s provinčnou cestou, ktorá spája Chiampo s obcou Nogarole Vicentino (nadmorská výška 468 m). Pokračuje pozdĺž tejto cesty za obcou Nogarole a ďalej pozdĺž cesty Selva di Trissino až do obce Capitello, za bod s nadmorskou výškou 543 m, kde sa stáča doľava pozdĺž chodníka vedúceho k akvaduktu. Prechádza pozdĺž chodníka cez mesto Prizzi, až sa v nadmorskej výške 530 m pripojí k ceste do obce Cornedo, ktorá prechádza obcami Pellizzari a Duello až po križovatku s miestnou cestou do obcí Caliarì, Stella a Ambrosi, pokračuje cez obec Grigio a potom sa opäť pripojí k provinčnej ceste do obce Cornedo. V obci Cornedo sa pripojí k štátnej ceste 246, ktorú kopíruje takmer až po most Nori, potom sa stočí východným smerom na miestnu cestu, ktorá prechádza obcami Colombara, Bastianci, Muzzolon a Milani (nadmorská výška 547 m). Odtiaľ pokračuje pozdĺž poľnej cesty severovýchodným smerom až po obec Crestani (nadmorská výška 532 m). Potom prechádza miestnou cestou do obcí Mieghi, Milani (nadmorská výška 626 m), Casare di Sopra, Casare di Sotto a Godeghe, až po križovatku s miestnou cestou Monte di Malo – Monte Magrè, ktorú kopíruje až po obec Monte Magrè. Odtiaľ vedie pozdĺž cesty do obce Magrè do nadmorskej výšky 294 m, pokračuje smerom na severozápad do nadmorskej výšky 214 m, prechádza pozdĺž cesty Valfreda až do obce Raga (nadmorská výška 414 m) a potom pokračuje po hranicu obcí Schio a Torrebelvicino, ktorou sa tiahne po bod s nadmorskou výškou 216 m. Odtiaľ vedie pozdĺž riečky Leogra až po most na štátnej ceste 46, pokračuje riečnou cestou až do bodu s nadmorskou výškou 188 m. Potom sleduje štátnu cestu 46 Schio – Vicenza až do lokality Fonte di Castelnovo. Prechádza touto lokalitou a ďalej vedie pozdĺž cesty Costabissara, pričom prechádza lokalitami Ca' de Tommasi a Pilastro.

Hranica oblasti potom kopíruje miestnu cestu z obce Costabissara do obce Creazzo, prechádza cez lokalitu S. Valentino, až dosiahne južnú hranicu obce Costabissara. Potom sa tiahne smerom na západ po južnej hranici obce Costabissara až na miesto, kde pretína cestu z obce Gambughiano smerujúcu do obce Sovizzo, pričom lemuje cestu Valdiezza. Ďalej vedie pozdĺž cesty do obce Castelgomberto, až po križovatku s cestou do obcí Busa, Pilotto a Vallorona na ľavej strane. Pri značke „stop“ sa stáča doľava, potom na druhej odbočke doľava, pričom pokračuje za odbočkou do obce Monteschiavi. Na odbočke do obcí Contrà Vallorona, Rubbo a Spinati mína cestu do týchto obcí a pokračuje priamo až po cestu Via Vallorona na konci. Pokračuje doprava a kopíruje hrebeň hory Valdimolino. Ďalej pokračuje pozdĺž cesty, ktorá vedie z obce Montecchio Maggiore do obce Sant'Urbano (cesta Cavallara). Potom sa tiahne pozdĺž cesty Bastian až po križovatku s cestou z obce Castelgomberto. Pokračuje pozdĺž cesty Bernuffi, stočí sa doľava až po obec Sant'Urbano. Na odbočke sa stočí doľava a pokračuje pozdĺž cesty Sovizzo Alto až po obec Casa Cattana, kde sa stočí doprava na cestu Causa, na konci ktorej sa opäť stočí doprava na cestu (obec Carbonara), až kým dosiahne Bastia Bassa, odkiaľ pokračuje do Campestrini a potom Villa Cordellina. Potom sa stočí doprava až po križovatku so štátnou cestou 246 a stočí sa doľava na cestu Montorso, pričom zahŕňa územie zámkov Rómea a Júlie v oblasti.

Hranica potom kopíruje cestu smerom k obciam Montecchio Maggiore a Montorso až po most cez riečku Chiampo. Pretína tento tok a pokračuje smerom na juh, až po cestu Zermeghedo cez obec Mieli. Z križovatky v obci Mieli pokračuje smerom doľava k lokalite Belloccheria. Kopíruje hrebeň hory až po križovatku s cestou Perosa vo vymedzenej oblasti. Odtiaľ pokračuje smerom k obci Montebello pozdĺž cesty Castelletto, až po križovatku s cestou Mira. Ďalej sa tiahne pozdĺž cesty do obce Selva až ku križovatke Casa Cavazza a k ceste Zermeghedo.

Hranica kopíruje cestu Agugliana a pokračuje smerom k obci La Guarda. Približne 300 metrov od tejto obce sa stočí doľava pozdĺž chodníka, ktorý ju privádza k hranici obce Gambellara, a pokračuje smerom na sever do bodu s nadmorskou výškou 143 m.

Potom pokračuje pozdĺž malej cesty vedúcej do obce Gambellara, ktorú pretína smerom na západ pozdĺž cesty z obce Gambellara do obce Calderina, kde sa pripája k vymedzeniu pôvodnej oblasti v provincii Verona.

7. Muštová odroda (muštové odrody)

Chardonnay B

Durella B – Durello

Garganega B – Garganego

Pinot bianco B – Pinot

Pinot Grigio – Pinot

Pinot Nero N Pinot

Sauvignon B – Sauvignon blanc

8. Opis súvislostí

Víno s CHOP „Monti Lessini“ (vína a akostné šumivé vína)

Informácie o zemepisnej oblasti

Prírodné faktory, ktoré sú rozhodujúce pre súvislosť

Oblasť s CHOP „Monti Lessini“ sa nachádza v kopcovitej východnej časti pohoria Lessini, ktoré sa tiahne pozdĺž hranice medzi provinciami Verona a Vicenza. Z hľadiska geológie ide o značne komplexnú a mnohotvárnu oblasť, pričom v oblastiach, ktoré sú v súčasnosti určené na pestovanie viniča, prevládajú sopečno-detritické podložné horniny. Výsledné pôdy sú bohaté na minerály a pomerne hlboké, pričom sa vyznačujú jemnou textúrou a obsahom čadiča, ktorý sa na povrchu vyskytuje len v malých množstvách s vyššími koncentraciami hlboko v pôde. Minerálny profil pôd je priaznivý pre procesy kvasenia muštu z odrody Durella, odrody bieloého hrozna, ktorá sa takmer výlučne pestuje v tejto oblasti.

Oblasť s CHOP „Monti Lessini“ má mierne podnebie s ročným úhrnom zrážok približne 1 000 mm, ktorý je sústredený prevažne na jar a na jeseň, a s priemernými ročnými teplotami na úrovni okolo 13,5 °C.

Fyziografická štruktúra oblasti, ktorá je spoločná pre región Lessini ako celok, sa vyznačuje dlhými a miestami úzkymi údoliami, ktoré sa rozvetvujú prevažne v smere SSZ – JJV, oddelenými hrebeňmi s podobným usporiadaním, ktoré sa tiahnu na juhozápad, až kým sa nevytratia pod náplavovými usadeninami Pádskej nížiny. Výškový rozdiel v oblasti je približne 800 m, čo je faktor prispievajúci k výrazným rozdielom medzi dennými a nočnými teplotami.

Historické a ľudské faktory, ktoré sú rozhodujúce pre súvislosť

Skutočnosť, že vinohradníctvo sa v oblasti Monti Lessini vyskytuje sedemsto rokov, výrazne poukazuje na starostlivosť, s ktorou ľudia pestovali vinič v tejto oblasti vysokých kopcov tiahnucich sa na rozhraní provincií Verona a Vicenza.

V historických dokumentoch o poľnohospodárstve v oblasti Monti Lessini sa často zdôrazňuje pojem „Terra cum vineis“, t. j. krajina úplne pokrytá vinohradmi. Vinohradníctvo a výroba vína v provinciách s označením viedli od 19. storočia k výraznému nárastu výroby a zvýšeniu kvality vyrábaných vín.

Na tento nárast nadviazali prvé opatrenia na ochranu typických vín a následné zriadenie združenia zastupujúceho výrobcov. Názov označenia, ktoré bolo vytvorené ministerskou vyhláškou č. 25/06/1987 (úradný vestník č. 6 z 9. januára 1988) ako chránené označenie pôvodu „Lessini Durello“, sa v roku 2011 zmenil na „Monti Lessini“ súčasne s uznaním CHOP „Lessini Durello“. Združenie na ochranu „Lessini Durello“ (Consorzio di Tutela del Lessini Durello), ktoré talianske ministerstvo uznalo v novembri 2000, sa venuje zviditeľňovaniu výrobkov s týmto označením, ktoré sa vyrábajú v oblasti, ako aj výrobných a sociálno-ekonomických podmienok v údoliach provincií Verona a Vicenza v oblasti, na ktorú sa vzťahuje špecifikácia výrobku. Výrobcovia výrobku s označením spolu so združením zveľadili techniku používanú na výrobu šumivého vína z odrody Durella, čím zabezpečili jeho prestížne postavenie medzi šumivými vínami vyrábanými v Benátskom regióne.

Najlepšie plodiny sa pestujú na pôdach sopečného pôvodu, ktoré sú dobre vystavené slnečným lúčom, pričom sa používajú inteligentné pestovateľské techniky v súlade s miestnymi tradíciami. Odrode Durella sa darí, ak je dobre vystavená slnečným lúčom, vyžaduje si však predovšetkým dobré prúdenie vzduchu vo vinohrade.

Systémy vedenia viniča sa v priebehu rokov vyvinuli v súlade so sledovanými enologickými cieľmi. Ideálnymi systémami pre tento druh výroby sú v súčasnosti systémy vedenia založené na pergole a Guyotovom spôsobe rezu. Pergoly sa používajú na strmých svahoch, kde sa vinič ošetruje prevažne ručne. Vinohradnícky špalier alebo Guyotov rez sa častejšie vyskytuje v oblastiach s menej strmými svahmi, ktoré sú dostupnejšie. Týmito systémami vedenia viniča sa zabezpečuje, aby hrozno dobre dozrelo a zostalo zdravé. Sú charakteristickým znakom nielen krajiny, ale aj kvality vín a konzistentnosti výnosov.

Oblasť s CHOP „Monti Lessini“ je v súčasnosti známa svojou enologickou excelentnosťou, ktorá bola uznaná na súťažiach vín v Taliansku, ako aj vo svete.

Vína s CHOP „Monti Lessini“ – kategória víno

Príčinná súvislosť medzi kvalitou, vlastnosťami výrobku a geografickým prostredím s prírodnými a ľudskými faktormi.

Vína s CHOP „Monti Lessini“ – Durello majú slamovožltú farbu rôznej intenzity s výraznou a delikátnou ovocnou arómou a suchou plnou chuťou, ktorá sa vyznačuje rôznym stupňom intenzity a ktorá býva tradične osviežujúca. Aróma viac-menej zelených jablák sa strieda so silnejšími a komplexnejšími tónmi minerálov a kremeňa vrátane morskej vône jódu a síry.

Vína s CHOP „Monti Lessini“ – Bianco sú slamovožltej farby rôznej intenzity s charakteristicky príjemnou arómou a čerstvou, chutnou a harmonickou chuťou.

Vína s CHOP „Monti Lessini“ – Pinot Nero majú rubínovočervenú farbu niekedy s granátovými odleskami, pričom sa vyznačujú delikátnou, príjemnou a výraznou arómou a suchou, plnou a príjemne horkou chuťou.

Vína s CHOP „Monti Lessini“ – Passito sú zlatožltej farby s príznačne intenzívnymi a ovocnými arómami. Z hľadiska chuti sú stredne sladké až sladké, zamátové, harmonické a plné.

Oblasť Monti Lessini je ideálnym prostredím na výrobu spektra vín, na ktoré sa vzťahuje CHOP „Monti Lessini“: charakteristicky vulkanické pôdy sú bohaté na živiny a chladný vánok, ktorý prúdi z hory Monti Lessini, umožňuje dosiahnuť optimálne zrenie a zároveň udržať potrebnú kyslosť hrozna. Osobitnou vlastnosťou týchto druhov vína sú minerálne tóny.

Vďaka tradičným systémom vedenia viniča na pergole a vinohradníckom špalieri, technickým odborným poznatkom vinohradníkov, storočnej tradícii a investíciám do enologickej technológie možno vyrábať vína s veľmi komplexnými arómami. Vína s CHOP „Monti Lessini“ v skutočnosti nevynikajú robustnosťou svojej štruktúry. Identitu výrobku formujú a prakticky vymedzujú práve čuchové vlastnosti.

Víno s CHOP „Monti Lessini“ – kategória akostné šumivé víno

Príčinná súvislosť medzi kvalitou, vlastnosťami výrobku a geografickým prostredím s prírodnými a ľudskými faktormi.

Akostné šumivé vína s CHOP „Monti Lessini“ majú jemnú trvanlivú penu. Vyznačuje sa slamovožltou farbou rôznej intenzity a výraznou arómou s jemným nádychom kvasiniek. Obsah cukru sa pohybuje od „dosaggio zero“ alebo pas dosé po polosuché.

Akostné šumivé vína s CHOP „Monti Lessini“ Riserva majú intenzívne jemné bublinky. Ich farba sa pohybuje od slamovej rôznej intenzity po zlatožltú, pričom majú komplexné arómy s dobre rozvinutými tónmi charakteristickými pre dlhú dobu zrenia vo fľaši. Obsah cukru sa pohybuje od „dosaggio zero“ alebo pas dosé po polosuché.

Akostné šumivé vína s CHOP „Monti Lessini“ Crémant majú jemné krémové bublinky. Ich farba sa pohybuje od slamovej rôznej intenzity po zlatožltú, pričom majú komplexné arómy s dobre rozvinutými tónmi charakteristickými pre dlhú dobu zrenia vo fľaši. Obsah cukru sa pohybuje od „dosaggio zero“ alebo pas dosé po polosuché.

Mierne podnebie a výrazné rozdiely v teplotách cez deň a v noci, ktoré sú typické pre oblasť s CHOP „Monti Lessini“, sú dôležité pri výrobe značného počtu aromatických prekurzorov, ktoré podporujú organoleptické vlastnosti a typické tóny odrody Durella.

Minerálny obsah pôd spolu so sviežou kyslosťou odrody Durella znamená, že víno sa mimoriadne hodí na výrobu šumivých vín. Táto neskoršia technika (používaná ako metóda na vyzdvihnutie najlepších vlastností odrody Durella od prvotného zavedenia označenia) zvyrazňuje uvedené typické vlastnosti, a to v závislosti od doby zrenia. V prípade kratšej doby zrenia sa vyvinú príjemnejšie tóny a arómy zeleného jablka a citrusových plodov, typická mineralita a charakteristicky tanínová konzistencia, ktorá je jedinečná u bielych vín a ktorá vedie k mimoriadne jemným bublinkám. Dlhšia doba zrenia (verzie Riserva) utlmuje bujnosť odrody, čo vedie k expresívnym vínam s autolytickými tónmi, ktoré zohrávajú dôležitú úlohu pri tvorbe elegantných organoleptických vnemov. Typické morské tóny sa vždy hlásia o pozornosť a napriek tomu, že vína nie sú nikdy príliš plné, chuť povznesená horkou minerálnou dochuťou neprestáva oblažovať zmysly.

9. **Ďalšie špecifické požiadavky (balenie, označenie, ostatné požiadavky)**

Výroba šumivých vín

Právny rámec:

právne predpisy EÚ

Druh ďalšej podmienky:

Výnimka v súvislosti s výrobou vo vymedzenej zemepisnej oblasti

Opis podmienky:

Činnosti pri výrobe akostných šumivých vín sa v súlade s výnimkou stanovenou v článku 5 ods. 1 písm. b) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/33 ⁽²⁾ môže uskutočňovať vo vymedzenej výrobnej oblasti, ako aj v provinciách Verona a Vicenza.

Odkaz na špecifikáciu výrobku

<https://www.politicheagricole.it/flex/cm/pages/ServeBLOB.php/L/IT/IDPagina/17283>.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 9, 11.1.2019, s. 2.

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK